

Zpravodaj Univerzity Pardubice

číslo 74 / únor 2013

Univerzita Pardubice zhodnocuje stamiliony získané z Evropské unie

Získané finanční zdroje z evropských fondů zkvalitňují nejen vysokoškolskou výuku a výzkum, ale prospívají i celému městu a regionu

Za posledních pět let se podařilo Univerzitě Pardubice získat na rozvoj svých činností, na vzdělávání i podporu výzkumu, a to prostřednictvím projektů z Operačních programů Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Výzkum a vývoj pro inovace, přes 1,6 miliardy korun.

Investice do budování moderní infrastruktury, přístrojového vybavení a mezinárodních vědeckých týmů se bude zhodnocovat v následujících letech konkrétními vědeckými výstupy, publikacemi, realizovanými inovacemi a prostřednictvím transferu technologií i výchovy nové generace odborníků a specialistů.

Nejen že se oba programy primárně výrazně podílejí na inovaci a zkvalitnění podmínek pro výzkum a vysokoškolské vzdělávání,

vyučované studijní programy a na modernizaci technického zázemí pro ně, ale přinesly do města a kraje jako další efekt nové profese a možnosti zaměstnání. Univerzitní projekty rovněž využívají i řadu místních poskytovatelů a dodavatelů nejrůznějších služeb, které jsou třeba na zajištění rozsáhlých projektových činností primárně orientovaných na zkvalitnění výuky a výzkumu. Vysokoškoláci i zaměstnanci pardubické univerzity lepší studijní i pracovní podmínky pociťují již nyní.

Rozsáhlá rekonstrukce nejstaršího objektu univerzity na náměstí Čs. legií právě dokončena!

Nejstarší, památkově chráněná a cenná část, kterou vysoká škola využívá od dob svého založení v Pardubicích před více než šedesáti lety, prošla v uplynulých dvou letech rozsáhlou přestavbou a modernizací. Vnější plášť budovy byl zachován a restaurátorsky

otevření jídelny v pátek 1. února

90 míst v hlavní části jídelny na nám. Čs. legií

upraven a ochráněn, zatímco uvnitř budovy vzniklo šest desítek nových laboratoří, učeben, studoven a pracoven určených přímo na vědu a výzkum, vybavených tou nejmodernější technologií a informačními zdroji pro práci zejména studentů doktorských studijních programů šesti fakult univerzity, které tento nejvyšší stupeň vysokoškolského vzdělávání nejlepším a nejperspektivnějším studentům poskytují. Společnost Metrostav, a. s., podle návrhu architektonické kanceláře MIXAGE, s. r. o., z Pardubic provedla za pouhý jeden rok podle požadavku investora, tj. univerzity, rekonstrukci celého objektu včetně dvorního traktu a 190 místností o celkové ploše přes 7 tisíc m².

Na restaurování památkově chráněných prvků stavby se podíleli dokonce vlastní odborníci – restaurátoři z Fakulty restaurování z Litomyšle. (pozn. redakce: o tom se čtenáři Zpravodaje UPa dočetli v minulém čísle)

Moderní vysokoškolské zázemí v hodnotě dvou set miliónů korun v letním semestru právě začaly studenti a akademici využívat. Letní semestr, tedy od poloviny února, již i tato nejstarší část areálu ožila. Slavnostní otevření a prohlídka akademické obce proběhly ve středu 27. února.

Nová jídelna a možnosti stravování pro pracovníky univerzity i v centru města

Novější část objektu na nám. Čs. legií v centru města, pocházející z 60. let minulého století, byla v uplynulých pěti letech v několika fázích opravena a postupně zmodernizována. Našla v ní útočiště nejmladší fakulta univerzity – Fakulta elektrotechniky a informatiky. Moderní učebny, posluchárny a pracoviště jednotlivých kateder byly nyní rozšířeny o stravovací zázemí pro studenty a zaměstnance působící v centru města.

Nově vybudovaná jídelna, která vznikla rekonstrukcí a dvorní vestavbou u pravého křídla budovy fakulty, má 90 míst a v předsálí ještě 30 dalších a uspokojí jistě všechny zájemce.

Za 3 milióny korun, které univerzita vložila ze svého institucionálního rozvojového plánu, vybudovala společnost Domistav Hradec Králové v loňském roce stravovací zázemí pro zaměstnance i studenty univerzity, kteří nemohou využívat služeb univerzitní menzy v kampusu na okraji Pardubic v městské části Polabiny. Provozovatelem a poskytovatelem stravování, který navíc zajistil gastro vybavení a vybavení vlastní jídelny nábytkem, se na základě výběrového řízení stala pardubická společnost A.C. in, s. r. o.

Rekonstrukce objektu na nám. Čs. legií bude pokračovat poslední částí

Do rekonstrukce a obnovy poslední části rozsáhlého objektu v centru města, dvorního traktu, jeho přístrojového vybavení a vytvoření moderního laboratorní zázemí pro rozvoj zejména materiálového výzkumu, který má v Pardubicích dlouholetou tradici a kterým se řadí mezi špičková pracoviště mezinárodního významu, vloží univerzita dalších cca 120 mil. korun – 96 mil. Kč z OP VaVpl a 23 mil. Kč z vlastních zdrojů. Součástí rekonstrukce bude i velká posluchárna Fakulty elektrotechniky a informatiky. Investiční zhodnocení této poslední části areálu proběhne v následujících dvou letech.

Investice do areálu univerzity v centru města na nám. Čs. legií:

Fakulta elektroniky a informatiky novější část objektu ze 60. let 20. stol. v etapách (pro FEI celkem cca 70 mil. Kč)		
	2009	10 mil. Kč
	2010	24 mil. Kč
+ zateplení		21 mil. Kč
	2011	12 mil. Kč
+ jídelna	2012	3 mil. Kč
Fakulta chemicko-technologická	suterén	2 mil. Kč
UNIT historická část objektu	2011 – 2012	222 mil. Kč (do stavby 129 mil. Kč)
Centrum materiálů a nanotechnologií (CEMNAT)	2013 – 2015	120 mil. Kč (OP VaVpl 96 mil. Kč + 23 mil. Kč vlastní UPa)

Univerzita Pardubice tak vloží do obnovy svého nejstaršího objektu v centru města téměř 420 miliónů korun – z evropských fondů, státní dotace či vlastních zdrojů.

Během následujících dvou let tak kompletně obnovený a moderně upravený univerzitní objekt v centru města, nejdéle sloužící vysokoškolské výuce, opět naplno ožije, tentokrát ve zcela nové kvalitě zázemí umožňujícího další rozvoj pardubického vysokého učení.

prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.
rektor

Univerzita
Pardubice

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OP Výzkum a vývoj
pro inovace

slavnostní otevření budovy
27. února dopoledne

vystoupení Vysokoškolského
uměleckého souboru Pardubice

úvodní projev rektora UPa
prof. Miroslava Ludwiga

poděkování hlavní řešitelce projektu UNIT
ředitelce Informačního centra
Ing. Olze Klápsťové

z tiskové konference
v historické zasedací
místnosti ve 3NP

odpolední prohlídky
pro akademickou obec

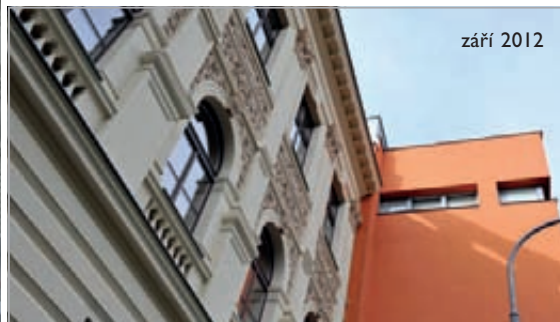
červen 2007

září 2012

srpen 2011

září 2012

Rekonstrukcí prošel celý objekt včetně dvorního traktu a celkem 193 místností o celkové ploše přes 7 tisíc m².

V objektu se nyní nachází na šedesát místností určených pro výuku a výzkum, 17 specializovaných laboratoří pro stovku studentů a 9 učeben a studoven s celkovou kapacitou téměř dvě stě míst, 2 x 15 pracoven pro doktorandy a jejich školitele, jednací a konferenční místnosti, všechny vybavené specializovanými hardwarovými a softwarovými produkty a přístupy k elektronickým informačním zdrojům.

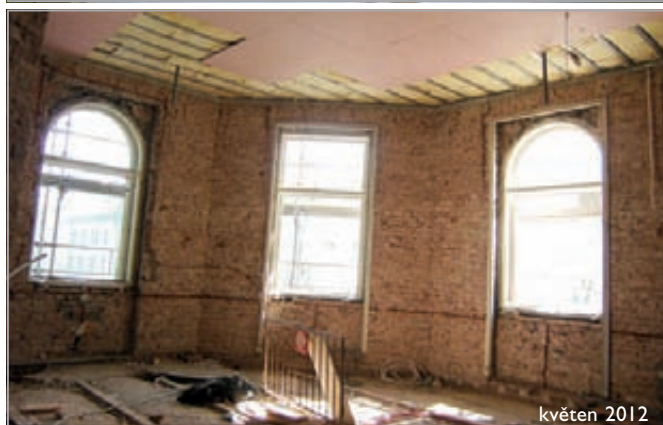
Zrekonstruované a rozšířené plochy tak nabízejí dalších 4 tisíce m², z toho polovina bude sloužit přímo pro výuku a výzkum.

	místnosti	obsazenost místností
celkem	193	
z toho pro výuku a výzkum	59	480
laboratoře	12	43
laboratoře s PC	5	76
jazykové učebny s PC	3	61
počítačové učebny	1	25
studovny s PC	3	85
studovny	2	23
pracovny doktorandů, školitelů a studentů	15	44
kanceláře	14	31
zasedací místnosti	4	92

podle indikátorů	m ² vč. suterénu a podkroví	m ² bez suterénu a podkroví
plochy laboratoří s výukou	410	410
plochy vzdělávání	1 671	1 671
plochy knihoven	216	216
plochy jiné	4 954	1 859
celkem zrekonstruované plochy	7 251	4 156

září 2011

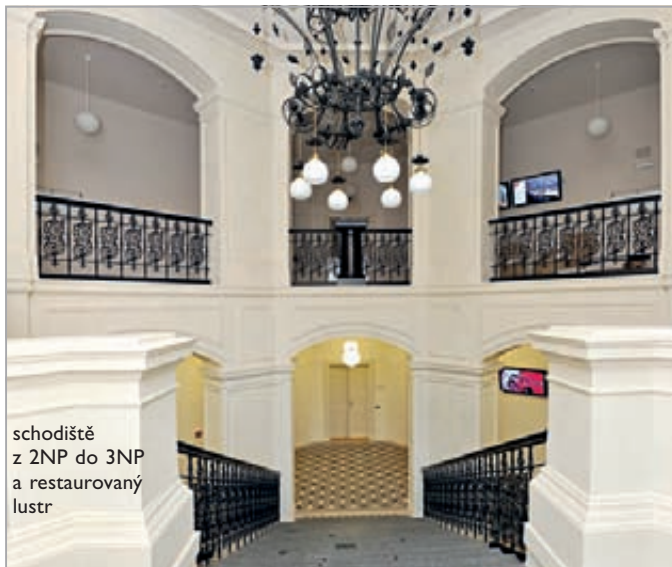

květen 2012

únor 2013
zasedací místnost 2. podlaží

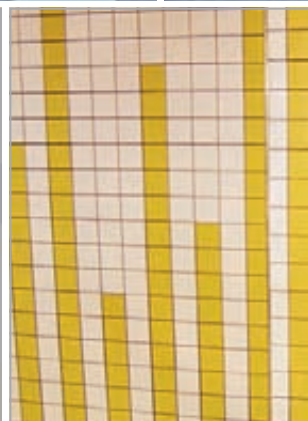
hlavní vstup do budovy z nároží mezi nám. Čs. legií a ulicí Štefánikovou

schodiště z 2NP do 3NP a restaurovaný lustr

učebny INP

učebny a pracovny 2NP

učebny 3NP

Univerzita se připravuje na další akademický rok

Ve čtvrtek 10. ledna byla zahájena na fakultách univerzity **SÉRIE DNŮ OTEVŘENÝCH DVEŘÍ PRO UCHAZEČE O VYSOKOŠKOLSKÉ STUDIUM** pro akademický rok 2013/2014.

Termíny pro přijímání přihlášek do bakalářských studijních programů/oborů na fakulty Univerzity Pardubice pro akademický rok 2013/2014:

- Fakulta filozofická – 28. února
- Fakulta zdravotnických studií – 28. února
- Dopravní fakulta Jana Pernera – 15. března
- Fakulta ekonomicko-správní – 15. března
- Fakulta chemicko-technologická – 31. března
- Fakulta elektrotechniky a informatiky – 31. března
- Fakulta restaurování – 17. května

Na magisterské navazující a doktorské programy jsou termíny podání přihlášek pozdější.

Na podporu nadaných studentů a zájemců o studium připravila Univerzita Pardubice mimořádná stipendia:

200 NEJLEPŠÍCH UCHAZEČŮ O BAKALÁŘSKÉ STUDIUM ZÍSKÁ MIMOŘÁDNÉ JEDNORÁZOVÉ STIPENDIUM 5 000,- Kč:

- ocenění studenti budou vybráni podle splněných podmínek přijímacího řízení a pravidel dané fakulty, na jejíž bakalářský studijní program/obor se uchazeč hlásí;
- podmínky se vztahují na uchazeče o bakalářské studium v rámci všech kol přijímacího řízení pro akademický rok 2013/2014;
- vyhodnocení a pořadí oceněných studentů bude stanoveno po ukončení celého přijímacího řízení na začátku října 2013;
- stipendium bude vyplaceno jednorázově studentovi I. ročníku bakalářského studijního programu, který zahájí své první studium na některé ze sedmi fakult Univerzity Pardubice a úspěšně ukončí I. semestr studia podle Studijního a zkušebního řádu UPa.

Bližší informace získají zájemci na webových stránkách univerzity a jejích fakult – www.uni-pardubice.cz nebo přímo na studijním od-

- 1 – DFJP
- 2 – FES
- 3 – FEI
- 4 – FF
- 5 – FChT
- 6 – FR
- 7 – FZS

dělení fakulty, kam se uchazeč hlásí, případně u proděkana/proděkanky pro studium.

Fakulty Univerzity Pardubice nabízejí uchazečům širokou škálu studijních oborů řady disciplín v bakalářském, magisterském a doktorském stupni studia – celkem v 64 studijních programech se 122 obory. Vloni přišlo na univerzitu přes 11,5 tisíce (11 622) přihlášek. Do 53 oborů bakalářského studia (v 27 studijních programech) budou fakulty přijímat na 4 tisíce uchazečů/středoškoláků, kteří budou mít v rámci studia možnost strávit i jeden nebo dva semestry na některé ze 190 partnerských vysokých škol v zahraničí nebo využívat moderní vybavení, zázemí a služby uceleného univerzitního kampusu v Pardubicích.

Některé fakulty nabízejí v prvních měsících roku **PŘÍPRAVNÉ KURZY**, které by měly zájemcům o studium pomoci s přípravou na přijímací zkoušky, pokud se pro přijímání uchazečů na dané fakultě konají, případně jim pomohou lépe zvládnout některé předměty v prvních měsících vlastního vysokoškolského studia.

Univerzita Pardubice fakulta	den otevřených dveří	přípravný kurz	podání přihlášek k bakalář- skému studiu do
Dopravní fakulta Jana Pernera	čtvrtek 10. ledna 2013 (univerzitní aula)	z matematiky a fyziky (pro přijaté uchazeče)	15. března
Fakulta ekonomicko-správní	pondělí 14. ledna 2013 (univerzitní aula)	z matematiky	15. března
Fakulta elektrotechniky a informatiky	pátek 23. listopadu 2012 pátek 25. ledna 2013 (budova fakulty na nám. Čs. legií 565)		31. března
Fakulta filozofická	čtvrtek 17. ledna 2013 (univerzitní aula)	z angličtiny, němčiny, humanitních studií, filozofie a sociální antropologie	28. února
Fakulta chemicko-technologická	středa 16. ledna 2013 (areál fakulty v univerzitním kampusu)		31. března
Fakulta restaurování	pátek 18. ledna 2013 (budova fakulty v Jiráskově ulici 3 v Litomyšli)		17. května
Fakulta zdravotnických studií	čtvrtek 10. ledna 2013 (areál fakulty v Průmyslové ulici 395)		28. února

TŘETÍ ROČNÍK SLUŽBY ELEKTRONICKÉHO INFOSERVISU pro uchazeče o studium

Zájemci o studium na univerzitě mohou využít již třetím rokem elektronickou informační službu univerzity a v pohodlí domova i na cestách dostanou všechny potřebné informace k přijímacímu řízení a ke studiu na univerzitě přímo do své e-mailové schránky. Výhodou registrace je nejenom pohodlí, ale i přednostní získání aktuálních informací k přijímacímu řízení, možnost dozvědět se informace z jedné i více fakult, získat ukázky přijímacích testů z minulých let a rady a tipy. V neposlední řadě se registrovaní odběratelé zpráv dozvědí i další informace o univerzitním kampusu, IT službách, moderním zázemí pro studium, o stravování v menze, bydlení na kolejích i volnočasových aktivitách pardubických vysokoškoláků.

Elektronická informační služba jim pak potřebné informace a zajímavosti pro vstup na vysokou školu pošle. Službu zasílání informací zaregistrovaným zájemcům poskytuje univerzita samozřejmě zdarma. Navíc! – Každý 100. zaregistrovaný zájemce dostává od univerzity dárek. Registraci mohou zájemci provést přes internet i s využitím nejmodernějších technologií přímo ze svého mobilu přes tzv. QR kód.

Ing. Valerie Wágnerová
kanclérka – mluvčí UPa

Počet studentů podle součástí univerzity k 31. 12. 2012

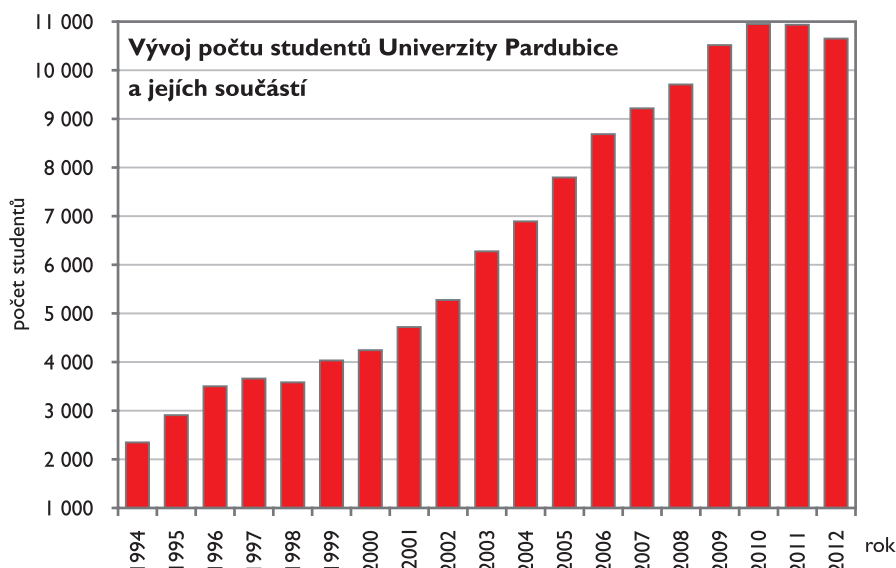
Fakulta	bakalářské studium			navazující magisterské studium			doktorské studium			celkem		
	P	K	celkem	P	K	celkem	P	K	celkem	P	K	celkem
DFJP	1 011	499	1 510	276	230	506	21	104	125	1 308	833	2 141
FEI	908	0	908	176	0	176	21	16	37	1 105	16	1 121
FES	1 087	532	1 619	413	193	606	14	33	47	1 514	758	2 272
FF	1 652	0	1 652	380	0	380	37	29	66	2 069	29	2 098
FChT	1 315	150	1 465	415	6	421	136	96	232	1 866	252	2 118
FR	66	0	66	32	0	32	0	0	0	98	0	98
FZS	529	112	641	116	0	116	1	16	17	646	128	774
celkem	6 568	1 293	7 861	1 808	429	2 237	230	294	524	8 606	2 016	10 622

Zkratky: P – prezenční studium; K – kombinované studium; DFJP – Dopravní fakulta Jana Pernera; FEI – Fakulta elektrotechniky a informatiky; FES – Fakulta ekonomicko-správní; FF – Fakulta filozofická; FChT – Fakulta chemicko-technologická; FR – Fakulta restaurování; FZS – Fakulta zdravotnických studií

Zájem o studium pro akademický rok 2012/2013

	DFJP	FES	FEI	FF	FChT	FR	FZS	UPa
přihlášení	1 990	3 469	945	2 082	1 792	65	1 149	1 492
přijetí	1 491	2 000	674	1 156	1 338	27	456	7 142
zapsaní	1 097	1 077	539	785	899	25	340	4 762
nově přijatí*	553	567	314	429	474	14	233	2 584

*) nově přijatí ke studiu na první vysoké škole v ČR pouze v prvním roce studia (tedy neuplyne-li od data zápisu více než 365 dní)

UNIVERZITA PARDUBICE

elektronický infoservis
uchazečům o studium
ZDARMA

zaregistrujte se ...

Univerzita na veletrhu GAUDEAMUS Praha 2013

Ve dnech 29. až 30. ledna nabízela naše univerzita možnosti vysokoškolského studia ve studijních programech svých sedmi fakult na Veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus Praha 2013.

Veletrh proběhl na výstavišti v Praze Holešovicích a navázal na dlouholetou tradici veletrhů Gaudeamus v Brně, který má za sebou 19 úspěšných ročníků. V Praze se konal po šesté. Na veletrhu bylo zastoupeno rekordních 153 samostatných vystavovatelů, 220 fakult a přes 3 000 studijních oborů, které lze studovat v České republice nebo na zahraničních školách.

Zástupci fakult Univerzity Pardubice poskytovali na stánku číslo 24 v Křížkově pavilonu E výstaviště v Praze Holešovicích podrobné informace o možnostech studia a přijímacích zkouškách pro příští akademický rok 2013/2014, a to formou osobních konzultací doplněných písemnými materiály.

Veletrh navštívili zejména studenti III. a IV. ročníků středních škol, vyšších odborných a vysokých škol a studenti bakalářských studijních

programů, někdy v doprovodu rodičů, jindy s výchovnými poradci.

Veletrhu se zúčastnily se svojí studijní nabídkou nejen české vysoké školy, ale i zahraniční univerzity, vyšší odborné školy, jazykové školy a také se svými službami agentury zajišťující vzdělávání v zahraničí, instituce zabývající se přípravou na přijímací zkoušky a poradenským apod.

Při letošním pražském veletrhu prošlo jeho branami přes 8 tisíc návštěvníků, první den veletrhu 3 600 zájemců o studium a 4 776 ve druhém dnu veletrhu. Je zřejmé, že pro rozhodování o možnostech pomaturitního vzdělání a dalšího studia je zejména u středoškolské mládeže veletrh Gaudeamus v Brně i v Praze tradičním a cenným zdrojem informací.

*Mgr. Ivana Švecová
vedoucí Referátu pro vzdělávání a záležitosti studentů UPa*

Dvě třetiny Ceny Siemens zaměřily na univerzitu

oceněný Ing. Jiří Váňa, Ph.D., (zleva pátý) v Betlémské kapli v Praze při slavnostním vyhlášení výsledků již 15. ročníku Ceny Siemens

V pondělí 3. prosince proběhlo v Betlémské kapli v Praze slavnostní vyhlášení výsledků již 15. ročníku Ceny Siemens, soutěže na podporu českého školství a vědy, která oceňuje výsledky práce mladých vědeckých pracovníků s nejlepšími výsledky v oblasti základního výzkumu a v oblasti inovací.

Odborná porota letos vybírala a rozhodovala o nejlepších vědeckých pracích mezi 190 kandidáty.

V kategorii Nejlepší diplomová nebo doktorská práce vzniklá ve spolupráci se Siemens se na třetím místě umístil absolvent Dopravní fakulty Jana Pernera Ing. Jiří Pytelka se svou diplomovou prací na téma „Specifické problémy rekuperace na systému 3kV“. Ing. Pytelka svoji diplomovou práci úspěšně obhájil na Katedře elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera v červnu 2012. Vedoucím jeho práce byl Ing. Ladislav Mlynařík.

V kategorii Nejlepší doktorská práce se rovněž na velmi úspěšném třetím místě umístil Ing. Jiří Váňa, Ph.D., s disertační prací na téma „Mechanisms of Ring Transformations of Isothiuronium Salts Derived from Bromolactones“, kterou obhájil v únoru 2012 v oboru Organická chemie na Fakultě chemicko-technologické. Vedoucím práce byl prof. Ing. Miloš Sedlák, Dr.Sc., z Ústavu organické chemie a technologie Fakulty chemicko-technologické. Jiří Váňa se v průběhu svého doktorského studia zabýval výzkumem transformačních reakcí vybraných heterocyklických sloučenin. Transformační reakce jsou takové reakce, při kterých se atomy v jedné molekule přeskupí za vzniku molekuly nové. Tyto děje v současnosti představují ne zcela objasněné fascinující procesy, které poskytují nové molekuly jinými metodami těžko připravitelné. Takto získané originální sloučeniny mají vysoký aplikační potenciál například pro svou biologickou aktivitu (léčiva) nebo pro využití jako součást organických materiálů. Významné jsou nejenom připravené sloučeniny, ale i samotný chemický děj, kterým tyto sloučeniny vznikají. Jiří Váňa během řešení své doktorské práce zjistil, že tyto procesy jsou katalyzovány některými ionty kovů, což může být využitelné například v sys-

témech předávajících nebo uchovávajících informace. Řešením jeho disertační práce byly získány výsledky, které byly uveřejněny v prestižních zahraničních impaktovaných časopisech (Journal of Organic Chemistry, Tetrahedron). Následující výsledky byly akceptovány k publikování (International Journal of Chemical Kinetics) a jsou připraveny k dalšímu uveřejnění. Svou disertační práci Jiří Váňa obhájil v anglickém jazyce vynikající prezentací za účasti zahraničního oponenta Prof. Dr. Andrewa Lawse (University of Huddersfield, Anglie). Ing. Jiří Váňa, Ph.D., je v současné době na pozici postdoka (ÚOChT FChT), kde pokračuje ve výzkumu na dané tématice pod vedením doc. Ing. Jiřího Hanuska, Ph.D.

Ceny Siemens se udělují od roku 1998. Soutěž talentovaných technických mozků se konala tradičně ve spolupráci s předními českými univerzitami a Akademií věd ČR pod záštitou ministra školství, mládeže a tělovýchovy a ministra průmyslu a obchodu. Vedle nejlepších diplomových,

doktorských a disertačních prací mladých badatelů českých vysokých škol byly uděleny i ceny zaměřené na základní i aplikovaný výzkum a inovace, nově byla udělena i cena pro nejlepšího vysokoškolského pedagoga.

V šesti kategoriích byla hodnocena práce 190 přihlášených kandidátů. Porota posuzující předložené návrhy byla složená z rektorů a prorektorů pro vědu a výzkum českých technických a ekonomických vysokých škol a zástupců Akademie věd České republiky. Všichni ocenění obdrželi kromě ceny s plaketou vynálezce Wernera von Siemens i finanční odměnu.

Společnost Siemens dlouhodobě podporuje vědecké talenty, patří mezi největší elektrotechnické firmy a zaměstnavatele v republice. Již 122 let je významnou součástí českého průmyslu, známá svými moderními a inovativními technologiemi. Vytváří 10,5 tisíce pracovních míst. Objemem exportu se řadí mezi největší české exportéry.

prof. Ing. Miloš Sedlák, Dr.Sc.
vedoucí Ústavu organické chemie a technologie FChT

Ing. Ladislav Mlynařík

Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky DFJP

Fakulta chemicko-technologická reprezentovala univerzitu na veletrhu AKADÉMIA 2012

Od 9. do 11. října se konal v Aegon aréně v Bratislavě mezinárodní veletrh vzdělávání AKADÉMIA 2012, největší slovenský veletrh pomaturitního vzdělávání v zemi. Své zástupce měla na veletrhu i naše univerzita, tradičně se na něm představuje její Fakulta chemicko-technologická.

Fakulta chemicko-technologická s šedesátiletou tradicí výuky chemie na veletrhu nabídla návštěvníkům informace o možnostech studia a nabízených moderních oborech. Slovenského veletrhu se účastní již od roku 2001 a pravidelně představuje slovenským zájemcům svou pestrou nabídku studijních oborů a umožňuje jim strávit tři až pět let studia v jednom z nejmodernějších vysokoškolských areálů v České republice. Letos stejně jako v minulých letech byl největší zájem o studium chemicko-biologických oborů a o studium polygrafie.

Tentokrát doktorandi a akademici nejen poskytovali informace o studiu na fakultě, ale zájemce nechali nahlédnout do chemické laboratoře. Přímo na stánku si zájemci mohli vyzkoušet některé ex-

perimenty a zajímavé pokusy ze světa moderní chemie, například přípravu alginátových hadů, oscilační Bělousovovu-Žabotinského reakci nebo rheosedimentaci síťoviny tvořené z vláken buničiny. Naši expozici velice pozitivně ohodnotil prof. Ing. Peter Plavčan, CSc., generální ředitel sekce vysokých škol MŠVVaŠ Slovenské republiky.

Je mou milou povinností poděkovat prof. Ing. F. Potůčkovi, CSc., a Ing. M. Filipi, Ph.D., z ústavu chemie a technologie makromolekulárních látek, Ing. T. Musilovi a Ing. O. Němcovi z ústavu energetických materiálů za vzornou reprezentaci fakulty na tomto veletrhu.

Účast univerzity na mezinárodním veletrhu Akadémia byla součástí aktivit projektu Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024, dvouletého projektu, který je zaměřený na popularizaci vědy a výzkumu. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Ing. Iva Ulbrichová, CSc.
asistentka proděkanů FChT

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Seminář pro středoškolské učitele chemie

přednášející Ing. Šiška s posluchači

pohled mezi účastníky semináře

Café), workshopy (O vědě (ne)vědecky) nebo dny otevřených dveří (Brána univerzity otevřená).

Jedněmi z mnoha akcí tohoto druhu jsou i Semináře pro středoškolské učitele chemie. Tradice seminářů je již několikaletá a v nynější době jsou semináře podobně jako další zmiňované akce pořádány pod hlavičkou a s finančním přispěním projektu Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024, dvouletého projektu, který Univerzita Pardubice realizuje od června 2012 a který je zaměřen na popularizaci vědy a výzkumu. Ostatně podrobně byl projekt BRAVO představen v minulém čísle našeho univerzitního periodika.

Jedno ze setkání na semináři se uskutečnilo v rámci 8. ročníku v pátek 16. listopadu v učebně S20 na Fakultě chemicko-technologické. Potěšitelná byla hojná účast našich kolegů pedagogů-chemiků ze středních, ale i ze základních škol, kterých se sjelo celkem sedmáct z Pardubického i jiných krajů. Přivítali jsme známé kolegy, ale i mnohé nové tváře. Ty se mj. zajímaly i o podmínky studia jejich žáků u nás, o možnost exkurzí u nás či dokonce o způsoby řešení témat SOČ (středoškolské odborné činnosti) na naší fakultě.

Představme si v krátkosti program zmíněného semináře. Dopolední blok vyplnila přednáška prof. Ing. Miloše Sedláka, DrSc., z ústavu anorganické chemie a technologie s názvem „Drogy a jejich prekurzory“, která nabídla pohled na problematiku drog tak, jak ho většinou neznáme. Nebyla to klasická přednáška o drogách, taková, jaké obvykle slyšíme z úst lékaře, sociologa nebo politika. Posluchači vyslechli téma nazírané pohledem organického chemika. Prof. Sedláček seznámil zúčastněné pedagogy s tradicemi i novými syntetickými možnostmi přípravy tzv. drog, s právními klíčkami a s možnými zdravotními dopady. Odpoled-

ní blok se nesl v duchu „panta rhei“, rozumějme Ing. Bedřich Šiška, CSc., z ústavu environmentálního a chemického inženýrství přiblížil tokové chování kapalin ve své přednášce „Reologie anebo panta rhei – vše plyne“. Posluchači se dozvěděli, zda je možné, že suspenze s vlastností kapaliny „ztuhne“, když na ni působíme silou, zda lze natírat svíslé stěny barvou, aniž by barva stékala, a zda je takové chování běžné např. v průmyslu potravinářském nebo nátěrových hmot.

Neutuchající zájem kolegů učitelů nás, koordinátory seminářů, těší a povzbuzuje v organizaci. Doufáme, že nám zachovají svou přízeň a že je témata připravovaných přednášek osloví. Další dvě pokračování v tomto akademickém roce jsou plánována na pátku 15. března 2013 a 14. června 2013 a zazní na nich příslibené příspěvky „Třaskaviny – látky stojící na počátku iniciace výbuchu“ (Ing. Robert Matyáš, Ph.D., ústav energetických materiálů), „Nanoléky a nanojedy – dvě strany téže mince“ (povídání o toxicitě nanomateriálů – Ing. Miloslav Pouzar, Ph.D., ústav environmentálního a chemického inženýrství), resp. „Příběhy z naší laboratoře“ (prof. Ing. Miloš Sedláček, DrSc., ústav organické chemie a technologie) a „Vrstevnaté materiály: grafit, jíl, hybridní vrstevnaté organo-anorganické materiály, interkaláty a materiály pro uchování energie“ (doc. Ing. Vítězslav Zima, CSc., Společná laboratoř chemie pevných látek ÚMCh AV ČR, v.v.i. a UPa). Tento přehled plánovaných přednášek budiž pozváním k dalším seminářům pro vás, čtenáře z řad kolegů učitelů i studentů a samozřejmě z řad odborné veřejnosti. Na závěr mohu doplnit, že informace o seminářích zveřejňujeme na internetové stránce <http://www.upce.cz/fcht/spoluprace/se-str-skolami/seminar-su.html>.

Ing. Patrik Pařík, Ph.D.
Ústav organické chemie a technologie FChT

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Podzimní cyklus přednášek JČMF

Podzimní cyklus veřejných přednášek pořádaných pardubickou pobočkou Jednoty českých matematiků a fyziků přinesl opět zajímavá témata.

Zahájil jej prof. RNDr. Ladislav Kvasz, Ph.D., z Univerzity Karlovy, který posluchače seznámil s mechanismem vývoje jazyka matematiky i s oblastí filosofie matematiky. Přednáška s názvem „Jazyk a změna“ se konala 11. října. Prof. Kvasz se filosofií matematiky zabývá již od 90. let. Absolvoval dlouhodobé stipendijní pobyty ve Vídni, Londýně, Berkeley a Berlíně. V současnosti působí na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Za knihu *Patterns of Change, Linguistic Innovations in the Development of Classical Mathematics* (Birkäuser, 2008) získal v roce 2010 prestižní mezinárodní cenu Fernanda Gila, která bývá někdy nazývána Nobelovou cenou za filosofii.

Na prof. Kvasze navázal dne 15. listopadu prof. RNDr. Petr Kulhánek, CSc., který pohovořil o osudu umírající hvězdy Betelgeuse ze souhvězdí Orion. Betelgeuse je hvězda v poslední fázi svého vývoje a v astronomicky krátkém čase ji vzhledem k její hmotnosti čeká osud supernovy. Když se podíváme na zimní souhvězdí Orion, které představuje bájný lovc, nemůžeme přehlédnout výraznou červenou hvězdu v levém rameni postavy. Jde o druhou nejjasnější hvězdu souhvězdí. Jedná se o červeného veleobra, jehož rozměr se odhaduje na tisícinásobek velikosti Slunce, což znamená, že kdyby Betelgeuse byla v centru sluneční soustavy, její povrch by dosáhl až k dráze planety Jupiter. Hmotnost této hvězdy je přibližně dvacetinásobkem sluneční hmotnosti. Betelgeuse je výjimečnou hvězdou v závěrečné fázi svého vývoje, takže můžeme takřka v přímém přenosu pozorovat poslední smrtelné křeče umírajícího ve-

leobra. Prof. RNDr. Petr Kulhánek, CSc., působí na Fakultě elektrotechnické ČVUT v Praze a zabývá se teoretickou fyzikou a astrofyzikou. Je autorem nebo spoluautorem více než 100 prací ve vědeckých časopisech a vystoupení na mezinárodních konferencích.

O vztazích mezi hudbou a fyzikou se zájemci mohli dozvědět na závěrečné přednášce roku 2012, konané 13. prosince. Přednesl ji doc. RNDr. Jan Obdržálek, CSc., z Ústavu teoretické fyziky Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Téma – „Hudba ušima fyzika“ – bylo směřováno jak k laikům, tak k odborníkům. Laik např. mohl pochopit, proč „rovnoměrně laděný klavír“ nemá černé klávesy rozloženy mezi bílými rovnoměrně, ale ve skupinách 2+3. Odborníci mj. slyšeli i viděli rozdíl mezi velkým (CD) a malým (DE) celým tónem od téhož tónu a potěšil je také rozdíl týchž klasických skladeb v různých laděních (Aristoxenes, temperované). Tato přednáška přilákala na univerzitu mimo jiné i studenty z pardubické konzervatoře a dokonce i profesionály z Komorní filharmonie Pardubice. Všechny přednášky pořádala pardubická pobočka Jednoty českých matematiků a fyziků ve spolupráci s Katedrou elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera a Ústavem matematiky a kvantitativních metod Fakulty ekonomicko-správní.

I v kalendářním roce 2013 bude cyklus přednášek JČMF pokračovat. Všechny plánované akce jednoty naleznete na <http://jcmf.upce.cz/index.html>.

*Ing. Dušan Čermák, Ph.D.,
jedenatel pardubické pobočky JČMF
Katedra elektrotechniky, elektroniky
a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP*

prof. RNDr. Ladislav Kvasz, Ph.D., při přednášce

doc. RNDr. Jan Obdržálek, CSc., při přednášce

přednáška prof. RNDr. Petra Kulhánek, CSc., o hvězdě Betelgeuse

Cyklus přednášek na téma Integrované dopravní systémy

V prosinci 2012 se nejen pro studenty Dopravní fakulty Jana Pernera uskutečnil přednáškový cyklus zaměřený na praktické zkušenosti z fungování Integrovaných dopravních systémů (IDS) ve vybraných krajích České republiky. Vystoupili zástupci organizátorů IDS, kteří studenty informovali o praxi fungování jejich IDS, problémech a výhledech do budoucna. Přednášky se setkaly s velkým zájmem ze strany studentů, o čemž svědčily četné dotazy nejen v průběhu a na konci jednotlivých přednášek, ale i po jejich skončení. Jako zajímavost je možné uvést i to, že přednášející si mezi studenty našli budoucí spolupracovníky nejen pro spolupráci při uskutečňování

přepřevných průzkumů, ale dokonce i potenciální budoucí kolegy svých společností.

Dne 5. prosince se uskutečnila přednáška zaměřená na IREDO – IDS v Královéhradeckém a Pardubickém kraji. Vystoupil zde Ing. Pavel Matouš, technolog společnosti OREDO, organizátora IREDO. Studenty seznámil se svými zkušenostmi od začátku vzniku organizátora až do současnosti. Vysvětlil mj. princip, nastavený pro rozšiřování obsluhovaného území integrovanou dopravou, navržený způsob změny dopravní obslužnosti v jednotlivých mikroregionech a zejména význam a využití zónově-relačního tarifu IREDO. Studenty také velmi zajímal nastavený princip financování dopravní ob-

Ing. Michalica při přednášce

služnosti, částečně stanovený i na základě skladby fixních a variabilních nákladů provozních výkonů vozidel, potom postup rozšiřování periodické nabídky spojů a provázanost spojů regionálních a dálkových linek.

Dne 12. prosince byla přednáška věnovaná Integrovanému dopravnímu systému Jihomoravského kraje (IDS JMK), kterou zajistil Ing. Jiří Michalica ze společnosti KORDIS JMK, organizátora IDS JMK. Ing. Michalica (na snímku) na úvod poskytl základní informace o IDS JMK, včetně historie vývoje (s velkým zájmem se setkala interaktivní část prezentace s etapami rozvoje IDS JMK), činnosti společnosti KORDIS JMK, výstupech z IDS JMK a jeho základních principech, včetně systému přestupních uzlů a podpoře telematiky. Dále se zaměřil na řídicí, finanční a informační toky mezi subjekty IDS JMK. Jádrem přednášky bylo potom zaměřeno na základ IDS, a to známé subsystémy: dopravní, tarifní a organizačně ekonomický. S velkým zájmem se studenti seznámili i s formou automatické kontroly

dodržování garantovaných přípojových vazeb podle příslušného SW nástroje Centrálního dispečinku, kterých je každý den až 32 tisíc mezi více jak dvaceti tisíci spoji, využívajícího lokalizaci spojů podle GPS s výstupem nejen pro potřeby provozu, ale s možností využití on-line polohy spojů pro potřeby cestujících a jejich mobilních telefonů. Dále potom studenty zajímaly vlastní základní standardy kvality IDS JMK a tzv. vyšší standardy veřejné dopravy, využití pro stanovení velikosti period dopravních linií. Četné doplňující dotazy měla oblast stanovení tarifních zón a jejich číslování. Na závěr Ing. Michalica shrnul i předpokládané změny IDS JMK v budoucnu.

Dne 19. prosince měli studenti možnost se seznámit se systémem IDOL, tedy IDS Libereckého kraje. To si vzal na starost Ing. Otto Pospíšil, zástupce ředitele společnosti KORID LK, organizátora IDOL. Ing. Pospíšil po seznámení se společností organizátora rozdělil přednášku na dvě části, a to na oblasti tarifní a dopravní integrace. Na začátku shrnul odlišnou činnost KORID LK oproti jiným organizátorům IDS v ČR, vyplývající i z místních specifik Libereckého kraje. V rámci tarifní integrace rozlišil na praktických případech stav před integrací, během přípravy integrace a při zaintegrování nabídky veřejné dopravy. Srozumitelně a na konkrétních případech vyzdvihl výhody tarifní integrace, ale na druhou stranu vysvětlil i nevýhody této integrace. Větší čas věnoval rozdílu jejich zónově-relačního tarifu oproti podobnému tarifu IREDO, což bylo důvodem četných dotazů ze strany studentů. Další důraz věnoval praktickému seznámení studentů s činností jejich zúčtovacího centra a zajišťování clearingů tržeb na principu tzv. tarifních jednic. V rámci dopravní integrace postupně vysvětlil tuto činnost v jednotlivých regionech Libereckého kraje, kdy poukázal na srovnání výchozích předpokladů integrace se skutečností. Popsal i výsledky optimalizace veřejné dopravy v mikroregionech. Přednášku zakončil vysvětlivím návrhu výběrových řízení na dopravce linkové dopravy.

doc. Ing. Pavel Drdla, Ph.D.

vedoucí Katedry technologie a řízení dopravy DFJP

Další semestr Univerzity třetího věku

obr. 1 – exkurze do Dopravního podniku města Pardubic – dispečink

obr. 2 – garážování a opravy autobusů v DPMP

obr. 3 – přednáška „Senior v dopravě“, pořádaná ve spolupráci s městskou policií Pardubice a BESIP

obr. 4 – exkurze do závodu IVECO Czech Republic, a. s., Vysoké Mýto, závodem provádí vyškolený personál seznámený s technologií výroby

obr. 5 – přednáška Ing. Šmejdy „Významné stavby severní Anglie“

Univerzita třetího věku (U3V) byla založena na Dopravní fakultě Jana Pernera v akademickém roce 1999/2000. V současnosti tedy probíhá již 14. ročník výuky. U3V je členem republikové Asociace univerzit třetího věku, do které je sdruženo více než 30 subjektů z řad vysokých škol.

Dne 21. prosince byl zakončen další přednáškový cyklus U3V. Posluchači přednášek jsou zájemci z řad široké veřejnosti, kteří se chtějí dozvědět nové poznatky nejen z oblasti dopravní techniky, ale i z ekonomiky či humanitních oborů. Přednášejícími jsou především zaměstnanci naší univerzity, ale i externisté. Témata některých přednášek si navrhují sami posluchači. Svě životní zkušenosti zúčastňují někteří účastníci i tím, že sami také přednášejí.

Výuka probíhá v pátek od 11:00 do 15:00 hodin. Přednášky jsou zaměřeny na všechny oblasti spojené s dopravními prostředky. Jsou zde přednášena převážně témata z oblasti ekonomiky, dopravní infrastruktury a dopravních prostředků. Součástí přednáškových cyklů (které se zhruba kryjí s jednotlivými semestry) jsou i exkurze. V uplynulém období zájemci z řad posluchačů navštívili např. Dopravní podnik města Pardubic, kde si nejen prohlédli depo a dispečink, ale sešli se při diskusi s vedením dopravního podniku. Koncem roku pak byla uskutečněna exkurze do společnosti IVECO Czech Republic, a. s., Vysoké Mýto. Zde si zájemci prohlédli kompletní výrobu autobusů – od výchozího svařování ocelových výlisků přes lakování a vybavování interiérů po kompletní vůz.

Velký úspěch mezi posluchači měla přednáška na téma „Senior v dopravě“, která byla pořádána společností BESIP a městskou policií Pardubice. Zde se posluchači dozvěděli, jaká rizika jsou spojena s vyšším věkem účastníků silničního provozu.

Na základě průzkumu zájmů připravujeme pro příští přednáškový cyklus i témata z oblasti finanční gramotnosti či z oblasti výpočetní techniky. Dále na základě zájmů posluchačů připravujeme samostatné kurzy se specifickým zaměřením. Prvním z nich je kurz digitální fotografie pořádaný Ing. Machalíkem. Tento kurz byl zahájen již v polovině ledna 2013. Chceme připravit i ryze praktické kurzy v našich laboratořích.

Vzhledem k velkému počtu (zájmu) posluchačů, kteří navštěvují tyto přednášky, jejich odlišným znalostem i zájmu, uvažujeme o rozdělení výuky. Jedna skupina přednášek bude více zaměřena na technické obory a část druhá bude zaměřena ekonomicky/humanitně. Malá poznámka na závěr: v případě definice pojmu „třetí věk“ se přikláníme k výkladu pojmu dle pana Stanley Millera (Association Internationales des Universités du Troisième Age), kde za třetí věk je považováno období života, kdy na člověku již nejsou závislé děti (a on na nich ještě také ne).

*doc. Ing. Pavel Švanda, Ph.D., garant U3V
Katedra mechaniky, materiálů a částí strojů DFJP
Zlataše Sojková
Oddělení pro vnitřní záležitosti a rozvoj DFJP*

Dny GIS 2012 na Fakultě ekonomicko-správní

Ve dnech 14. a 15. listopadu proběhly v rámci celosvětové akce GISDAY i Dny GIS na Fakultě ekonomicko-správní. Akce slouží k představení a propagaci geografických informačních systémů (GIS). Tyto systémy hrají důležitou roli nejen ve státní správě, managementu krizových situací, ochraně přírody apod., ale také ve vzdělávacím procesu, kdy slouží jako zdroj důležitých geografických informací a nástroj pro jejich zpracování a tvorbu map. GIS DAY podporuje Fakulta ekonomicko-správní každoročně. Akce byla organizována ústavem systémového inženýrství a informatiky.

První den byl zaměřen zejména na studenty středních škol. Prezentace technologie geografických informačních systémů probíhala v šedesátiminutových blocích. První část prezentace vysvětlovala základní pojmy, demonstrovala základní funkce a ukázala nejryznější aplikace v řadě odvětví lidské činnosti. Dále bylo předneseno využití dat pořízených metodami dálkového průzkumu Země, technologie GPS a nejpoužívanější programové prostředky GIS. Dalším blokem byla prezentace práce oddělení krizového řízení Pardubického kraje. Představeny byly používané mapové podklady, datové sady, software a aplikace, které byly doloženy bohatou fotodokumentací z mnoha reálných i simulovaných akcí v Pardubic-

kém kraji. V závěru prezentace následovala praktická ukázka zjištění, zda hledaný adresní bod leží nebo neleží v záplavovém území. Vlnu nadšení vzbudila poslední ukázka algoritmy robotů ze stavebnice LEGO. Účastníky přednášek byli hlavně studenti středních škol (Gymnázium Pardubice Mozartova, Gymnázium Skuteč, Gymnázium Josefa Ressela v Chrudimi), proto byla finální přednáška věnována možnosti studia na Fakultě ekonomicko-správní.

V rámci Dnů GIS na Univerzitě Pardubice byl následující den 15. listopadu uspořádán „Geoseminář 2012“, na kterém mladí vědeckí pracovníci prezentovali dílčí i závěrečné výsledky své vědecké práce. Během semináře zazněla témata: Automatická tvorba kladu mapových listů v ArcGIS 10, LIDAR – mobilní mapování terénu a zpracování dat, Ukládání, správa a bezpečnost prostorových dat v cloudu, Využití geoinformačních technologií pro rozvoj zvoleného území, Možnosti využití technologie Responsive Webdesign ve webových GIS aplikacích, Konvergence lokálně kontextových a telematických služeb, Využití GIS v oblasti bezpečnosti silničního provozu a Řešení problematiky sběru a svozu separovaného odpadu v Pardubicích.

Účastníci si ze dnů odnesli informační a reklamní materiály od firmy Esri a naší univerzity. Dny GIS byly podpořeny i projektem

přednášky vedli Mgr. Pavel Sedlák, Ph.D., z FES a Ing. Oldřich Mašín z Oddělení krizového řízení z Pardubického kraje

BRAVO – Brána vědě/ní otevřená, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

*Mgr. Pavel Sedlák, Ph.D.
Ústav systémového inženýrství a informatiky FES
Ing. Oldřich Mašín
Oddělení krizového řízení Pardubického kraje*

Mezinárodní týden Fakulty zdravotnických studií

obr. 1 – Bc. Jana Voltrová, institucionální koordinátor programu Erasmus
 obr. 2 – účastníci workshopu a semináře
 obr. 3 – Mgr. Markéta Moravcová, vedoucí katedry porodní asistence a zdravotně sociální práce
 obr. 4 – Markéta Pitthardová, Katarína Kollová, studentky FZS
 obr. 5 – zahraniční účastníci a představitelé FZS

Ve dnech 3. až 7. prosince se na Fakultě zdravotnických studií (FZS) konal mezinárodní týden k upevnění spolupráce fakulty s partnerskými zahraničními univerzitami.

Z partnerských univerzit zavítali do Pardubic zástupci čtyř univerzit: z Universidad de Jaén (Španělsko), z VAMK University of Applied Sciences (Vaasa, Finsko), z Turku University of Applied Sciences (Finsko) a z Ankara University (Turecko).

S univerzitami ve Finsku a Španělsku má FZS uzavřenou bilaterální dohodu o spolupráci v rámci programu Erasmus (Lifelong Learning Programme/Erasmus). Zástupci z Ankara University přijeli na přípravnou návštěvu s cílem projednat možnosti spolupráce v oblasti výměnných pobytů studentů a akademických pracovníků a případně podepsat bilaterální dohodu.

Bohatého čtyřdenního programu se účastnili nejen čeští a zahraniční akademičtí pracovníci a další zaměstnanci, ale i studenti, kteří již mají zkušenost se studiem v zahraničí nebo kteří mají o zahraniční mobility zájem.

V úterý 4. prosince zahraniční delegace navštívila fakultu v areálu v Průmyslové ulici a Pardubickou krajskou nemocnici, a. s., kde proběhlo setkání s vedením nemocnice a účastníci si prohlédli vybrané kliniky a oddělení, seznámili se s prostředím, kde si zahraniční studenti FZS plní část své odborné praxe. Na závěr odpoledne delegace navštívila Zámek Pardubice.

Ve středu 5. a 6. prosince proběhl na fakultě odborný program, kde bylo předneseno celkem 10 prezentací zahraničních a českých akademických pracovníků. Zároveň se konala jednání a diskuse k budoucí spolupráci. Odborný program byl ukončen návštěvou Lé-

čebných Lázní Bohdaneč, kde se účastníci seznámili s možnostmi péče a dalších služeb poskytovaných v lázeňském prostředí.

Ve středu 5. prosince se v rámci mezinárodního týdne uskutečnil workshop k projektu „Zdravotnické studijní programy v inovaci“ a seminář srovnávající zdravotnickou praxi u nás a v zahraničí.

Workshop informoval o dosažených výsledcích řešeného projektu a seznámil studenty s přehledem připravovaných akcí. Dále vystoupila Mgr. Zita Kudrnová z Občanského sdružení Most pro lidská práva s přednáškou „Multikulturní zdravotnická péče v ČR – Integrace cizinců v Pardubickém kraji“. Na závěr Mgr. Jana Rusová z FZS informovala o projektu „Adopce na dálku“, do kterého je fakulta zapojena již druhým rokem.

Na workshop plynule navázal zmíněný seminář, ve kterém Bc. Jana Voltrová, univerzitní koordinátor programu LLP/Erasmus, seznámila studenty s možnostmi studijních výjezdů. Následovala prezentace Barbary Sillhan, vedoucí informační kanceláře Campus France v Praze, která představila studijní možnosti ve Francii. Vystoupily též přítomné zahraniční delegace s prezentacemi možností studia na partnerských univerzitách. Své zkušenosti řeklo i pět studentů fakulty, kteří se zúčastnili zahraničních studijních pobytů v akademickém roce 2011/2012 v rámci LLP/Erasmus či v rámci projektu „Mentoring in Nursing in Europe“. Svou fakultu představila také studentka z Prešovské univerzity (Slovensko), která byla v té době na studijním pobytu na naší fakultě. Na závěr semináře byly vyhlášeny výsledky soutěže o nejlepší fotografii ze studijních pobytů studentů.

Fakulta zdravotnických studií má v rámci programu LLP/Erasmus uzavřeno 12 bilaterálních dohod s partnerskými univerzitami ve

Finsku (Vaasa, Turku, Pori), Norsku (Gjovik), Portugalsku (Gandra, Castelo Branco), Řecku (Atény), Španělsku (Jaén), Německu (Drážďany), na Maltě a na Slovensku (Prešov, Nitra). První dohoda byla podepsána již v roce 2002, a to s Turku University of Applied Sciences. Fakulta navíc uskutečňuje řadu výjezdů studentů a akademických pracovníků v rámci řešených projektů (např. v rámci projektů OP VK Zdravotnické studijní programy v inovaci a Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, Rozvojového programu MŠMT atd.). V akademickém roce 2011/2012 se mezinárodních mobilit zúčastnilo 13 studentů a 20 akademických pracovníků. Projekt OP VK Zdravotnické studijní programy v inovaci (reg. č. CZ.1.07/2.2.00/15.035) je fakultou řešen v letech 2011–2014,

celková finanční podpora převyšuje 8 600 tis. Kč. Partnerem projektu je Pardubická krajská nemocnice, a. s.

Petra Mandysová, MSN
prodělkanka pro vědecko-výzkumnou činnost a zahraniční styky FZS
Ing. Eva Kynclová, vedoucí klíčové aktivity KA4 projektu FZS
Fakulta zdravotnických studií UPa

Vyhodnocování spokojenosti pacientů v nemocnicích Pardubického kraje

Fakulta zdravotnických studií dlouhodobě spolupracuje se všemi nemocnicemi Pardubického kraje, zejména v oblasti odborné výuky a praxe. V loňském roce se fakulta zapojila společně se všemi nemocnicemi Pardubického kraje do projektu „Vyhodnocování spokojenosti pacientů v nemocnicích Pardubického kraje“. V dotazníkovém šetření, které proběhlo v období srpna a září 2012, se pacienti jednotlivých nemocnic vyjadřovali k poskytnuté péči a službám v kategoriích: ambulantní péče, hospitalizační péče a péče v porodnicích. Tento projekt je prvním projektem ve sledování spokojenosti pacientů na krajské úrovni. S myšlenkou přišly samy nemocnice, které si na základě vlastních výsledků chtějí vzájemně vyměňovat zkušenosti, a Pardubický kraj celý projekt koordinuje, neboť zapadá do zvolené vize poskytovat kvalitní a bezpečnou péči. V prvním sledování se hodnocení zaměřilo na oblasti:

- podávání informací pacientům, edukace,
- výživa nemocných,
- respektování osobnosti pacienta, zajištění soukromí,
- prostředí v nemocnici (čistota, hotelové služby),
- přístup k pacientovi ze strany zdravotnických pracovníků,
- spokojenost s léčbou a ošetřováním.

Dotazníky pacienti vyplňovali v Pardubické krajské nemocnici, a. s., Svitavské nemocnici, a. s., Chrudimské nemocnici, a. s., a Orlickoústecké nemocnici, a. s., Litomyšlská nemocnice, a. s., se do projektu přidá až v letošním roce. Data byla zpracována v anketním systému LimeSurvey na Fakultě zdravotnických studií. Tento systém data uživatelsky komfortní formou vyhodnocuje, zpřístupňuje jednotlivým nemocnicím a umožňuje dále zpracovávat. Fakulta díky uzavřeným smlouvám se všemi nemocnicemi může data využívat k vědecko-výzkumným účelům. Sebraná a vyhodnocená data budou na fakultě také využita v závěrečných pracích studentů i ve výuce. Další fáze hodnocení proběhne v první polovině letošního roku. Na základě evaluace již ukončeného hodnocení připravili zástupci nemocnic i fakulty další etapu hodnocení, spolupráci chystají také v oblasti sledování nozokomiálních nákaz.

Výsledky hodnocení spokojenosti pacientů lze nalézt na stránkách Pardubického kraje a na stránkách fakulty www.upce.cz/fzs/spoluprace.html. Koordinátorka projektu za Pardubický kraj je Mgr. Eva Havlíková (eva.havlikova@pardubickykraj.cz) a za Fakultu zdravotnických studií Ing. Jana Holá, Ph.D. (jana.hola@upce.cz).

Ing. Jana Holá, Ph.D.
vedoucí Katedry informatiky, managementu a radiologie FZS

Univerzita volného času na Fakultě filozofické v akademickém roce 2012/2013

Fakulta filozofická pokračuje v rámci nové podoby Univerzity volného času v představování dějin lidské civilizace z chronologického hlediska. V novém pojetí je každý ročník, tedy celkem dvacet přednášek, věnován jednomu historickému období. V loňském akademickém roce se jednalo o starověk, letos si zájemci mohou vyslechnout přednášky zaměřené na dějiny středověku. Do programu se zapojili vyučující z řady pracovišť fakulty, a to z ústavu historických věd, katedry anglistiky a amerikanistiky, katedry filosofie, katedry religionistiky, katedry literární kultury a slavistiky a katedry cizích jazyků. Díky tomu je tematické rozpětí dosti široké, na druhou stranu ale ne chaotické.

Historikové poskytují pohled na základní dějinné okruhy, vybrané historické procesy, období, osobnosti či události jsou pojednány s určitým přesahem, zařazeny do širšího rámce, který dovoluje posoudit danou otázku v příslušných souvislostech. Zájemci si mohli, případně ještě budou moci vyslechnout přednášky Vznik středověké Evropy aneb Mohamed a Karel Veliký, Christianizace Slovanů, Počátky středověkých měst v českých zemích, Mongolský vpád do Evropy ve 13. století, Kult svatých jako fenomén středověku, Císař Karel Lucemburský, věčný rozmnožitel Říše?, Peníze, nebo život! Fi-

nančnictví a lichva ve středověku, Vývoj měst v českých zemích ve 14. – 15. století, Arnošt z Pardubic, první arcibiskup český, Válečnictví ve středověku, Mořeplavectví ve středověku a České země v době poděbradské.

Kolegové z ostatních výše uvedených kateder nabízejí to, co historický základ rozvíjí a doplňuje: Křesťansko-muslimské vztahy v období křížových výprav, Muslimové, židé a křesťané v muslimských zemích, Vývoj a charakteristika středověkého myšlení, Vnímání krajiny ve středověké Anglii, Vznik a vývoj středověkých univerzit, Svět středověkých rytířů v německém eposu „Parsifal“ Wolframa von Eschenbach, Křesťanská hebraistická tradice ve středověku: její autorita a vliv na exegezi, teologii a mysticismus, Aktuálnost sporu o univerzálie a vědecké entity.

S ohledem na příliš malý prostor pro tak velký úkol a také na odborné zaměření přednášejících bylo nutno zvolit jen určité sondy, ale věříme, že posluchači, z nichž někteří zachovávají naší Univerzitu volného času věrnost již řadu let, budou spokojeni, případně si vyberou to, co je zajímavé, nebo najdou podněty k dalšímu studiu.

doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D.
vedoucí Ústavu historických věd FF

Projekty „Trojlístek“ a „Počítačové laboratoře bez tajemství“, zaměřené na pedagogy a žáky základních a středních škol

obr. 1 – ukázka z akce v ZŠ Ševětín
obr. 2 a 3 – pokusy 8. ročník: akce v ZŠ Jablonné n. Orlicí
obr. 4 – ZŠ Jablonné n. Orlicí – práce žáků při laboratorních dnech probíhá pod dohledem lektorů a laborantů

Institut rozvoje evropských regionů, o.p.s., (IRER) úspěšně dokončil spolu s Fakultou elektrotechniky a informatiky (FEI) realizaci projektu „Počítačové laboratoře bez tajemství aneb naučme se učit algoritmizaci a programování s využitím robotů“ (reg. č. CZ.1.07/1.3.12/04.0006).

Během projektu bylo proškoleny 77 pedagogů základních a středních škol v Pardubickém kraji, 6 lektorů odučilo 578 hodin pro skupiny 3 až 7 pedagogů ve školách po celém Pardubickém kraji. Výuka probíhala v odpoledních hodinách nebo o sobotách přímo ve školách.

Metodici spolu s lektory připravili 14 kurzů, některé i v modifikaci pro stavebnice Lego a Fischer. Byly to kurzy:

- základy algoritmizace a úvod do vizuálního programování – pro pedagogy ZŠ a ve variantě pro pedagogy SŠ,
- podpora pro praktickou výuku M/F/G – pro pedagogy ZŠ, resp. pro SŠ,
- vizuální programování se zaměřením na robotiku – pro pedagogy ZŠ, resp. pro SŠ,
- vizuální programování se zaměřením na robotiku a sběr dat a zpracování dat – pro pedagogy ZŠ, resp. pro SŠ,
- programování se zaměřením na robotiku a využití bezdrátových technologií – pro pedagogy ZŠ, resp. pro SŠ,
- programování se zaměřením na robotiku s využitím jazyka C – pro pedagogy SŠ,
- programování se zaměřením na robotiku s využitím jazyka Java – pro pedagogy SŠ,
- obnovitelné zdroje energie i s využitím robotů – pro pedagogy SŠ, resp. pro SŠ.

Zájem o kurzy byl mezi pedagogy poměrně velký. V roce 2013 IRER spolu s FEI zorganizuje seminář pro pedagogy, bude se jednat o prohloubení znalostí a možnosti využití algoritmizace a vizuálního programování při výuce na školách.

Spolupráce s akademickými pracovníky FEI Ing. Michaelem Bažantem, Ing. Karlem Šimerdou, Ing. Petrem Veselým, Ing. Janem Fikejzem a rovněž s Ing. Janem Panušem, Ph.D. z Fakulty ekonomicko-správní byla výborná. Velmi dobrá byla i spolupráce s Ing. Monikou Bendovou, která se starala o finanční část partnera FEI. Ve spolupráci budeme pokračovat opět od května t. r., kdy budeme zahajovat v obdobném složení

nový projekt, zaměřený na kurzy IT pro firmy.

Dalším projektem, který realizuje IRER a na kterém spolupracují akademičtí pracovníci (AP) a studenti naší univerzity, je „Trojlístek – podpora výuky přírodopisu, biologie, fyziky a chemie žáků ve věku 11 až 15 let“ (reg. č. CZ.1.07/1.1.00/26.0044), kde je IRER partnerem JAIP z Českých Budějovic, AKTOP z Prahy a CV LK z Liberce. IRER zajišťuje v tomto projektu laboratorní dny a metodiky výuky chemie na školách. Se souhlasem vedení Fakulty chemicko-technologické na projektu spolupracují akademičtí pracovníci a studenti této fakulty. Podpory vedení fakulty si velmi vážíme.

Do projektu jsme získali prof. Ing. Petru Šulcovou, Ph.D., jako garantku, lektory/metodiky se stali Ing. Dagmar Holubcová, Ing. Patrik Pařík, Ph.D., Ing. Hana Jiránková, Dr., Ing. Petr Bělina, Ph.D., Ing. Jiří Schwarz, Ph.D. Dále s námi spolupracují v rolích laborantů Ing. Petra Luňáková, Ing. Dana Hrubošová, Ing. Soňa Bencová, Ing. Xenie Štramová, Ing. Jakub Obršal, Ing. Tomáš Čermák. Spolupráce s akademickými pracovníky a doktorandy probíhá velmi dobře. Všichni přistupují k práci s vysokou profesionalitou, na školách jsou z jejich práce nadšeni. Nejprve vytvořili metodici spolu s garantkou soubor čtyřiceti metodických postupů chemických pokusů.

Od října 2012 jsme začali navštěvovat školy. Do konce roku 2012 akce proběhly v 7 školách (ZŠ Ševětín, ZŠ Jablonné n. Orlicí, ZŠ Hrádek n. Nisou, ZŠ Sušice, Gymnázium Svitavy, ZŠ Most, ZŠ Prodloužená, Pardubice). V každé škole proběhly vždy 2 laboratorní dny, kdy měli žáci možnost si vyzkoušet sami pozorování a pokusy, poté si prováděli zápisy. S určitým časovým odstupem pak přijížděli pracovníci do školy znovu a probíhal prezentační den, většinou doplněný přednáškou s besedou. Žáci si vytvářeli své vlastní prezentace doplněné fotografiemi a videy.

Největší radost nám udělal zápis jednoho žáka z 9. třídy, který dal na svůj prezentační poster text: „Poprvé, co mě chemie začala opravdu bavit, bylo, když k nám do školy přijeli z pardubické univerzity chemici. Dělal jsem spoustu pokusů, moc se mi to líbí-

lo. Nudu jsem opravdu nezažil. Zjistil jsem spoustu zajímavých věcí.“

Nejvíce byla překvapena paní učitelka, protože se jednalo o žáka, který prý z chemie propadá.

Na Gymnáziu Svitavy nás mile překvapili vlastním videem. Je možné ho zhlédnout na YOUTUBE –

<http://www.youtube.com/watch?v=n29-xUchyw&feature=youtu.be>.

Těšíme se, co nás opět bude čekat v dalších školách. Navštívíme ještě v tomto roce 13 škol po celých Čechách.

Ing. arch. Iva Svobodová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPA

Konference Mezinárodní asociace orální historie v Buenos Aires

obr. 1 – autor příspěvku na konferenci v Buenos Aires; obr. 2 – prezentace v CEFMA
obr. 3 – Casa Rosada – prezidentský palác na Plaza del Mayo; obr. 4 Obelisk – symbol města Buenos Aires

V argentinském hlavním městě Buenos Aires proběhla ve dnech 3. až 7. září 2012 v pořadí již 17. konference Mezinárodní asociace orální historie („International Oral History Association“ – IOHA). Po konferenci uspořádané roku 2010 v Praze se tak největší mezinárodní setkání orálních historiků vrátilo zpět do Latinské Ameriky, ve které má orální historie obecně silné postavení. Na uspořádání konference se podílely IOHA jakožto celosvětová zastrešující organizace a argentinská „Asociación de Historia Oral de la República Argentina“ (AHORA), která byla hlavním organizátorem konference přímo v Buenos Aires. Letošní ročník, s podtitulem „Orální historie a výzvy 21. století: pestrost, nerovnost a konstrukce identity“, hostil na 500 účastníků z celého světa, reprezentujících jak akademické, tak neziskové a komunitní orálně-historické projekty.

Českou orální historii na konferenci reprezentovalo sedm účastníků. Prof. Miroslav Vaněk, Ph.D., M.A. Hana Bortlová, Ph.D., PhDr. Pavel Mücke, Ph.D., a PhDr. Pavel Urbášek prezentovali výstupy aktuálního projektu Centra orální historie AV ČR „Česká společnost v období tzv. normalizace a transformace: životopisná vyprávění“, jehož součástí je výzkum zatím opomíjených skupin obyvatel, především představitelů vyššího hospodářského managementu pracujících v oblasti služeb, v agrárním sektoru a příslušníků tzv. silových

složek státu. Další účastnice PaedDr. Naděžda Morávková, Ph.D., ze Západočeské univerzity v Plzni referovala o problémech spojených s využitím orální historie ve výuce na školách a Mgr. Gabriela Havlůjová z Univerzity Karlovy představila obec Lidice jako místo paměti.

Ústav historických věd Fakulty filozofické naší univerzity na konferenci reprezentoval Michal Louč. Vystoupil s příspěvkem přibližujícím životní příběh Antonína Městeckého, syna příslušníka SNB Antonína Městeckého st., odsouzeného na doživotí v jednom z následných procesů se skupinou Milady Horákové. Autor se zaměřil na specifika vzpomínání narátora, vyprávějího o traumatické události, kterou zažil ve velmi nízkém věku.

V závěru konference byla novou prezidentkou IOHA zvolena Anna Marie Castellanos z Mexika. Českými zástupci ve vedení organizace jsou Miroslav Vaněk (ve funkci past president) a Pavel Mücke (regionální zástupce pro Evropu). Místo konání nového ročníku konference zatím nebylo potvrzeno. Podle nejnovějších informací je velmi vážným zájemcem Barcelona.

Mgr. Michal Louč
Ústav historických věd FF

Anglisté a amerikanisté z České republiky i zahraničí se setkali při odborném bienále

Ve dnech 16. a 17. října měla více než padesátka studentů Fakulty filozofické možnost potkat znalce a odborníky české a zahraniční vědy v oblasti anglické a americké literatury a kulturních studií. Katedra anglistiky a amerikanistiky Fakulty filozofické ve spolupráci s Britským centrem v Pardubicích pořádala totiž v Evropském spolkovém domě v historickém centru města ve dnech 16. a 17. října již 11. ročník mezinárodní odborné konference s názvem „Location and Relocation in Literature and Cultural Studies“.

Její účastníci se na dva dny ponořili do problematiky literárního textu a kulturních fenoménů v jejich rozličných rovinách. Cílem konference bylo prezentovat badatelské výsledky a diskutovat, jak literární text ovlivňují různé okolnosti, jak se prvky např. právě ‘umístění’ a ‘přemístění’ projevují v literatuře a jak jsou ovlivňovány kulturními jevy a souvislostmi. Jsou to jevy neodmyslitelně patřící k dnešní situaci ve společnosti, např. migrace a stěhování se do jiných zemí, tedy kultur. V literatuře jde pak primárně i o revizi a přemístění textu do jiného kontextu, např. v postmoderním umění. Obecně jde o posun, tedy „relocation“, tradičních hodnot a postojů, což reflektuje současná literární teorie a kritika.

Konference tak umožnila studentům Fakulty filozofické rozšířit své znalosti a propojit je s řadou předmětů vyučovaných na místní katedře anglistiky a amerikanistiky, jako jsou britská či americká kulturní studia, britská či americká literatura a další. Zároveň to byla pro studenty fakulty zajímavá příležitost, jak se setkat s osobnostmi české a zahraniční vědy v oblasti anglické a americké literatury a kulturních studií, a pro některé z nich dokonce možnost prezentovat v úterní části konference výsledky své vlastní práce. Unikátností této konference ve světě anglofonních konferencí v České republice je to, že poskytuje prostor studentům, kteří mají zájem

prezentovat svoje výsledky výzkumu. Do studentské části bylo tentokrát vybráno pět prací, včetně jedné z Ukrajiny.

Konference se zúčastnilo na třicet anglistů a amerikanistů, vědců a akademických pracovníků z různých evropských univerzit (Ukrajina, Maďarsko, Slovensko, Polsko), které spojuje výzkum v oblasti literatury a kultury anglofonních zemí. Tento rok pozvání přijali i významný badatel profesor Tibor Fabiny z Maďarska (Károli Gáspár University of the Reformed Church v Budapešti), který se věnuje renesanční literatuře, tvorbě Williama Shakespeara a hermeneutice, a profesor Michal Peprník z Univerzity Palackého v Olomouci, významný český amerikanista, který se zabývá americkou literaturou a kulturou 19. století, ale také literární teorií a postmodernou.

Konference byla pořádána v rámci projektu Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024, dvouletého projektu, který Univerzita Pardubice realizuje od června 2012 a který je zaměřený na popularizaci vědy a výzkumu. Formou kontaktních populárně-naučných akcí, prezentací, exkurzí, přednášek, kroužků, besed a dalších odborných akcí chce univerzita aktivně zapojit mladou generaci do poznávání světa a ukázat jí i veřejnosti zajímavou formou svět moderní vědy a výzkumu a rovněž pěstované disciplíny zejména odborných pracovišť svých sedmi fakult.

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

za organizátory konference
Mgr. Petra Smažilová, Mgr. Ladislav Vít
Katedra anglistiky a amerikanistiky FF

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Univerzita
Pardubice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VIII. mezinárodní kongres germanistů v Seville

V centru španělské Andalusie, v letošním prosinci vytrvale podmračené a chladné Seville, se konal již osmý oficiální (a celkově desátý) mezinárodní kongres germanistů – „VIII Congreso Internacional de Estudios Filológicos Alemanes“, „summit“ or-

ganizovaný germanisty Filozofické fakulty Univerzity Sevilla s podporou Velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Madridu. Kongres se konal ve třech dnech, od 17. do 19. prosince, a při jeho slavnostním zahájení v monumentálním sále Paraninfo v prosto-

rách rektorátu starobylé univerzity sice zdůraznili téměř všichni řečníci zastupující rektorát i děkanát pořádající univerzity, katedru německé filologie i velvyslanectví význam, důležitost a kontinuitu celého kongresu, ale zároveň se ani jeden z nich nevy-

hnul slovu „krize“, případně spojení „současná hospodářská situace“ a celého jejího kontextu, a to v nejrůznějších souvislostech, jako je stále obtížnější financování celého kongresu nebo současná tíživá situace mladých Španělů. Díky těmto nepříznivým vnějším okolnostem však ještě více vynikly centrální myšlenky a nosné ideály kongresu, jako je výuka a aktivní zvládnání cizích jazyků jako mostu mezi kulturami (a samozřejmě všestranná podpora tohoto procesu ze strany státní správy), interaktivní setkávání germanistů z celého světa, profesní i lidské obohacování, kontrastivní přístup a neschetné badatelské a odborné podněty. Paradoxem současného Španělska je aktuální raketový vzestup zájmu o němčinu, daný perspektivou profesního uplatnění ve Spolkové republice Německo, což vidí mnoho mladých Španělů jako reálné řešení své bezvýhodné situace na trhu práce ve vlastní zemi. Jak uvedl ve svém projevu přímo na kongresu vedoucí oddělení kultury a vzdělávání německé ambasády ve Španělsku pan Karl-Martin Schröter, jenom v Madridu se v Goethe-Institutu přihlásilo 6 000 zájemců (a to se jedná o poměrně drahé kurzy), takže výuka probíhá na směny a lektoři mají přesčas. Zároveň se posilují bilingvní španělsko-německé školy, jejichž žáky tvoří z 80 % Španělé. Vzhledem k těmto okolnostem rozhodla berlínská vláda o financování stavby nové školy tohoto typu v severní části Madridu a do projektu vložila 76 milionů eur, což je největší současná německá investice do školství v zahraničí. Vzrůstající disproporce mezi neutěšenou hospodářskou situací Španělska a stabilně prosperujícího Německa se tak výrazně promítá i do preferencí v lingvistice a zasahuje i organizační a strategickou sféru školství v těchto zemích (španělština patří již léta k nejpoužívanějším cizím jazykům v Německu a Mallorca je v podstatě „17. spolkovou zemí“). Evropská krize ovšem výrazně kvantitativně ovlivnila i samotný kongres. Místo obvyklých sta aktivních účastníků s vlastními referáty se jich tentokrát přihlásilo pouze 74 z celkem dvanácti evropských zemí (Španělsko, Německo, Polsko, Chorvatsko, Slovinsko, Rakousko, Rusko, Moldova, Turecko, Lotyšsko, Itálie a Česká republika) a čtyř z jiných kontinentů (Argentina, Japonsko, Brazílie, Egypt). Jednání probíhala ve dvou paralelních sekcích a součástí kongresu byla i exkurze v rozsáhlém areálu univerzity (bývalá továrna Fábrica Real de Tabacos, až v letech 1954 – 56 se uskutečnilo definitiv-

ní přestěhování rektorátu a některých fakult univerzity do současných prostor), který je po El Escorialu druhou nejrozsáhlejší španělskou stavbou sloužící světským účelům.

I přes menší rozsah bylo spektrum všech referátů a přednášek velmi široké a zachytilo veškeré aspekty germanistiky, a to od historie, morfologie, syntaxe, fonetiky, folkloristiky, translatoologie, literatury a literární historie nebo popkultury či lingvistiky přes didaktiku, lexikografii, filmografii, psycholingvistiku, dialektologii až po interkulturní komunikaci. Novinkou tohoto ročníku kongresu bylo stažení času referátů na 20 minut (což bylo ovšem jen velmi zřídka dodrženo) a vyčlenění 30 až 60 minut na tzv. rozhovor s publikem, což byla diskuse s referujícími po ukončení jednotlivých dopoledních, odpoledních nebo večerních bloků. Této možnosti přátelské konfrontace, upřesňujících dotazů a vlastních komentářů se také hojně využívalo, neboť existence pouze dvou paralelních sekcí místo tří, zájem o práci a výzkumné výsledky (zahraničnických) kolegů, skupinové zastoupení některých univerzit a trvale špatné vlhké počasí významně přispěly k nadprůměrné soudržnosti všech účastníků kongresu a k stabilnímu zaplnění všech kongresových poslucháren od vlastního zahájení až po ukončení celé akce.

Germanistika České republiky byla zastoupena pouze naší univerzitou a jako obvykle nejen kongresovými referáty, ale i moderováním některých sekcí. Příspěvky univerzity se týkaly osobnosti litoměřického revolucionáře, lingvisty a pedagoga Ferdinanda Blumentritta v multimediální prezentaci Mgr. Lenky Matuškové, Ph.D., („Auf den Spuren des Revolutionärs von Leitmeritz Ferdinand Blumentritt“), vlivu Platónových filosofických idejí na literární dílo Hugo von Hofmannsthal a jejich reflexe v románu Mira Maxe Broda Mgr. Pavla Knápka, Ph.D., („Inspiration durch Platons Ideelehre in Hugo von Hoffmannsthals Werk – angeregt durch Max Brods Betrachtungen“) a komparací deníků Anne Frankové a Petra Ginze z doby 2. světové války autora tohoto příspěvku („Petr Ginz im Vergleich mit Anne Frank“).

Přirozenou součástí kongresu byly i diskuse s kolegy ze zastoupených zemí o situaci a aktuálních problémech studia germanistiky a nesmělo chybět ani závěrečné kolektivní (vedle několika průběžných) vřelé poděkování hlavnímu organizátoru všech do-

profesor Magallanes (první zleva) zahajuje kongres pod dohledem krále Juana Carlose I.

Mgr. Pavel Knápek, Ph.D.

PhDr. Jan Čapek, Ph.D.

savadních kongresů, germanistovi a profesoru sevillské univerzity, vedoucímu výzkumné skupiny německé filologie, panu Fernandu Magallanesovi Latasovi, díky němuž se toto každoroční setkání může v takovém rozsahu a kvalitě konat a díky jehož iniciativě, organizačnímu zabezpečení a „geniu loci“ celé konference jsou germanisté z nejrůznějších zemí světa ochotni vyměnit jeden klidný adventní týden za pracovní ruch sevillského kongresu.

PhDr. Jan Čapek, Ph.D.
Katedra cizích jazyků FF

Jana Zoubková a Kateřina Tučková na Fakultě filozofické

studenti FF UPa napjatě poslouchají

Mgr. Kateřina Tučková předčítá ze své knihy Vyhánění Gerty Schnirch

V rámci projektu FRVŠ „Literatura dvou jazyků“ se uskutečnil na půdě Fakulty filozofické (FF) 17. října odborný seminář o překladatelství s Mgr. Janou Zoubkovou a 14. listopadu autorské čtení a beseda s Mgr. Kateřinou Tučkovou.

Mgr. Jana Zoubková, jejíž bibliografie přeložených knih činí téměř 70 vydaných publikací z německého jazyka, seznámila studenty Německého jazyka pro hospodářskou praxi (NJHP) Katedry cizích jazyků FF se základními etapami své profesní dráhy, s mnoha faktickými detaily z běžného praktického života překladatele, jako je kontakt a spolupráce s nakladatelstvími, problematika uzavírání smluv autorských překladů a případné zálužnosti pro překladatele v jejich obsahu, rozdíl mezi komerčním a uměleckým překladem, konzultace s lektory a jazykovými korektory, a samozřejmě nechala nahlédnout i do rutiny, tajemství a obtíží samotných uměleckých překladů beletrie. Součástí semináře bylo i seznámení s některými konkrétními zajímavými autory i knihami, které vyšly díky jejím překladům v nedávné době i v češtině, jako např. Thomas Brussig (Oslnění), Wladimir Kaminer (Cesta do Trulaly aneb Toulky vlastní hlavou), Libuše Moníková (Fasáda. M.N.O.P.Q.), Juli Zehová (Orli a andělé), Konrad Paul Liessmann (Teorie nevzdělanosti. Omyly společnosti vědění) a mnoho dalších, včetně krátkého praktického stylistického cvičení ozřejmujícího na konkrétních příkladech některá úskalí práce překladatele krásné literatury. Také prozradila, že je sice v kontaktu s většinou autorů, které překládá, ale zatím nepotřebovala žádné osobní vysvětlení pro eventuálně zašifrovaná nebo kontextová sdělení.

Autorského čtení a následné interaktivní besedy s nadějnou českou autorkou Mgr. Kateřinou Tučkovou se vedle studentů NJHP z katedry cizích jazyků zúčastnili i studenti z katedry literární kultury a slavistiky, které zajímaly nejen historické a personální okolnosti jejích knih, ale i problematika kreativního psaní, literárních námětů a motivů, možnosti autorské seberealizace a proniknutí na knižní trh, překlady do dalších jazyků nebo další uplatnění jejích beletristických textů ve formě audioknih nebo filmových scénářů. Mgr. Tučková vysvětlila svůj základní impuls pro napsání knihy Vyhánění Ger-

ty Schnirch, za kterou získala v roce 2010 cenu Magnesia Litera, když si všimla zchátralých domů v brněnském centru, jež původně patřily německému obyvatelstvu moravské metropole, které až do konce 2. světové války tvořilo téměř třetinu celkového obyvatelstva. Studium dobového tisku, sekundární literatury a zejména setkáním s ještě žijícími pamětníky se jí podařilo vytvořit pozoruhodné dílo, které je vedle novely Adelheid Vladimíra Körnera (zfilmováno 1969 Františkem Vlácilím) z roku 1967 teprve druhé dílo české literatury zabývající se osudem německého obyvatelstva v českých a moravských zemích po osvobození v květnu 1945. Autorka objasnila svůj odmítavý postoj k principu kolektivní viny, na jejímž základě se konaly divoké odsuny, poukázala na některé odborné publikace k tématu a nastínila současný stav historického zkoumání této kapitoly německo-českých dějin. Proradila také, že po vydání knihy musela na nejrůznějších besedách a autorských čteních čelit výtkám o jednostrannosti své interpretace historie, i když se snažila napsat knihu vyváženě a nevyhýbala se ani vyličení nacistických válečných zločinů, jejichž spolupachatelem a svědkem byl bratr literární hrdinky.

Druhá kniha, ze které autorka rovněž přečetla několik ukázek, byly Žitkovské bohyně z letošního roku, za kterou již ale stačila získat cenu Josefa Škvoreckého. I když se zde jedná o méně kontroverzní téma lidového léčitelství z prostředí Bílých Karpat, otevřel se i zde prostor pro mnohé dotazy, zejména na příbuznost s tvorbou Květy Legátové, jejíž Želary se v tomto regionu rovněž odehrávají. Nezbývá než doufat, že tak jako se vynikajícího filmového zpracování dočkala tato novela, podaří se totéž i s knihou Mgr. Kateřiny Tučkové, v jejímž případě se plánuje filmová produkce na rok 2015. Celé vystoupení mladé spisovatelky bylo odměněno srdečným potleskem jako výrazem upřímného poděkování za její dosavadní tvorbu, angažovanost v odkrývání temných míst naší historie i sympatický osobní projev.

PhDr. Jan Čapek, Ph.D.
Katedra cizích jazyků FF

Týden teorie a praxe v ekonomice na Fakultě ekonomicko-správní

V týdnu od 5. do 9. listopadu se pod záštitou děkanky Fakulty ekonomicko-správní doc. Ing. Renáty Myškové, Ph.D., konal již 6. ročník odborné akce „Týden teorie a praxe v ekonomice 2012“. Stejně jako předchozí ročníky se i tento zaměřil na seznámení studentů a pedagogů naší fakulty i široké ekonomické veřejnosti s teoretickými i praktickými přístupy, metodami a zkušenostmi, využívanými při řízení ekonomických subjektů. Na přednášky jsou zváni přední odborníci z vysokých škol České republiky a ze zahraničí i úspěšní představitelé ekonomické praxe, kteří svými odbornými znalostmi významně přispívají k vysoké úrovni pořádaného Týdne teorie a praxe v ekonomice. Jejich účast na akci byla realizována formou přednášky nebo aktivního diskusního vystoupení na dohodnuté téma.

Projekt Týdne teorie a praxe v ekonomice je připravován a realizován pracovníky především ústavu podnikové ekonomiky a managementu s cílem seznámit posluchače Fakulty ekonomicko-správní se současnou problematikou české i evropské ekonomiky. Proto mezi hlavní úkoly této odborné akce patří srovnání teoretických poznatků, které si studenti osvojují, s jejich aplikací v praxi českých i mezinárodních firem a prohloubení spolupráce naší fakulty s jinými, zejména ekonomickými fakultami vysokých škol z České republiky i ze zahraničí.

V letošním ročníku se v programu sešlo na třicet přednášek realizovaných 18 odborníky z praxe a 16 přednášejícími z akademického prostředí. Díky vysoké odborné úrovni přednášejících z vysokých škol ekonomického zaměření z České republiky, Slovenské republiky a Spolkové republiky Německo získali naši studenti lepší přehled o způsobech výuky ekonomických předmětů na jiných vysokých školách i o teoretickém rozpracování vybraných ekonomických

témat – metodických aspektech zakládání firem, manažerském rozhodování o investicích, o ekonomických limitech veřejné správy a dalších.

Témata přednášek byla v souladu s předměty vyučovanými na Fakultě ekonomicko-správní ve studijních programech Ekonomika a management i Hospodářská politika a správa. Témata byla zaměřena na investice do nemovitostí, manažerské účetnictví v mezinárodní personální agentuře, plánování a řízení kariery, férovou hospodářskou soutěž, rizika podnikání, výsledky restrukturalizace slovenských podniků, ochranu duševního vlastnictví, trendy v řízení nadnárodního koncernu, roli pobočky v globálně působící firmě, stavební spoření, personální plánování, systematickou inovaci, dopady ekonomické krize, řízení vztahů se zákazníky, výdaje na obranu ČR, měření obchodní výkonnosti firmy, marketingový výzkum a management, krizové faktory v Evropské unii, zkušenosti Slovenské republiky se zavedením eura, nákladové funkce a na sledování inovačních ukazatelů v podniku.

Návštěvnost přednáškového týdne byla velmi vysoká, odborné akce se zúčastnilo více jak 2 100 posluchačů. Na základě pozitivního ohlasu jak studentů a pracovníků Fakulty ekonomicko-správní, tak i všech přednášejících předpokládáme pokračování této odborné akce v zimním semestru akademického roku 2013/2014.

Týden teorie a praxe byl organizován v rámci projektu Brána vědění otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024.

PaedDr. Alexandr Šenec

Ústav podnikové ekonomiky a managementu FES

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Konference TEXCHEM 2012 v Pardubicích

obr. 1 – Ing. Jan Marek, CSc., předseda STCHK; obr. 2 – Ing. Pavel Krečmer, Dr., ředitel Centra transferu technologií a znalostí
obr. 3 – doc. Ing. Ladislav Burgert, CSc., při přednášce o samosekvestrujících tenzidech

Ve dnech 18. a 19. října se konal v hotelu Labe v Pardubicích již 44. ročník konference „TEXCHEM 2012“, kterou tradičně pořádá Spolek textilních chemiků a koloristů (STCHK) společně s dalšími partnery, včetně specializovaného pracoviště Fakulty chemicko-technologické. Celostátní koloristická konference se zahraniční účastí přinesla řadu zajímavých přednášek o aktuálním

dění v textilním průmyslu. Konference se také účastnili zástupci Centra transferu technologií a znalostí (CTTZ), které zahájilo svoji činnost v dubnu 2012 v rámci projektu financovaného ze strukturálních fondů EU z prioritní osy 3 Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace.

„Textilní průmysl se u nás zabývá u nových dimenzích. S nezadržitelnou intenzitou

roste řada nových produkčních směrů, které českému textilu přinášejí solidní pozice na trzích. Pracují s výkonnými technologiemi výroby netkaných textilií, zpracování plastů a recyklátů. Patří mezi významné hráče na trhu s technickými textiliemi pro řadu aplikačních oborů. Proto je cílem našeho STCHK rozšiřovat aktivity i do těchto oborů. Je to v souladu s celkovými trendy

textilní produkce ve světě, kde hledání nových oblastí uplatnění nových materiálů na bázi textilních surovin a produkčních technologií tvoří dominantní směr trvale udržitelného rozvoje. Tím ovšem nemizí role konvenčních výrob," říká Ing. Jan Marek, CSc., předseda Spolku textilních chemiků a koloristů.

V programu konference bylo proto několik prezentací, které přiblížily, jak takové perspektivní trendy sledovat. Jak pro další rozvoj zhodnotit existenci evropské i naší národní technologické platformy, fungování klastrů i zapojení do mezinárodních projektových programů. Pozornost byla věnována také sousedním regionům Polska a Saska

(SRN), kde textilní průmysl též patří k tradičním oborům průmyslové výroby. Součástí programu byly rovněž přednášky zaměstnanců Ústavu chemie a technologie makromolekulárních látek a kolegů z Technické univerzity Liberec.

Na konferenci byla možnost konzultace na projektových a firemních stáncích: ČTPT – Česká technologická platforma pro textil, CLUTEX – klastr pro technické textilie, INOTEX, SYNTHESIA, SOTEX-GINETEX CZ, CORNET 3D, 2BFUNTEX, CROSSTEXNET-SUSFLE.

Konference TEXCHEM 2012 přinesla řadu zajímavých, užitečných a přínosných informací a připravila mnoho příjemných a milých setkání. Za rok se budeme těšit na shledanou. Ostatně v roce 2016 nás čeká pořadatelská role světového kongresu IFATCC, k níž se společně český STCHK a CTTZ přihlásily. Pardubice budou hostit již jeho 24. pokračování.

Ing. Petra Bayerová, Ph.D.,

Ing. Michal Černý, Ph.D.

Ústav chemie a technologie makromolekulárních látek FChT

Univerzita
Pardubice

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OP Výzkum a vývoj
pro inovace

Transfer technologií a znalostí na univerzitě

V návaznosti na svůj poslední příspěvek, kde jsem naznačil důvod vzniku center pro transfer technologií (CTT) na vysokých školách jako jednoho z nástrojů univerzitní třetí cesty, bych se zde rád zmínil o náplni a konečném cíli CTT.

Odhlédneme-li od nezbytně nutných, nicméně více či méně mechanistických věcí jako jsou směrnice, smluvní vzory, procedury, výukové programy, právní podpora nebo motivační a rozvojové plány, tak jedním z hlavních cílů CTT je napomoci vytvoření a udržení inovativního prostředí, které by přirozenou cestou aktivovalo oněch statistických cca 2,5 % lidí, kteří mají schopnost předurčovat směry vývoje společnosti. V našem univerzitním prostředí se jedná zejména o lidi, kteří by měli přicházet s novými oblastmi vývoje vědy a techniky, tvořit reálné duševní vlastnictví, vytvářet nové interdisciplinární obory a s ohledem na technologický transfer především být schopni převádět výsledky své práce do života prodejem licencí nebo zakládáním nových inovačních firem. Bohužel rigidní systém, který jsme si tu vytvořili za posledních zhruba sedmdesát let a v podstatě se s ním sžili, je vůči těmto lidem s vizí extrémně nepřijímatelný. Důkazem mi jsou data z Českého statistického úřadu za rok 2011. Z práce více jak dvaceti tisíců osob působících ve VaV na vysokých školách v ČR se prodalo licencí za méně než půl miliónu korun a počet spin-off firem s podílem univerzity se pohyboval v řádu jednotek. Možná zde stojí za krátkou zmínku, že paradoxně Akademie věd ČR je díky prof. Holému a jeho týmu na tom o více jak tři řády lépe (cca 1,2 miliardy korun za licenční poplatky za rok 2011).

Nicméně nevěřím, že se českému univerzitnímu prostředí podařilo tuto dvaapůl procentní minoritu téměř úplně vystrnadit ze svých řad. Naopak jsem pevně přesvědčen, ačkoliv to nemohu dokázat, že v každém z nás jednotlivě je oněch statistických dvě a půl procenta podnikavého ducha ležících a spících. Jeden z prioritních úkolů

všech nových CTT, pardubického nevyjímaje, je probudit, motivovat a podpořit tuto dřímající menšinu. Ta se pak postará o úspěch naší univerzity a potažmo CTT sama.

Důležitým nástrojem tohoto procesu je networking a vzájemná podpora podobně smýšlejících lidí. Je velice pozitivní zprávou, že (zcela nezávisle na CTT) vznikl na Fakultě elektrotechniky a informatiky (FEI) studentský klub s názvem „Geek Group“ (www.geekgroup.cz) pod vedením Petra Kozlíka, který společně se svými kolegy pořádá každé třetí úterý v probíhajícím semestru přednášky a diskuse o IT, ale rovněž o osobním rozvoji a podnikání. Tyto akce přitahují desítky studentů, akademických pracovníků, ale i lidí z praxe.

Téměř současně vznikl v tomto akademickém roce na univerzitě klub s názvem „Spinup“ (spinup.upce.cz), sdružující lidi se zájmem o aplikovanou vědu, její využití v praxi a komercializaci. Náplní klubu je vzájemná podpora, organizování přednášek významných podnikatelů, venture kapitalistů a jiných osob státní a soukromé sféry v oblasti aplikované vědy a výzkumu, organizace akcí na pomezí mezi podnikatelskou a akademickou obcí, coaching, ale především přístup ke kontaktům. Všichni členové univerzity jsou vítáni na akcích Spinupu.

Na závěr bych rád poděkoval všem, kteří dočetli až do konce, za jejich zájem o problematiku technologického transferu a těšíme se na budoucí spolupráci. Centrum TT se od února letošního roku přestěhovalo do nových prostor UNITu na náměstí Čs. legií, kde má k dispozici velice moderní a reprezentativní prostory, ve kterých vás velice rádi přivítáme osobně.

Ing. Pavel Krečmer, Dr.

ředitel Centra transferu technologií a znalostí UPA

Univerzita
Pardubice

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OP Výzkum a vývoj
pro inovace

Projekt Zdravotnické studijní programy v inovaci: akce připravované pro studenty

Fakulta zdravotnických studií (FZS), která v současné době řeší projekt v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost „Zdravotnické studijní programy v inovaci“ (reg. číslo CZ.1.07/2.2.00/15), připravuje pro studenty následující jarní akce. Dne 25. března 2013 proběhne v rámci klíčové aktivity č. 4 workshop k projektu. Workshop je určen studentům FZS. Vedoucí

všech čtyř klíčových aktivit Mgr. Eva Hlaváčková, Ph.D., Ing. Jana Holá, Ph.D., Mgr. Markéta Moravcová a Ing. Eva Kynclová budou informovat o dosažených výsledcích v jednotlivých aktivitách a seznámí účastníky workshopu s přehledem akcí připravovaných v projektu.

V rámci workshopu bude připravena také soutěž o drobné ceny. Studenti budou formou kvízu odpovídat na otázky týkající se projektu. Na závěr bude soutěž vyhodnocena.

Dále dne 25. března se uskuteční v areálu fakulty v Průmyslové ulici 10. fakultní kolo studentské vědecké konference bakalářských a magisterských nelékařských zdravotnických oborů, které je též určeno pro studenty FZS. Aktivně se zúčastní studenti 2. a 3. ročníků bakalářských a studenti navazujících magisterských studijních programů. Jedná se o soutěžní kolo a nejlepší prezentace postoupí do celostátního kola, které se bude konat o měsíc později. Pasivně se konference zúčastní další studenti FZS a pozvaní hosté.

Zmíněné celostátní kolo se bude konat dne 25. dubna v Aule Arnošta z Pardubic. Této v pořadí již VIII. celostátní studentské vědecké konference bakalářských a magisterských nelékařských zdravotnických oborů se v rámci soutěže aktivně zúčastní studenti 2. a 3. ročníků bakalářského studia oborů Porodní asistentka, Všeobecná sestra, Radiologický asistent, Zdravotnický záchranář, Zdravotně-sociální pracovník a studenti magisterského navazujícího stu-

dia programů v oblasti ošetřovatelství a porodní asistence z vysokých škol (VŠ) v České republice a na Slovensku. Pasivní účast je určena pro studenty FZS a studenty dalších VŠ, zdravotnické pracovníky Pardubické krajské nemocnice, a. s., která je partnerem projektu, zdravotnické pracovníky dalších zdravotnických zařízení a pozvané hosty.

Na obou uvedených konferencích budou studenti prezentovat cíle, hypotézy, navrženou metodiku, popřípadě výzkumné výsledky své závěrečné práce. Prezentace studentů budou hodnotit odborné komise složené z akademických pracovníků VŠ a odborníků z praxe.

Ing. Eva Kynclová, vedoucí klíčové aktivity KA4 projektu FZS
Ing. Radek Budín, manažer projektu FZS
Fakulta zdravotnických studií UPa

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt Partnerství pro chemii v roce 2013

na úvodní konferenci ve dnech 14. – 15. ledna t. r. měli studenti jedinečnou možnost se seznámit se všemi personalisty spřízněných společností osobně

Projekt Partnerství pro chemii v roce 2013 vstupuje do své druhé, závěrečné části. Nový rok jsme odstartovali konferencí v hotelu Zlatá štika, kde proběhlo setkání zástupců spolupracujících firem, akademických pracovníků Fakulty chemicko-technologické a studentů. Hlavní pozornost projektu bude, stejně jako v roce 2012, soustředěna na odborné stáže studentů Fakulty chemicko-technologické v chemickém průmyslu. V roce 2013 se uskuteční „Krátkodobá stáž 2“ v období od září 2013 do ledna 2014. V rámci projektu Partnerství pro chemii si praxi v chemickém průmyslu studenti vyzkoušeli již na 94 pozicích. Podobné možnosti se naskytnou i v tomto roce. Další příležitostí pro studenty a akademické zaměstnance Fakulty chemicko-technologické na zvýšení svých dovedností bude celkem 6 kurzů zaměřených na PR a manažerské a komunikační dovednosti. Na všechny tyto akce je již možné se

předávání certifikátů z rukou personálních ředitelů Dr. Leoše Klofáče (Fatra, a. s.) a Mgr. Tomáše Světnického (Precheza, a. s.)

registrovat v kanceláři projektu na ústavu chemie a technologie makromolekulárních látek v 5. patře.

Zástupci Fakulty chemicko-technologické naší univerzity a všech 7 chemických společností (DEZA, a. s., Fatra, a. s., Lovochemie, a. s., Precheza, a. s., Preol, a. s., Synthesia, a. s. a VUOS, a. s.) pevně věří, že i v roce 2013 se podaří uskutečnit podstatné kroky k rozšíření a prohloubení vzájemné spolupráce jak v oblasti vědecko-výzkumné, tak v oblasti personální.

doc. Ing. Libor Čapek, Ph.D.
Katedra fyzikální chemie FChT

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Akademická poradna nabízí studujícím možnost podpory a pomoci prostřednictvím psychoterapie

Na úvod si nejprve položíme otázku: „Co psychoterapie vlastně je?“ Zjednodušeně můžeme říci, že psychoterapie je věda, která se zabývá lidskými problémy a může je nejrůznějšími technikami nebo psychoterapeutickými přístupy napomáhat řešit.

Každý z nás se může ve svém životě dostat do situace, která mu tzv. začne „přerůstat přes hlavu“, a zjistí, že mu nestačí popovídání s kamarády, s rodinou. Problémy začínají narušovat kvalitu života, odvádět od studia, tvůrčí práce, narušovat pozornost a člověk se najednou nedokáže radovat ze života tak jako dosud. Naše univerzita v rámci svých služeb studujícím nabízí řešení prostřednictvím odborného týmu APUPa – Akademické poradny Univerzity Pardubice.

APUPa umožňuje studentům výjimečnou možnost využít bezplatné psychoterapie k podpoře a pomoci při zvládnání různých životních zátěžových situací. Studující si mohou dle potřeby zvolit psychoterapeuta. V poradně pracují odborníci různého zaměření a různých psychoterapeutických přístupů.

Stále ještě přetrvávají určité předsudky vůči návštěvě takového zařízení, ba dokonce ne vždy existuje konkrétní představa, čím se liší psycholog a psychoterapeut od psychiatra. Psycholog je člověk, který vystudoval jednooborovou psychologii na některé z filozofických fakult a následně v tzv. postgraduálu absolvoval několikaletý

akreditovaný psychoterapeutický výcvik, který ho teprve pak opravňuje k psychoterapeutické práci s klienty. Psychiatr je naopak absolvent všeobecného lékařství, který, pokud neabsolvoval některý z psychoterapeutických výcviků, využívá v průběhu své léčby převážně medikaci.

Návštěva psychologa může představovat prevenci vážných nejen psychických, ale i celkových zdravotních problémů. Pokusí-li se studující spolu s ním zmapovat své problémy, může předejít návštěvě psychiatra a docílit řešení svého dyskomfortu některou z psychoterapeutických metod.

Psychoterapeutických metod existuje poměrně velké množství. Terapeuté v akademické poradně praktikují metody: Rogersovská metoda – nedirektivní přístup, terapie zaměřená na člověka, Integrovaná psychoterapie – využívá principů více terapeutických metod.

Bližší informace a kontakty naleznete na webu: <http://projekty.upce.cz/handicap/realizace-projektu/akademicka-poradna.html>

Na setkání s vámi se těší za tým APUPa.

PhDr. Mgr. Leona Dolejšová, rogersovský psychoterapeut
Akademická poradna UPa

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Posílení excelentních týmů výzkumu a vývoje na univerzitě

Na Ústav historických věd Fakulty filozofické byly v rámci projektu „Posílení excelentních týmů výzkumu a vývoje na Univerzitě Pardubice“ přijaty do týmu číslo II na jaře loňského roku dvě mladé kolegyně: v dubnu Mgr. Katia Hala, Ph.D., a v červnu Mgr. Jana Stráníková, Ph.D. Obě jsou historičky, obě se – byť každá z jiného aspektu – zaměřují na problematiku genderových konstruktů v historii. Zatímco kolegyně Stráníková je absolventkou doktorského studijního programu Fakulty filozofické naší univerzity, kolegyně Hala ukončila doktorát pod tzv. dvojím vedením – na pařížské Sorbonně a pražské Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Její disertační práce získala koncem minulého roku ocenění ze strany Université Sorbonne – Paris IV jako nejlepší disertační práce v oboru.

Doktorka Stráníková se v tomto akademickém roce zapojila do výuky; podílela se na realizaci modulu Gender history v magisterském studiu a v cyklech „Ego-dokumenty jako pramen“ a „Možnosti interpretace pramene k sociálním dějinám“ seznamovala studenty tohoto modulu se svým badatelským zaměřením. V listopadu 2012 reprezentovala univerzitu na konferenci s názvem „Women Writers in History“ v polské Poznani s příspěvkem „Literacy and Non-literacy Writing of Women in the First Half on the 19th Century“. Do tisku odevzdala publikaci „Výchova a vzdělávání dívek na

cestě k moderní občanské společnosti. Genderové a sociální aspekty procesu socializace mládeže v období 1774–1868“, která vyjde v nakladatelství naší univerzity. Stáž na Institutu für Geschichte vídeňské univerzity v rámci řešeného projektu plánuje v tomto roce. Katia Hala uskutečnila pro studenty doktorského studijního programu Historie přednášku s názvem „Jak se píše disertační práce ve Francii“. Zúčastnila se mezinárodního divadelního festivalu v Avignonu, kde aktivně participovala na konferenci Hommage a V. Havel, poskytla rozhovor místnímu rozhlasu a představila svůj francouzský překlad hry českého dramatika Davida Drábka. Pro zimní semestr si pro studenty magisterského studia Kulturních dějin připravila přednášku a seminář, intenzivně se věnovala práci s doktorandy zaměřenými na dějiny divadla. V současné době se doktorka Hala plně zapojila do příprav letního semestru. Především připravila celodenní seminář Gender a divadlo, který za účasti významných odborníků na dějiny a teorii divadla proběhl po návratu Katie Haly ze stáže v pařížské Bibliothèque nationale 12. února 2013 na Malé scéně Východočeského divadla v Pardubicích.

prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.
Ústav historických věd FF

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Exempla trahunt

Ukázat zajímavé cesty životem mladým lidem na školách jsme si určili jako cíl akcí „Exempla trahunt“. Prostředkem nám jsou přednášky vědců spojené s besedou. Chceme, aby se žáci ZŠ a SŠ seznámili nejen s oborem, kterým se vědec zabývá, ale i s osobou vědce, aby poznali, že jeho život není nuda, že je spojen se zajímavou prací, často s cestováním, že má vědec své zájmy, kamarády.

Nejvíce se při popularizaci vědního oboru osvědčuje používat pro přiblížení dané problematiky co nejvíce demonstračního a ilustračního materiálu a hlavně vyprávět příběhy, které přiblíží problematiku myšlení posluchačů. To je způsob, jakým si mladí lidé mnohem lépe zapamatují sdělení, vtáhnutí příběhem si prožijí například terénní průzkumy vědce, dozví se, jak se vědec dostal k svému tématu, a často jsou to příběhy velmi poutavé.

Na podzim roku 2012 se uskutečnily 4 akce. Dne 9. listopadu proběhla přednáška Ing. Jana Panuše, Ph.D., z Fakulty ekonomicko-správní spojená s besedou na Gymnáziu v Poličce. Tématem byla robotika, kterou se žáci na škole zabývají, po přednášce měli možnost vyzkoušet si programování robotů, které přednášející přivezl na ukázkou. Dne 14. listopadu žáci SOŠ elektrotechnické a strojní a SOU Pardubice měli možnost seznámit se s výrobou nožů a mečů. Přednášejícím byl doc. Ing. Pavel Švanda, Ph.D., z Dopravní fakulty Jana Per-

nera, který se sám výrobou nožů zabývá a měl sebou ukázky svých výrobků. Dne 5. prosince a 10. prosince byly realizovány akce na Gymnáziu Dašická v Pardubicích. Přednášejícím byl mladý vědecký pracovník Fakulty chemicko-technologické Ing. Michal Setnička, který přiblížil žákům téma zeolitů přednáškou „Procházky tajuplným světem nanotrubeček“. Mladí posluchači se také seznámili s praktickým využitím zeolitů, nejvíce je nadchlo využití pro chlazení piva.

Všichni přednášející zaujali žáky svými prezentacemi s ilustracemi, grafy, videy, připravenými modely, ukázkami výrobků, případně i ukázkou konkrétního chemického jevu.

Žáci i pedagogové přítomní na přednáškách zahrnuli vědce během následné besedy dotazy, ze kterých bylo patrné, že je přednáška velmi zaujala.

V těchto akcích, o které školy jeví poměrně velký zájem, budeme pokračovat i v roce 2013.

Akce jsou realizovány v rámci řešení projektu „Brána vědě/ní otevřená – BRAVO“ (CZ.1.07/2.3.00/35.0024), který je financován z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a rozpočtu České republiky.

*Ing. arch. Iva Svobodová,
vedoucí akcí Exempla trahunt, projekt BRAVO
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa*

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Univerzita
Pardubice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Workshop pro studenty středních škol

Workshop proběhl ve dnech 3. a 4. prosince 2012 v laboratořích Dopravní fakulty Jana Pernera (DFJP) na katedře mechaniky, materiálů a části strojů v rámci projektu Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024. Hlavní náplní setkání byla ukázkou pracovišť fakulty a také vysvětlení základních témat, kterými se pracovníci katedry (ale i fakulty) zabývají.

V úvodní části byli účastníci informováni o možnostech studia na DFJP, byla jim též podána informace o možnosti středoškolské odborné činnosti na našem pracovišti. Jedná se o pokračování stávající praxe, kdy mají studenti možnost vyzkoušet si práci na odborných problémech řešených na fakultě.

Studenti si nejprve prohlédli těžké laboratoře Dopravní fakulty Jana Pernera, kde se seznámili s různými oblastmi výzkumu u nás prováděného. Poté byli rozděleni do menších skupin, kterým se věnovali jednotliví pedagogové na přednáškách o zajímavých tématech i v následné panelové diskusi. Odpolední část byla věnována převážně praktickým ukázkám a samostatné práci účastníků v laboratořích.

Ing. Středová a Ing. Tomek studenty v počítačové učebně seznámili s možnostmi výpočetní metody konečných prvků (MKP). Účastníkům byly předvedeny možnosti MKP a její aplikace pro určování pevnosti a únosnosti skořepinových konstrukcí. V praktické ukázce

byl předveden model ocelového vrchlíku, kdy je srovnáván experiment s výpočtem.

V další části Ing. Tomáš Halamík, MBA, ze společnosti SIKA seznámil posluchače s konstrukčním lepením. Byly podány základy konstrukce lepených spojů, používaná lepidla pro různé aplikace. V praktické části byla předvedena některá lepidla a jejich aplikace v konstrukční praxi.

Doc. Švanda a prof. Schmidová uvedli na praktických příkladech souvislost mezi strukturou materiálu a jeho užitnými vlastnostmi. Byly zde prezentovány možnosti zušlechťování ocelí pro různé aplikace. Tyto ukázky byly prezentovány na (ne)rovnovážných strukturách japonského meče, který byl k dispozici pro samostatná pozorování. V praktické části měli účastníci možnost si pod vedením studentů naší fakulty vyzkoušet přípravu metalografických výbrusů a poté samostatně pozorovat struktury ocelí pod různými zvětšeními na metalografických mikroskopech.

Na reálných vzorcích mohli studenti pozorovat různé mechanismy převážně únavových lomů a posoudit mechanismus jejich vzniku a případné zatížení součástí. Byla též předvedena zkouška tahem a proveden rozbor vzniku skluzových systémů na hliníkových slitinách.

obr. 1 – představení fakulty; obr. 2 – laboratoř se vzduchovou tratí (aerodynamický tunel); obr. 3 – ověření výpočtové simulace na praktickém modelu
 obr. 4 – konstrukční lepení v technické praxi – Ing. Tomáš Halamič, MBA; obr. 5 – metalografická pozorování za asistence studentů DFJP
 obr. 6 – studentský vůz 4x4, praktická ukázka

V praktické ukázce předvedl Ing. Svoboda konstrukční práci studentů naší fakulty – studentský vůz 4x4 s oběma říditelnými nápravami. Účastníci workshopu měli možnost krátké projížďky na místě spolujezdce. I přes nepřízeň počasí byl o tuto ukázkou velký zájem.

doc. Ing. Pavel Švanda, Ph.D.

Katedra mechaniky, materiálů a částí strojů DFJP

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Univerzita
Pardubice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

O vědě (ne)vědecky, aneb mladí se učí povídat o vědě

Na stránkách univerzitního zpravodaje často čítáme o úspěších studentů a zaměstnanců naší „alma mater“, kteří za prezentace svých vědeckých výsledků na odborných konferencích a v prestižních vědeckých časopisech získali nejedno významné ocenění.

Dokáží však svůj výzkum obhájit a vysvětlit i svým kamarádům, rodičům nebo dokonce prarodičům? Dokáží pro svůj výzkum nadchnout i ostatní a získat tak nové posily do svého oboru? Dokáží si před veřejností obhájit svou práci a odpovědět tak na otázku „A k čemu je to vůbec dobré?“, kterou slyším téměř pokaždé, když někomu řeknu, že se zabývám studiem mesoporézních katalyzátorů. Věřím, že mnozí kolegové dokáží hravě odpovědět na výše položené otázky, a pro ty, kteří váhají nebo jsou teprve na začátku své vědecké kariéry, připravila naše univerzita v rámci projektu BRAVO – Brána vědě/ní otevřená, jenž je zaměřen na popularizaci vědy a výzkumu, cyklus workshopů s názvem o „Vědě (ne)vědecky“, který je primárně určen pro studenty všech stupňů studia, ale vítání jsou i zájemci z řad akademických pracovníků. Cílem workshopů je zlepšení komunikačních, rétorických a prezentačních dovedností, přičemž důraz je kladen na prezentaci odborného tématu či výsledku vědecké práce laické veřejnosti zábavnou a pro širokou veřejnost dobře pochopitelnou formou.

V prvním bloku workshopů realizovaných v rámci řešení projektu „Brána vědě/ní otevřená“, které se konaly na Fakultě elektrotechniky a informatiky, měli účastníci možnost vyslechnout si zajímavou

přednášku na téma „Proč a jak popularizovat vědu“. Po této přednášce následovaly ukázky krátkých vědeckých mikroschow, které nám předvedli finalisté loňského ročníku soutěže FameLab (FameLab bychom mohli z angličtiny volně přeložit jako „veselá laboratoř“). Jedná se o soutěž mladých vědců, a jak již název napovídá, nejedná se o žádnou vědomostní soutěž, ale úkolem soutěžících je představit svůj výzkum zábavnou formou tak, aby byl zajímavý a pochopitelný i pro širokou veřejnost. A to všechno v takřka šibeničním termínu tří minut. Více informací o soutěži a letošním ročníku najdete na stránkách Britské rady, která soutěž zaštiťuje v ČR (<http://www.britishcouncil.org/cz/czechrepublic-projekty-soutez-famelab-2013.htm>). Ing. Jana Štefelová z Ostravské univerzity nás pomocí veršů seznámila se svým výzkumem uhlíkatých aerogelů a Ing. Jan Klusák, Ph.D., z Ústavu fyziky materiálů AV ČR nám pomocí lidových přísloví a vtipných obrázků vysvětlil základy měření únavy materiálů. V posledním vystoupení nám Ing. Michal Setníčka z naší univerzity ukázal, že zeolity jsou užitečné nejen v pracích prášcích, ale po vhodných úpravách se dají použít i jako katalyzátory např. pro přípravu benzínu nebo léčiv. V druhé části prvního bloku workshopů nám paní Jana Davidová-Kracíková z Českého rozhlasu Pardubice, kterou mnozí jistě znáte z rozhlasového pořadu „Živá laboratoř“, řekla něco o tom, jak se připravit a na co si dát pozor při mluvení nejen do mikrofону. Na úplný závěr si každý z účastníků na vlastní kůži vyzkoušel, jaké to je mluvit na mikrofon,

když krátce představoval sebe a svůj obor. Mnozí se potom velmi divili, když slyšeli svůj hlas z reproduktorů, a byli vděční za rady, které dostali od paní redaktorky.

Těsně před Vánoci proběhly 3 další workshopy, které se tentokrát uskutečnily v univerzitní aule za účasti pracovníků konferenčního centra a jejich kamer. Na úvod nám paní kancléřka Ing. Valerie Wágnerová řekla něco o tom, jak si připravit prezentaci, jaké jsou tři základní pilíře sdělení nebo jak se zbavit nebo alespoň omezit trému. Jak bojovat s trémou se nám hodilo hned v dalším workshopu, kde bylo úkolem každého účastníka představit sebe a svou práci nejen před ostatními v obrovské aule, ale hlavně na kameru. Poté, co jsme si pod dohledem paní kancléřky udělali vzájemnou supervizi našich televizních vystoupení, následovala přednáška paní Marie Bíbrové o tom, jak v mluvené prezentaci využít řeč těla a jak pracovat s hlasem. Paní Bíbrová, jež je dlouholetou členkou pardubického řečnického klubu Toastmasters Enthusiasts, nám díky svým zkušenostem uvedla mnoho příkladů a dala nám tak spoustu inspirace pro zlepšení našich rétorických a prezenčních dovedností. Na závěr druhého bloku workshopů nás navštívil prof. Ing. Tomáš Wágner, CSc., zakladatel Toastmasters v České republice, který nám předal své mnohaleté zkušenosti s přípravou prezentací a vystoupení. Pod jeho vedením jsme si také všichni vyzkoušeli, jaké to je mluvit o své práci a svých zájmech v angličtině.

Další workshopy proběhnou na přelomu února a března, proto komu se tato myšlenka zalíbila, může se k nám příště připojit a zdo-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

konat se tak ve svých komunikačních dovednostech a zároveň se dozvědět o tom, co dělají jeho kolegové z jiných fakult a ústavů.

*Ing. Michal Setnička, za tým realizující workshopy projektu BRAVO
Katedra fyzikální chemie FChT*

Chemické elektronické informační zdroje pro výzkum a vývoj

Univerzitní knihovna zahájila 1. prosince 2012 realizaci velkého projektu z OP VaVpI (CZ.1.05/3.2.00/12.0231), který zajistí pro léta 2013 až 2017 základní informační infrastrukturu pro výzkum a vývoj v oblasti chemie, chemického inženýrství a příbuzných oborů pro naši univerzitu a sedm dalších regionálních univerzit. Jsou to: Masarykova univerzita, Univerzita Palackého v Olomouci, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Vysoké učení technické v Brně, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava a Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Objem finančních prostředků projektu určený na zajištění elektronických informačních zdrojů je více než 103 mil. Kč, z toho podíl pro naši univerzitu činí 24 mil. Kč.

Dostupnost vědeckých informačních zdrojů je jedním ze základních předpokladů produkce kvalitních výsledků. Pokrytí informačních potřeb pro oblast vědy, výzkumu a inovací ale není v České republice v současné době řešeno systémovým způsobem, který by zajistil dlouhodobou dostupnost kvalitních vědeckých informačních zdrojů. Hlavním cílem projektu proto je zajistit pomocí dlouhodobých licenčních smluv informační pokrytí zásadními zdroji v těchto prioritách aplikovaného výzkumu: molekulární biologie a biotechnologie, materiály, energetické zdroje a chemické inženýrství s důrazem na udržitelný rozvoj.

Z prostředků projektu budou uhrazeny náklady na pětileté licenční smlouvy na tři zásadní informační zdroje, a to Chemical Abstracts, Beilstein a Gmelin a elektronickou knihovnu Knovel. Jsou to zdroje, s nimiž už mají akademičtí a vědecktí pracovníci, ale i studenti naší univerzity zkušenost. Přířizovatelem projektu je proto především dlouhodobost zajištění přístupu a v případě Chemical Abstracts, zpřístupňovaných prostřednictvím systému SciFinder, také rozšíření počtu současných přístupů ze šesti v loňském roce na neomezený počet od roku 2013. Chemical Abstracts zpracovávají celosvětovou produkci v oblasti chemického výzkumu již od roku 1907. Dnes tato báze dat obsahuje více než 60 milionů chemických sloučenin.

Databáze ale neobsahuje pouze chemické sloučeniny v klasickém slova smyslu, v posledních dvaceti letech jsou systematicky zpracovávány i tzv. biomolekuly (biomakromolekuly), a proto představuje zcela nezastupitelný zdroj také pro oblast molekulární biologie. V současné době obsahuje již více než 80 mil. těchto biomolekul. S přihlédnutím k faktu, že databáze kromě světového soupisu sloučenin obsahuje i bibliograficky zpracovanou téměř veškerou chemicky orientovanou primární literaturu, lze konstatovat, že báze dat Chemical Abstracts zpřístupněná online na internetu systémem SciFinder představuje vstupní bránu do celého světa vědeckých informací z oblasti chemie, biochemie, molekulární biologie, materiálového inženýrství a velké řady aplikovaných oblastí a jako taková je nenahraditelná. Pro přístup do systému SciFinder je třeba (kromě přístupu z IP adresy UPA) mít také své vlastní jméno a heslo. Postup pro získání hesla lze nalézt na webových stránkách Univerzitní knihovny v sekci elektronické informační zdroje.

Druhým zdrojem je strukturální a reakční databáze organických, organometalických a anorganických sloučenin (Beilstein a Gmelin), dnes včetně citačních a patentových informací přístupná na internetu systémem Reaxys. V současné době, kdy je kladen důraz na navazující komerční využití výsledků výzkumu, je mimořádně důležitý především přístup do patentových informací. Obrovský význam těchto bází dat je ale i v tom, že od samého svého počátku obsahují faktografická data v bohatém hierarchickém uspořádání poskytujícím okamžitou informaci o tom, co je o dané látce dosud známo. Producentem databáze je v současné době nejsilnější hráč na trhu s vědeckými informacemi – nizozemské vydavatelství Elsevier.

I s třetím zdrojem – plnotextovou elektronickou knihovnou Knovel – už měla akademická obec v minulých letech možnost se seznámit. Díky projektu však dochází k významnému rozšíření přístupu, a to do všech 30 oborových kolekcí a k titulům z prémiového obsahu. Celkový rozsah předplatného lze zjistit na adrese

<http://www.knovel.com/web/portal/main>. Elektronická knihovna Knovel je unikátní širokým záběrem referenčních titulů (více než 3 000) z 90 předních světových vydavatelství a profesních společností. Ve spojení s vyhledáváním optimalizovaným pro inženýry a odborníky v aplikovaných vědách představuje moderní znalostní databázi dostupnou online v režimu 24/7.

Významným rozšířením portfolia plnotextových informačních zdrojů bude zakoupení trvalých práv na využití časopiseckých archivů Americké chemické společnosti (ACS) a Královské chemické společnosti (RSC). Periodika těchto chemických společností jsou dlouhodobě mezi nejlépe hodnocenými periodiky v sedmi klíčových oblastech chemie (podle Thomson Reuters), periodika ACS jsou na prvním a RCS na druhém místě. Dostupnost těchto periodik v českém akademickém prostředí je však velmi problematická. Téměř kompletně chybí pokrytí od 70. až do poloviny 90. let 20. století, kdy byla v knihovnách českých vysokých škol z důvodu nedostatku devizových finančních prostředků hromadně rušena předplatná. Situace se významněji začala zlepšovat až koncem 90. let minulého století, kdy se zpřístupněním elektronické formy a poskytnutím výhodnějších startovacích podmínek oběma vydavateli mohly vysoké školy utvořit „konsorcia“ a začít alespoň některé z titulů předplácet. V současné době předplácení školy kompletní produkci. Právě v chemii jsou však při výzkumu stále potřebné i starší a dokonce i historické vědecké práce. Dokládají to statistiky využití elektronických archivů, kde články z archivů obecně tvoří kolem 25 % z celkového počtu stažených článků. Financování nákupu archivů

z prostředků projektu, a tím trvalé zajištění vědeckých informací v nich obsažených je tak logickým a potřebným zaplněním mezery v dostupnosti zásadních informačních zdrojů v oblasti chemie. Přístup do elektronické formy archivů ACS představuje možnost plnotextového vyhledávání v celé produkci z let 1879 až 1995 a okamžitou dostupnost plného textu více než 464 000 článků. Archivy RSC začínají rokem 1841, v současné době končí rokem 2007 a obsahují více než 260 000 článků.

Druhou součástí projektu, která bude realizována pouze na naší univerzitě a na niž je plánována částka ve výši téměř 9 mil. Kč., je optimalizace síťového prostředí a modernizace hardwarového vybavení počítačových rešeršních studoven v prostorách Univerzitní knihovny. Univerzitní knihovna byla otevřena v roce 1997, v loňském roce tedy oslavila 15. výročí od svého otevření. Během patnácti let provozu síťové prostředí optimalizováno a hardwarové vybavení rešeršních studoven bylo obměněno jen částečně v letech 2003 a 2005. V současné době již technické vybavení a komunikační prostředí knihovny naprosto nedostačuje nárokům na rychlé připojení k internetu a k práci rozsáhlých informačních databázích, realizace projektu proto zajistí významný kvalitativní posun v této oblasti.

Mgr. Iva Prochásková, odborný koordinátor projektu vedoucí Univerzitní knihovny UPa

Univerzita
Pardubice

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OP Výzkum a vývoj
pro inovace

Univerzita má vlastní „Google“

Posbíjeli byste se naklonovat, když hledáte v informačních zdrojích?

Jde vám hlava kolem ze všech těch databází, katalogů a digitálních knihoven?

Přesně pro vás máme PRIMO!

Jednotné vyhledávací rozhraní pro všechny informační zdroje Univerzity Pardubice

primo.upce.cz

Univerzita Pardubice

Primo
vyhledávání ve zdrojích Univerzity Pardubice

V rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace byl z projektu „Univerzitní IT pro vzdělávání a výzkum“ – UNIT (reg. č. CZ.1.05/4.1.00/04.0134) financován nákup a implementace vyhledávacího nástroje nové generace, tzv. discovery systému. Ve výběrovém řízení zvítězil systém Primo společnosti ExLibris (výhradním distributorem systému je pro ČR firma Multidata Praha, s. r. o.). Smlouva na dodávku discovery systému byla podepsána 31. července, testovací provoz byl spuštěn 26. září a od 1. října mají možnost v Primu vyhledávat uživatelé z řad akademické obce i veřejnosti. Naše univerzita je první institucí v ČR, kde byl vyhledávač Primo (a zároveň i discovery systém obecně) implementován. Naši akademičtí pracovníci a studenti tak mají unikátní možnost jako první pracovat s ostrov verzí jednotného rozhraní pro vyhledávání v informačních zdrojích zakoupených a předplacených univerzitou. Odpovědí na dotaz zadaný do jednoduchého vyhledávacího pole na <https://primo.upce.cz> je soubor relevantních odkazů z elektronických

informačních zdrojů (Web of Science, Scopus, Science Direct, Springer Link, Wiley Online Library, American Chemical Society, Royal Society of Chemistry, JSTOR, IEEE Xplore Digital Library, Emerald, Institute of Physics) a zároveň z vlastních zdrojů, tj. z knih a časopisů z regálů Univerzitní knihovny a závěrečných prací a publikací z Digitální knihovny univerzity.

Všechny zdroje jsou včetně dostupných plných textů indexovány v centrálním indexu, tzv. Primo Central Index (<http://www.multidata.cz/produkty/primo-central>), který je obohacen o lokální index tvořený z knihovního katalogu Univerzitní knihovny a Digitální knihovny UPa. Automatický a neustálý sběr dat ze všech zdrojů probíhá na pozadí. Samotné vyhledávání se uskutečňuje nad těmito indexy a Primo tedy funguje na podobném principu jako vyhledávač Google.

Práce s Primem je velmi jednoduchá a intuitivní, prostředí je uživatelsky přívětivé, ale ne vždy objevíte všechny funkcionality, které vám mohou vyhledávání ulehčit. Univerzitní knihovna proto nabízí hodinové školení, během něhož vám bude Primo stručně představeno a kde se dozvíte užitečné tipy pro vyhledání relevantních dokumentů. I další série těchto kurzů pro rok 2013 bude organizována prostřednictvím Portálu vzdělávání na <https://edu.upce.cz>. Můžete si nastavit i upozornění na nově vypsany termín – stačí si v seznamu kurzů najít ten s názvem „Primo – vyhledávání nové generace“, otevřít ho, poté kliknout na ikonu „Upozornit“ v horní liště a specifikovat zaslání e-mailového upozornění.

*Ing. Blanka Jankovská
Univerzitní knihovna UPa*

Univerzita
Pardubice

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OP Výzkum a vývoj
pro inovace

Projekt ICT rozvoj zaměstnanců UPa a podpora řízení vzdělávání ve druhém pololetí roku 2012

Realizace projektu ICT vzdělávání byla v tomto období výrazně poznamenána nutností pozastavit realizaci vzdělávání smluvním partnerem – firmou GOPAS. Z tohoto důvodu nebylo možné realizovat školení v oblasti MS Office, produkty Adobe nebo další specializovaná školení. Zaměřili jsme se proto na vzdělávání v oblasti vnitřních informačních systémů a elektronických informačních zdrojů.

Školení vnitřních informačních systémů se zaměřila především na jejich ekonomickou a provozní část, tedy systémy IS iFIS a VERSO. Těchto školení se zúčastnili především THP pracovníci školy a osoby, které se podílejí na administraci evropských projektů. I akademičtí pracovníci, zejména vedoucí nebo tajemníci kateder, získali potřebné informace pro ekonomické řízení a dohled nad chodem svěřených úseků. Školení prováděli školitelé z řad pracovníků univerzity, ať již to byli IT pracovníci – správci příslušných systémů, nebo pracovníci ekonomického oddělení. Jejich vzájemná spolupráce a přítomnost po celou dobu školení dovolila poskytovat účastníkům kurzu velmi podrobné a sofistikované informace, zodpovídat všechny dotazy a řešit jejich konkrétní požadavky.

Bylo realizováno celkem 11 kurzů v 16 termínech, proškoleny byly 203 osob. Hodnocení proběhlých kurzů byla vesměs pozitivní.

Většina školení se uskutečnila v počítačové učebně EDU-ICT. Její zřízení a vybavení potřebnou technikou byla jedna z klíčových aktivit projektu. Učebna svými parametry i svým zařízením a vybavením plně vyhovuje potřebám ICT vzdělávání.

V oblasti elektronických informačních zdrojů bylo proškoleny 42 účastníků (převážně akademických pracovníků) v celkem 11 seminářích. Bohužel jsme museli zrušit 3 semináře z důvodu nezájmu. Ale pozitivní je rozvíjející se spolupráce s Katedrou ekonomiky a managementu chemického a potravinářského průmyslu Fakulty chemicko-technologické, jejíž pracovníci o konání kurzu jeví velký zájem, a proto byly domluveny termíny tak, aby se jich co nejvíce mohlo zúčastnit.

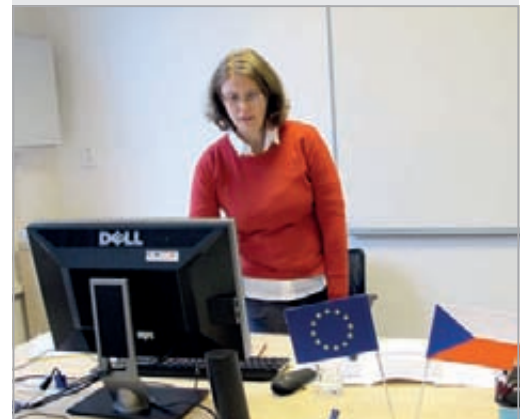
Konkrétně tedy během zimního semestru proběhl čtyřikrát kurz Primo – vyhledávání nové generace, třikrát kurz Open Access, dvakrát kurz RefWorks (systém pro správu osobních bibliografických databází) a jednou kurzy Citační rejstříky a citační ohlas vědeckých článků a Knihovní katalogy a služby Univerzitní knihovny.

V říjnu byl do ostrého provozu nasazen nově naimplementovaný vyhledávač Primo, který integruje vyhledávání ve všech univerzitou předplácených elektronických informačních zdrojích s vyhledáváním v knihovním katalogu a Digitální knihovně UPa. V souvislosti s tím bylo hned vypsáno několik termínů kurzu, ve kterém se účastníci s tímto unikátním vyhledávacím nástrojem nové generace, tzv. discovery systémem, mohli seznámit. Nové termíny budeme postupně vypisovat i v r. 2013 a doufáme, že další akademičtí pracovníci ocení jednoduchost a zároveň velkou efektivnost tohoto nástroje, stejně jako ti, kteří již proškolení absolvovali.

*Ing. Dana Chvojková, metodik ICT vzdělávání
Oddělení podpory informačních systémů
Informační centrum UPa*

o školení Interního informačního systému iFIS byl velký zájem

interní informační systémy školily pracovnice EkO, na snímku Ing. Lada Záleská

Ing. Blanka Jankovská školí v počítačové učebně v univerzitní knihovně

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Odborné knihy vydané v roce 2012

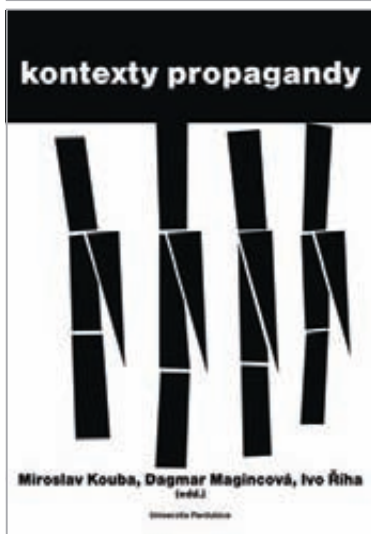
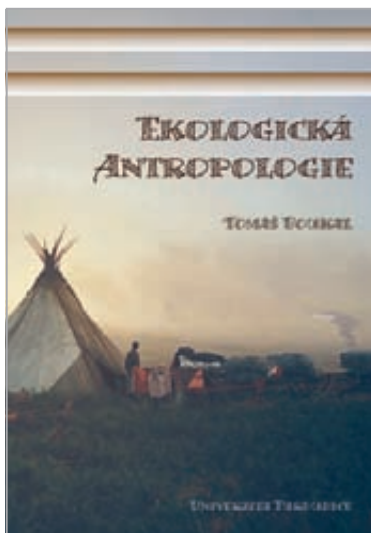
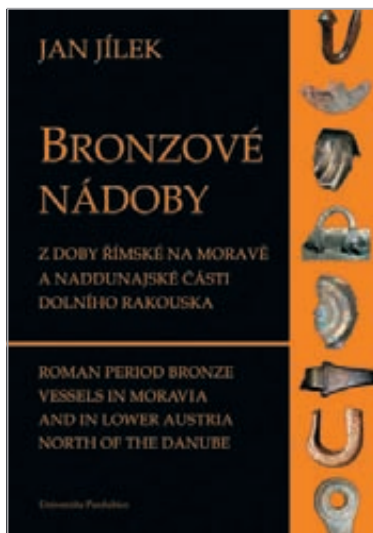
Univerzita Pardubice vydala v roce 2012 celkem 110 publikací, kterým bylo přiděleno ISBN. V rámci edice odborná kniha bylo vydáno 15 titulů (ve smyslu Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů). Osm z nich jsou odborné i laické veřejnosti k dispozici jak v univerzitní prodejně odborné literatury, tak i v univerzitním e-shopu <https://e-shop.upce.cz>. Představujeme je krátce v následujících řádcích.

*Ing. Ivo Holava
vedoucí Vydavatelství UPa*

Bronzové nádoby z doby římské na Moravě a naddunajské části Dolního Rakouska

Autor: Jan Jílek, ISBN 978-80-7395-473-4, cena 378,- Kč

Kniha hodnotí bezmála po 40 letech nálezy římských bronzových nádob z území Moravy a naddunajské části Dolního Rakouska. Práce obsahuje analýzu všech zastoupených typů a katalog nálezů. Pozornost je věnována také archeologickým kontextům, z nichž bronzové nádoby pocházejí. V závěrečné části publikace je nastíněn význam římských bronzových nádob pro poznání římsko-germánských kontaktů.

Ekologická antropologie

Autor: Tomáš Boukal, ISBN 978-80-7395-475-8, cena 214,- Kč
 Autor zachycuje hlavní etapy vývoje ekologické antropologie s přehledem do dalších oblastí společenských věd ovlivněných ekologií. Často se v současné vědě ozývá volání po mezioborovém přístupu. V době, kdy naopak dochází ke stále větší specializaci, kdy se jednotliví odborníci zabývají úzce vymezenou problematikou, chybí vzdálený úhel pohledu. Pohledu, který by dovoľoval vidět náš svět jako celek skládající se z řady částí, ale tvořící jediný systém. Síla ekologické antropologie (spíše potenciální) spočívá právě ve snaze o celistvé pojetí. I zde se ale výzkum často zaměřoval převážně na malé lokální komunity. Jejich studiem jako autonomních, soběstačných jednotek docházelo k opomíjení vztahů těchto skupin s „vnějším“ světem. Ekologická antropologie se však s tímto problémem pokouší vypořádat např. v podobě politické ekologie.

Gender, víra a manželství v „dlouhém“ 19. století

Autor: Zuzana Čevelová, ISBN 978-80-7395-487-1, cena 185,- Kč
 Jaký byl každodenní život našich předků v 19. století? Jaký byl vztah obyvatelstva k instituci manželství? Jak se lidé připravovali na vstup do manželství a do jaké míry se nechali ovlivnit působením katolické církve? Jaká byla role pohlaví (gender) v procesu výchovy prosazované ze strany kněží? Bylo působení církve na ženy a na muže rozdílné? V čem? Nejen tyto otázky si klade autorka této publikace. Odpovědi na ně poskytly dosud málo využívané prameny – modlitební knihy, dobová náboženská periodika a odborná literatura pro kněze. Mezi nejzajímavější bezesporu patří zповědň příručky, které pomohly poodhalit tajemství rozhovorů skrytých za mřížkou zповědňice.

Kontexty propagandy v interdisciplinární perspektivě

Editoři: Miroslav Kouba, Dagmar Magincová, Ivo Říha, ISBN 978-80-7395-515-1, cena 283,- Kč

Fenomén propagandy průběžně reflektuje historie, sociologie, filozofie, lingvistika, psychologie, ekonomie, politologie nebo nověji tzv. postdisciplinární kulturní či mediální studia. Přítomná kolektivní monografie by k těmto reflexím chtěla přispět zejména svou mezioborovou perspektivou, jež má hned několik předností – především jde o časovou a metodologickou pestrost uchopení a analýzy konkrétních podob a důsledků propagandistických aktivit. Díky tomu je pak možná i konfrontace přímých propagandistických forem a poměrně různorodých forem zastřených (nepřímých) a v neposlední řadě tento přístup umožňuje též poukaz na podmíněnost dobovým kontextem či dalšími rysy persvazivního nátlaku. První ze čtyř oddílů této monografie představí jednotlivé dílčí pohledy na propagandu jako teoretický koncept reflektovaný ze zorného úhlu některých humanitních disciplín. Druhý a třetí oddíl nabídnou analýzy konkrétních historicky podmíněných projevů užití mocenských nástrojů persvaze, tematizovaných nacionálně, respektive totalitně. Poslední oddíl je pak zaměřen na masová média spoluvytvářející diskurz, v němž se specificky realizuje novodobé propagandistické působení především a pravděpodobně nejčastěji. V knize jsou tak shromážděny studie, které by chtěly podnítit kladení nových otázek v široké odborné diskusi o tématu pro naši současnost nanejvýš aktuálním.

Národní vědomostní zdroj ČR. Zrealizujeme vizi Jana Amose Komenského?

Autor: Ivo Holava, ISBN 978-80-7395-520-5, cena 121,- Kč
 Jan Amos Komenský se již za svého života snažil zrealizovat založení centrálního celoplanetárního vědomostního zdroje. Kniha obsahuje nejvýznamnější citace nadčasového díla Via lucis, ve kterém se Komenský touto problematikou zabývá. Autor v knize analyzuje možnost založení centrálního národního vědomostního zdroje ČR a jeho přínos pro českou laickou i odbornou veřejnost. Vědomostního zdroje spravovaného státní institucí, do kterého by řízeným způsobem odborná veřejnost ukládala odborné vědomosti s cílem zefektivnit proces vzdělávání a garantovat každému jedinci snadný přístup k ověřeným, aktuálně platným odborným vědomostem po celý život. V knize je zaznamenán současný stav technického a společenského prostředí v souvislosti s mechanismem tvorby a sdílení zdrojů odborných vědomostí v ČR. Autor okrajově hodnotí využitelnost osvojených vědomostí v současném reálném životě. Kniha obsahuje výsledky průzkumu veřejného mínění, který se realizoval v roce 2009.

Sociální patologie a ochrana dětství v Čechách od dob osvícenství do roku 1914. Disciplinace jako součást ochrany dětství.

Autor: Martina Halířová, ISBN 978-80-7395-486-4, cena 208,- Kč
 Jak zabránit vraždě dítěte? Jak se postarat o odložené či osiřelé dítě? Jsou vhodnější ústavy, nebo pěstouni? To jsou otázky aktuální i v naší době. Museli je však řešit i naši předkové. Kniha se věnuje otázce ochrany dětí a mládeže od osvícenských reforem Marie Terezie až do roku 1914. První část knihy je věnována podobám dětství. Jsou zde představeny způsoby výchovy od rodinné k institucionalizované. Dále autorka na základě pramenného výzkumu ukazuje, jaké jevy byly považovány za ohrožující pro dítě, jakým způsobem se tyto jevy během sledované doby proměňovaly a zda společnost či stát proti tomuto ohrožení zasahovaly preventivně, či represivně.

Vizualizace vícerozměrných dat

Autor: Jaroslav Myslivec, ISBN 978-80-7395-445-1, cena 466,- Kč
 Publikace zkoumá možnosti a vlastnosti vizualizačních technik (zejména vícerozměrných). Popisuje, analyzuje a demonstruje na

příkladech zkoumané vizualizační metody a objektivně hodnotí jejich přednosti a nedostatky na základě praktického použití a studované literatury. Hodnotí dosud publikované klasifikace vizualizačních technik, porovnává a identifikuje shodné prvky, odlišnosti a nedostatky klasifikačních schémat. Uvádí souhrn kritérií pro výběr množiny vhodných vizualizačních metod v závislosti na typu a rozsahu data na účelu vizualizace. Navrhuje vlastní klasifikaci, reflektující získané poznatky a opírající se o vlastní zkušenosti s vizualizací dat. Zkoumá nabídku na internetu volně dostupných vizualizačních softwarových systémů pro osobní počítače a vybrané programy testuje, analyzuje a popisuje jejich vlastnosti a implementované vizualizační a interakční techniky.

Von der Wissenschaft zum literarischen Text. Analyse der Kurzprosa von Winfried Baumann.

Autor: Winfried Baumann, Lenka Matušková,
ISBN 978-80-7395-517-5, cena 323,- Kč

Český název: Od vědy k literárnímu textu. Analýza krátkých próz (Short Story) Winfrieda Baumanna

Monografie W. Baumanna a L. Matuškové se zabývá tematikou krátké prózy v evropském i celosvětovém kontextu. Nejprve jsou zde uvedeny vědecké směry a literární teorie, posléze pak W. Baumann tuto literaturu na základě daných pravidel a kritérií vytváří. Kniha tak získala podobu vědeckého pojednání (v oddíle I) a antologie originálních textů původně publikovaných v letech 2001-2011 v bavorském tisku ve formě tzv. "Pohledů přes hranice" (oddíl II). Setkáváme se zde s tvorbou, která nejenže na hranici vzniká, ale zároveň o ní i pojednává. Podnětné jsou zejména vazby na literární produkci v německy mluvících zemích. V popředí zájmu autorů je nejnovější tvorba, která je doplněna o další aspekt, a sice o německy psanou literaturu vzniklou z pohledu Němce, pobývajících dlouhodobě v České republice. Výsledkem je soubor krátkých próz W. Baumanna, který spolu s L. Matuškovou sleduje propojení vědeckých textů s literární tvorbou.

Studentská konference VĚDĚNÍ MLADÝM

Na konferenci Vědění mladým se dne 15. listopadu 2012 sjelo do Auly Arnošta z Pardubic naší univerzity více jak sto studentů středních i základních škol z celé ČR, aby si vyslechli prezentace odborných prací svých kolegů – středoškoláků.¹ Na 34 jich prezentovalo výsledky své práce v oblastech jako matematika, fyzika, sociologie, historie, chemie, biologie, architektura a elektrotechnika. Různorodost témat reprezentovalo motto konference: „Komplementarita mnohotvárné zkušenosti zakládá pravdivost vědění“.²

Konference měla ústní i posterovou část, obě rozdělené podle témat došlých příspěvků na čtyři sekce: MatFyzEl (matematika, fyzika, elektrotechnika), Chemie, SpolHisArch (společenskovědní, historie, architektura) a Biologie. Každá sekce měla svého garanta – akademika. V ústní části zazněly v každé sekci tři příspěvky a celkem 17 bylo posterových prezentací. Někteří studenti se již zúčastnili například soutěže Středoškolské odborné činnosti (SOČ), Asociace pro mládež, vědu a techniku (AMAVET), některé projektu Otevřená věda AV ČR, a někteří s něčím takovým zkušenost ani neměli.

„Vyzkoušet si vědeckou komunikaci přišla dlouhá řada středoškoláků, dlouhá nad moje očekávání. A vskutku jim nešlo jen o komunikační dovednosti, oni prezentovali a obhajovali opravdové výsledky. Soudě z toho, co jsem viděl a slyšel – a příspěvky byly na mimořádné úrovni – ti mladí lidé jsou zřejmě talentovaní a vzdělaní. Co mě však osobně potěšilo ještě víc, bylo jejich nadšení, odvaha, pracovitost a samostatnost. Radost z toho, že něco objevují či tvoří,“ hodnotí konferenci garant sekce MatFyzEl doc. Ing. Čestmír Drašar, Dr., z Ústavu aplikované fyziky a matematiky Fakulty chemicko-technologické.

Studentka Aranka Hrušková z Gymnázia Christiana Dopplera v Praze prezentovala práci „Řetězové zlomky kvadratických čísel“, kterou vypracovala ve spolupráci s ČVUT v Praze a o které uvádí, že „definice pravidelného řetězového zlomku nám říká, že tímto termínem rozumíme každý výraz [uvedeného] tvaru, kde a_0 je celé číslo a a_1 až a_n jsou přirozená čísla. Je dokázáno, že řetězový zlomek iracionálního řešení kvadratické rovnice s celočíselnými koeficienty je od jistého místa vždy periodický. Já jsem ve své práci

¹ Konference byla pořádána ve spolupráci se studenty Universitas v rámci projektu Brána vědění/otvřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024

² NEUBAUER, Zdeněk. Nedorozumění v Třešti. Vesmír. Praha: Vesmír, 1994, roč. 73, č. 9. ISSN 0042-4544.
Dostupné z: <http://www.vesmír.cz/clanky/clanek/id/3662>

$$a_0 + \frac{1}{a_1 + \frac{1}{a_2 + \dots}}$$

zkoumala, jak mohou být tyto periody dlouhé a jakých hodnot nabývají jejich členové.“ Hrušková nám napsala, že se jí „líbila celková koncepce celé konference“. Práci nazvanou „Analýza efektivity gray-listingu“ přijel prezentovat František Zeman z Gymnázia Olomouc – Hejčín. Jako cíl své práce uvádí „vyhodnocení výsledků antispamového filtru, využívajícího metodu graylistingu, v delší časové řadě, a srovnání získaných údajů s odbornými pracemi zabývajícími se touto problematikou“ a dále píše, že „analýza účinnosti filtrace spamu metodou graylistingu byla provedena v rámci vědecké stáže na Ostravské univerzitě na tamním poštovním serveru. Graylisting je metoda využíváná jako jeden z článků ochrany poštovních serverů před nevyžádanou poštou, rozpoznávající spam na základě chování odesílatele“. O konferenci nám napsal: „Chtěl bych opravdu pochválit organizaci, všechno bylo výborné, vážně nemám co vytknout.“

Konferenci také hodnotí Aleš Stejskal z Letohradského soukromého gymnázia: „Odjížděl jsem domů s novými myšlenkami, což hodnotím vysoce pozitivně. Konference splnila cíle, s nimiž byla organizována. Došlo k vzájemnému vědomostnímu obohacení, mladí přednášející dostali možnost prezentovat svoji práci v obrovském sále před poměrně velkým množstvím lidí.“ Stejskal ve své práci „Usměrňování nanovláken vyráběných metodou elektrostatického zvlákňování“, kterou připravil ve spolupráci s firmou Contipro Biotech, ověřoval schopnost rotujících válců usměrňovat nanovlákná do jednoho směru a uvádí, že „takto urovnaná nanovlákná struktura odolává lépe tahu ve směru orientace a díky pravidelnosti u ní lze lépe definovat její fyzikální vlastnosti. Pravidelné urovnání nanovláken tak rozšiřuje jejich využití pro další aplikace, například v elektronice, v medicíně na výrobu svalových, nervových nebo chrupavkových implantátů, v materiálovém inženýrství na výrobu kompozitních materiálů a v mnoha dalších.“

Jan Hrabovský z Gymnázia Josefa Ressela v Chrudimi se snažil přiblížit svoji práci týkající se chalkogenidových skelných luminoforů pro fotoniku, kterou připravil ve spolupráci s naší univerzitou: „Práce se zabývá přípravou a vlastnostmi materiálů fotonových up-konvertorů na bázi objemových chalkogenidových skel Ge-Ga-Sb-S dopovaných ionty vzácných zemin Er³⁺, Ho³⁺ a Nd³⁺/Tm³⁺. Tyto materiály se jeví jako potencionálně vhodné pro využití v oblastech fotoniky, laserové a vlnové optiky nebo pro aplikace operující v infračervené oblasti slunečního spektra,“ píše a konferenci hodnotí: „Jakožto aktivní účastník a prezentující musím konferenci hodnotit zcela

jistě velmi pozitivně. Na jednom místě se setkala velká skupina mladých a nadaných lidí, kteří se nebojí konfrontace s novými a jinými myšlenkami, nejen z jejich mateřského oboru. Následné diskuse a konfrontace různých myšlenek pouze dokreslovaly vynikající atmosféru a příjemný průběh celého setkání. Doufám, že podobných akcí bude jenom přibývat, a snad se s dalšími kolegy budu setkávat mnohem častěji. Chtěl bych tedy poděkovat všem organizátorům a účastníkům za vytvoření tohoto příjemného prostředí.“

S referencemi se nám též ozvali někteří pozorovatelé. Alice Krumpolcová z Mendelovy střední školy v Novém Jičíně napsala, že „konference byla velmi povedená, jsem moc ráda, že jsme se (s kolegyní) mohly zúčastnit takové akce“. Jan Fukač z Gymnázia v Ústí nad Labem nám napsal: „Celkově se mi konference velmi líbila. Vkusné rozdělení do 4 bloků, zvládnutá organizace, žádné prodlevy. Také mě zaujala pestrost přednášek.“

Výše zmíněné jen potvrzuje garantka sekce Chemie prof. Ing. Petra Šulcová, Ph.D., z Katedry anorganické technologie Fakulty chemicko-technologické: „Konference se mi moc líbila a byla jsem příjemně překvapená pracemi studentů, jejich zájmem a prezentačními dovednostmi.“

Co se kvality příspěvků a organizace týče, zdá se, že konference byla úspěšná. Závěrem si však dovoluji docitovat (vzkaz) doc. Drašara: „Abych jenom nechválil. Z projevů některých účastníků na mě mrzivě dýchl dojem, že snad až příliš vážou svoje bádání na peníze. Jestliže někdo představuje svého chlebobdárce, jistě je to v tomto věku na pováženou. Bez peněz to možná tak snadno nejde. Na druhou stranu takové závazky nejen zavazují, ale později zahánějí radost, svobodu i nápady. Milí mladí vědci...“

Děkuji všem a těším se na příští ročník.

za organizační tým
Patrik Čermák

student bakalářského studijního oboru Anorganické materiály FChT

evropský sociální fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Univerzita Pardubice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

800 111 055
www.kb.cz

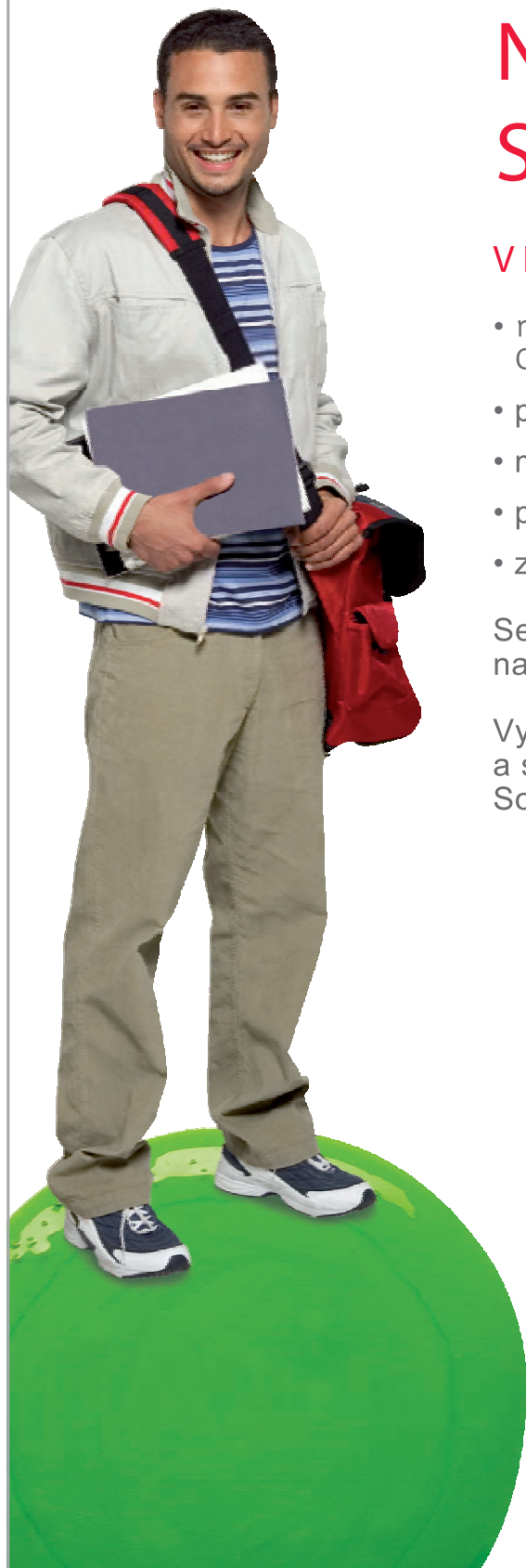
NAJDĚTE SI SPRÁVNÝ FLEK

V Komerční bance získáte:

- možnost účasti v rozvojových programech Connecting a Connecting +
- prostor pro své nápady
- možnosti osobního rozvoje a kariérního růstu
- práci u stabilní a dynamické společnosti
- zaměstnanecké benefity a bankovní výhody

Seznam aktuálně nabízených pozic naleznete na www.kb.cz

Vytvořte si vlastní profil a sledujte nabídku veškerých pozic skupiny Sociétés Générales na <http://careers.socgen.com/>

Science Café v Pardubicích

Od ledna 2012 se v Pardubicích koná jednou měsíčně cyklus neformálních diskusních večerů s názvem „Science Café“. Jedná se o setkávání vědců a lidí spjatých s vědou se zájemci o vědu a vědění z řad široké veřejnosti, kteří mají možnost zeptat se na vše, co je zajímá. Večery pořádají pod hlavičkou a s finančním příspěvím projektu Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024 studenti univerzity v příjemné kavárenské atmosféře Klubu 29.

Chalkogenidy-materiály pro budoucnost

Říjnové Science Café proběhlo v úterý 30. října. Naším hostem byl prof. Ing. Tomáš Wágner, CSc., z Katedry obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické. Svoji přednáškou na téma: „Chalkogenidy-materiály pro ochranu zdraví, životního prostředí, pro bezpečnost a komunikační společnost“ nás zavedl do světa materiálů. A co tedy chalkogenidy vlastně jsou?

Amorfní a skelné chalkogenidy představují velkou skupinu sloučenin a slitin. Abychom látku mohli označit za chalkogenid, pak musí obsahovat jeden z prvků: síra, selen nebo tellur. Mohou obsahovat také další prvky jako například germanium nebo antimon. Z hlediska vodivosti se pohybují na pomezí polovodičů a izolantů. Využití chalkogenidů je velmi široké.

V medicíně například pomáhají lékařům identifikovat nádory a tím zachraňovat lidské životy. V optice se pro změnu využívá jejich citlivost na infračervené záření, tedy teplo, a v některých automobilech již můžeme najít podpůrný systém, kvůli kterému je řidič v noci schopen vidět srnu i na vzdálenost 200 m. Další významnou oblastí, kde se využívá chalkogenidů, je elektronika. Může se nám tedy stát, že za pár let budeme mít třikrát rychlejší počítače právě díky těmto materiálům.

Profesor Wágner je uznávaným odborníkem na chemii pevných látek a polovodiče. Absolvoval řadu odborných stáží v zahraničí, z toho 3 roky jako post-doc v Kanadě. Na svém kontě má nespočet vědeckých článků a statí.

Rozhovor s prof. Tomášem Wágnerem

Proč jste si ze všech oborů vybral ke studiu právě chemii?

Chemii jsem si vybral víceméně náhodou jako poslední řešení mého rozhodování. Původně jsem zamýšlel studovat medicínu, kam jsem ale nebyl přijat. V podstatě poslední škola, která v roce 1978 (tuším v září nebo v říjnu) ještě přijímala studenty, byla Fakulta chemicko-technologická v Pardubicích. Samozřejmě, že jsem do toho ihned neskočil jako blesk z čistého nebe. Věděl jsem, že zde na fakultě působí jakýsi profesor Frumar, který se zabývá chemií polovodičů a podobných zajímavostí. Tyto věci mne v té době také zajímaly, ale neměl jsem o nich hlubší znalosti. Byl to pro mne ale jednoznačně motor.

Jak jste se dostal k výzkumu?

K výzkumu jsem se dostal samozřejmě již v průběhu studia. Studoval jsem v původním pětiletém inženýrském studiu, kde jsem byl v pátém ročníku zapojen do výzkumné práce v rámci specializace na katedře. Diplomová práce byla asi tou hlavní expozicí k výzkumu, ale již v prvním ročníku jsem zkoušel pracovat na katedře fyziky. Zde jsme se věnovali věcem, které pro mne v průběhu času již přestaly být zajímavé, jelikož jsem se začal specializovat na katedře obecné a anorganické chemie na polovodiče a nové materiály.

Co vás na výzkumu nejvíce baví či oslovuje?

Na výzkumu mne nejvíce oslovuje to, že jsem člověk, který stále hledá. Hledá nová řešení a nové cesty. Výzkum je přesně to pole, kde může člověk tímto způsobem fungovat a také přemýšlet. Je to

říjnové Science Café

touha po poznání, hledání nových cest, myšlenek. Samozřejmě je to cesta jistého zklamání, ale mnohdy i odměny ve formě nějaké zajímavé vlastnosti nového materiálu. Jsem také pedagog, tudíž mám radost i ze studentů, kteří v tomto oboru pokračují i po ukončení studia, mají výsledky a působí ve světě na různých univerzitách a výzkumných pracovištích. To, co po mně zůstává, jsou hlavně studenti, kteří pokračují a jsou úspěšní.

Co všechno se zkoumá ve vaší laboratoři?

V naší laboratoři se zkoumají především speciální skla, která souvisí s předmětem chemie pevných látek. Klasická chemie je chemie roztoků nebo plynů. V našem případě se zabýváme pevnými látkami. Krystalickými a hlavně amorfními, protože to jsou speciální skla, jimž říkáme neoxidická chalkogenidová skla, jež mají řadu zajímavých vlastností. Jsou neustále studována a jsou neustále předmětem nových objevů. U těchto materiálů může člověk přinášet nové myšlenky a objevy.

Byl jste na několika stážích v zahraničí. Můžete porovnat, jak probíhá výzkum v zahraničí a u nás a jestli se liší? Je rozdíl například ve vybavení laboratoří?

Samozřejmě že vědecká práce je stejná jak v Čechách, tak v Japonsku nebo v Kanadě. Co je nejpodstatnější, to jsou lidé, jejich mozky a nápady. Vybavení laboratoří, nebo to vybavení, které si vědci získávají, nebo dokonce vymýšlejí, aby se jejich experimenty mohly provádět (synchrotrony; nové zdroje záření, které umožňují zkoumat materiály na atomární úrovni), jsou výsadou špičkových pracovišť. Naše skupina patří k uznávané skupině v oblasti výzkumu chalkogenidových skel a materiálů. Zařízení, která zde nemáme, můžeme využívat v rámci spolupráce se zahraničními partnery.

Naši studenti vyjíždějí do Japonska, Francie, Kanady atd., kde mohou ve spolupráci s našimi kolegy z EU a dalších zemí tyto experimenty dělat a nahrazovat tak to, co zde v Pardubicích nemáme.

S vaší manželkou jste založili historicky první klub Toastmasters v ČR. Co vás k tomu vedlo a co jsou to Toastmasters?

Vše souvisí opět s univerzitou. Tentokrát s univerzitou v Kanadě v Saskatchewan, kde jsem byl na tříleté stáži jako post-doc. Jsem komunikativní člověk i přes to, že dost často mlčím, protože o něčem přemýšlím. Tím, že jsem byl celé dny v laboratoři, mi chyběla komunikace. Samozřejmě protože jsem byl v anglicky mluvící zemi, tak jsem se snažil v tomto jazyce zdokonalit, ale tato práce mi nedávala dost prostoru. Jednou jsme v univerzitním časopise, který tam vycházel obdobně jako náš Zpravodaj, objevili organizaci Toastmasters International, která učí lidi komunikovat a vystupovat na veřejnosti. Šel jsem se podívat na jejich schůzku a ihned mne to zaujalo a pohltilo. Bylo to velmi bezpečné prostředí. Komunikovalo se zde anglicky, ale později již nešlo o angličtinu, ale de facto o komunikační dovednosti. Ty si člověk v rámci této organizace může trénovat ve velice příjemném a bezpečném prostředí, aniž by ho káral nebo zkoušel učitel. Při návratu zpět do Čech jsme s manželkou přemýšleli, jaké poklady si s sebou vzít. Samozřejmě to nebyly žádné materiální poklady, jelikož stipendium stačilo tak akorát na uživení naší čtyřčlenné rodiny. Snažili jsme se tedy přivést nemateriální poklady, a jedním z nich byla myšlenka Toastmasters International. Po návratu jsme založili tento klub v Pardubicích jako první v ČR. V současné době je jich 10 po celé republice. Pardubický klub stále funguje a je úspěšný. Již 16 let učíme lidi mluvit na veřejnosti (anglicky). Podstatné je, že se těchto setkání účastní studenti (i Ph.D. studenti), kteří se mohou zdokonalit v angličtině i ve veřejném projevu. V dnešní době jsou nuceni prezentovat své výsledky na konferencích jak doma, tak v zahraničí. Tato aktivita jim poskytuje perfektní trénink, aby se poté nebáli.

Vztah přírody a kultury

Listopadové Science Café proběhlo v úterý 13. listopadu. Hostem Science Café byl prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr., z Katedry filosofie a dějin přírodních věd Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Zavítal do Pardubic s přednáškou na téma, kterému se věnuje řadu let: „Příroda a kultura: protiklad, nebo pokračování téhož procesu?“.

Věnoval se zodpovězení otázek: Jsou příroda a kultura považovány za dva nesouměřitelné procesy, které se nejen jinak jmenují, ale také jinak probíhají a jejich povaha je zcela odlišná? Je možné kulturu považovat za pokračování přírody jinými prostředky? Je příroda stejné povahy jako kultura?

Jak se to s touto problematikou tedy má?

Lidé měli odjakživa tendenci vymezovat se vůči okolní přírodě a zvířatům. Jsou známy kmeny domorodců, které si například vytrhávají řasy, aby se odlišily od pštrosa, jiné si zase barví zuby na černo, aby nevypadaly jako psi. Konec konců o sobě i jinak mluvíme. Člověk se rodí, jí, zemře, zatímco zvíře se líhne nebo je vrženo, žere, pojde.

V případě přírody a kultury nejde o protikladný proces, nýbrž spíše o pokračování přírody jinými prostředky. V poslední době je ovšem náš proces rozvoje možná až příliš urychlený. Příkladem nám může být Madagaskar. Po deštných pralesích zde již pomalu nenajdeme ani památky. Vzácné druhy orchidejí, ale také zvířat, jako například lemury, se pomalu vytrácejí. Zato se ale můžete již na téměř celém území připojit na internet.

Profesor Komárek je uznávaným biologem, filosofem, spisovatelem a esejistou. Na svém kontě má nespočet knih, sloupků, esejů a pří-

listopadové Science Café

spěvků do nejrůznějších periodik. V nakladatelství Academia v současné době vychází edice jeho knih Komárek. Poslední knihou z této edice je titul: „Muž jako evoluční inovace?“.

Rozhovor s prof. Stanislavem Komárkem

Jak se z vystudovaného entomologa stane uznávaný filosof, spisovatel a esejista?

Zda uznávaný, to ať posoudí jiní. Vždy mne ale nějakým způsobem kromě přírodovědy a biologie, – abych tak řekl: „S plži jsem si hrál už v dětství namísto s autíčky.“ – přitahovala literatura, historie a humanitní disciplíny vůbec. Po emigraci jsem se ve Vídni seznámil s tamním tzv. Altenburským okruhem (zejména profesor Oeser a profesor Riedel), který reprezentoval řekněme filosofii přírodních věd. Tak jsem se pomalu pomaloučku sunul tímto směrem.

Tématu vztahu mezi přírodou a kulturou se věnujete už dlouhou řadu let. Jak jste se k tomuto tématu dostal?

Abych řekl pravdu, tak úplně první inspirací byla kniha vídeňského etologa Otto Koeniga „Kultur und Verhaltensforschung“ (Kultura a etologie). Tato kniha určitým způsobem prezentuje lidské výrobky a lidské akty na příkladech uniforem, kočárů a dalších podobných výrobků. Z evolučního pohledu je celkem jedno, zda sledujeme evoluci vojenských čepic nebo předních končetin u obratlovců. Tyto artefakty jsou jakousi extenzí nás samých a vlastně se naskytá otázka, zda dichotomii příroda a kultura chápat tak striktně, jak ji většinou chápeme. Není to náhodou proces jeden?

Ve vaší poslední knize se zamýšlíte nad rolí muže ve společnosti a jejích proměnách. Proč jste se rozhodl právě pro toto téma?

Konec konců patřím k té postižené polovině populace, která se má nad sebou dnes mnohem více zamýšlet, a dá se říci, že je zvláštní, jakým způsobem dnes všichni hovoří o krizi maskulinity. Nejen

prosincové Science Café

muži, ale i ženy. Když jsem se na jednom večírku, kde byly přítomny také manželky mých kolegů, trochu rozhovořil o záměru psát tuto knihu, tak říkaly: „Nojo, maskulinita, ta je dnes ve strašném úpadku. O tom by se mělo rozhodně něco napsat. Kdyby si to tak přečetl můj starej.“ atp. Čili snažil jsem se zamyslet nad tím, jak k tomuto vývoji a stavu mohlo dojít. K úplnému začátku přelomu došlo už tak v roce 1914, v době vypuknutí I. světové války. Jaké konce celý proces či fenomén může dojít? Dnes žijeme v nejmírnější společnosti všech dob. Nikde nečítají divoké šelmy, nikde nečítají lítí nepřátelé, ba ani není třeba v potu tváře orat či kácet stromy. Mužská část populace se vlastně stáhla do virtuálního světa IT technologií, kterou si vytvořila trochu jako plži ulitu a kterou jim nikdo neupřel podobně jako prvokřesťanům Království nebeské. Mají tam různé, řekněme skryté radosti typu válečných her či internetové pornografie a chtě nechtě se takto stahují do podzemí, do zástvěti. Proces je to velmi zajímavý. Nikdy v dějinách k něčemu podobnému nedošlo. Říše různě padaly a znovu se tvořily, ale toto je v dějinách singulární fenomén. Poté možná není úplnou ztrátou času tomu jednu knihu věnovat.

Mimo jiné máte zájem o psychologii, psychoanalýzu a C. G. Junga. Co vás na tomto zajímá?

Je-li člověk součástí přírody, jako že je, pak je i jeho psychika součástí přírody, a tudíž také je možno ji nějak zkoumat, byť ty metody nejsou plně stejné jako řekněme u fyziky – to bychom daleko nedošli. Konec konců Vídeň je město Freudovo a nemohu zakrývat, že za svých vějíckých časů jsem Freuda četl mnohem radši než Junga. Nejen proto, že je stylisticky brilantní, ale také že ve Vídni je mnohem více pravda, než-li Jung. Je zvláštní, že v některých regionech – třeba ve Švýcarsku nebo v Čechách – je příležitostně jungovský model, v jiných – třeba ve Vídni – freudovský. Jak je tomu v Pekingu se radši ani nedomýšlím. Už od dětství mne velice zajímaly sny, rád jsem si je psal a věnoval se jejich výkladu. Závěr po zhruba 40 letech takového činnosti je dosti skličující. Neexistuje jedna závazná, pevná metoda jejich výkladu, byť v nich můžeme spatřit mnoho zajímavého, co nám v sebereflexi velmi pomůže. Cílem, ať už psychologie, nebo filosofie, by mělo být to, čemu antičtí autoři říkali „eudaimonia“ (dobré vnitřní vyladění).

Na svém kontě máte řadu knih, esejů, sloupků, různých příspěvků do novin a také máte úspěšný blog. Je vidět, že vás psaní baví a naplňuje...

Jistě mohu říct, že píšu rád. A píšu také rychle. Takový sloupek o 3 500 znaků mám hotový za 30 až 40 minut. Je pravda, že o něm celý týden přemýšlím v prostorových časech, kdy člověk jede tramvají a stejně nemůže dělat nic jiného. V té době si do určité míry rovnám myšlenky a vlastní knihy, které píšu, ze mě postupně lezou ve formě různých esejů a sloupků. Tak trochu jako z té příslovečné

chlupaté deky. Jiní autoři možná shledají své knihy najednou a celé a poté je ihned vrhnou na papír: Nepopírám, že s každým sloupkem se mi trochu uleví a nakonec ani honorář není plně k zahození. Ale činil bych tak pravděpodobně i tehdy, kdybych musel za každý z nich platit.

Hodně cestujete. Máte nějakou vyloženě oblíbenou zemi, do které byste se buďto chtěl opět vrátit, nebo do které se vracíte často a rád, a čím vás zaujala?

Takovéto země mám dvě. Je to jednak Turecko a jednak Čína. Řekněme nejbližší úsek Asie a nejbudálnější úsek Asie. Obě tyto říše mají více společného, než si běžně myslíme. Dávni Turci přišli do Malé Asie v podstatě z Číny, z Čínskému Turkestánu. Spousta tradic je tam podobná. Pokud se chci trochu zrekreovat, jedu, nejčastěji na vánoční svátky a nový rok, do Istanbulu. Nejsou tam žádní turisté ani předvánoční shon, a chci-li si zajít na půlnocní k tamním katolíkům, tak mohu. Začíná již v šest večer. Vlastně o nic nepřicházím. Turečtina je jazyk obtížný a mluvím jí pouze velmi lánaně. I tak mne těší tam nakupovat a chodit na drobné pochoutky. Turci jsou národ neobyčejně milý a domnívám se, že vzestup, který v současné době zažívají, je věc plně zasloužená. Osmanská říše se jim zhroutil roku 1922 po dlouhé krizi a teď je v Turecku lépe, než bylo za Sulejmana Nádherného, a to už je co říct. Čína je samozřejmě celý velký kulturní okruh minimálně tak dobře charakterizovaný jako Evropa. Je plně nemožné srovnávat státy jako Česko a Čína. Česko je menší a méně lidnaté než nejbudnější z čínských provincií. Je to samozřejmě říše obrovská. V současné době také na velkém vzestupu. Jistě podobně jako Evropa má své světlé a své stinné stránky. Nicméně pro nás je Čínu mnohem obtížnější pochopit. Bohužel neumím čínsky, takže vše znám z druhé ruky. Řekněme, že čínský styl myšlení, který má v Evropě paralelu třeba v myšlení C. G. Junga nebo kdysi Herakleita Efezského či trochu také Jakoba Böhmeho, je našemu, nebo tomu typicky evropskému na hony vzdálen. Já sám jej ale mám za výstižnější a řekněme k lepším výsledkům vedoucí. Při všech návštěvách Číny se nestačím divit, jak prudce se tamní společnost mění, a domnívám se, že tak do 10 let se Evropa dostane díky svému excesivnímu utrácení do fatální závislosti na Číně. Nikdo nás k tomu ale nenutil.

Robotický výzkum Marsu

Poslední předvánoční Science Café proběhlo v úterý 4. prosince. Naším hostem byl Ing. Miroslav Pospíšil, člen českého Kosmo Klubu a dlouholetý nadšenec do letectví a kosmonautiky se zaměřením na bezpilotní průzkum Marsu. V rámci své přednášky „Naše Zvědavost na Marsu – exkurze do historie a současnosti robotického průzkumu rudé planety“ se snažil podat odpovědi na následující otázky: Proč lidstvo fascinuje právě Mars? Proč je tak těžké na této planetě uspět? Kdy na rudé planetě přistanou první lidé a jaké jsou další plány na její robotický průzkum?

Co jsme se tedy na přednášce dozvěděli?

Lidé si už ve starověku všimli, že na rozdíl od nehybných hvězd, se některé objekty noční oblohy pohybují. Mezi ně patří i Mars. S postupem času se vylepšovaly dalekohledy, které umožňovaly vytvářet stále dokonalejší mapy této planety, které byly nakonec nahrazeny fotosnímky. Poprvé lidstvo vyslalo sondu k rudé planetě v 60. letech. Vesmírné výpravy ovšem provází řada neúspěchů. Jde o velice vědecky a inženýrsky náročné projekty, kde sebemenší chybička může znamenat ztrátu celé mise. A tak se v historii nejednou stalo, že sonda neodstartovala, nebo jsme s ní ztratili v průběhu letu spojení.

Od letošního srpna má americká NASA na Marsu vesmírné vozítko Curiosity (v českém překladu Zvědavost). Jedná se v podstatě o pojízdnou vědeckou laboratoř. Rozměry tohoto roveru odpoví-

dají menšímu automobilu. Zatím pracuje výborně a poskytuje nám spousty velmi kvalitních dat.

V dalších letech proběhne pokus o přivezení vzorku hornin na Zemi a také bude pokračovat výzkum životních podmínek a využitelnosti místních zdrojů pro potenciální přistání člověka. Kdy k tomuto přistání dojde? Již od 60. let se říká, že za 30 let. Uvidíme, zda se tedy do této doby lidstvo vypořádá se všemi úskalími, která taková mise přináší, a zanecháme otisk nohy i na rudé planetě.

Rozhovor s Ing. Miroslavem Pospíšilem

Jak jste se dostal k výzkumu Marsu a proč se věnujete právě této planetě?

Úplný začátek mého zájmu o kosmonautiku byl v roce 1978, kdy do vesmíru letěl Vladimír Remek jako náš první kosmonaut. Mně bylo tehdy 7 let a pro všechny mé vrstevníky byl Remek samozřejmě hrdina, všichni jsme tehdy chtěli být kosmonauti jako on. To byl asi takový první impuls, který mne ke kosmonautice přivedl. Později jsem tento obor sledoval, zabýval jsem se letectvím a letadly. Druhý impuls byl americký program bezpilotního výzkumu Marsu, kdy v roce 1997 na Marsu přistála sonda Pathfinder. V té době byl internet už poměrně dostupný a všechny nádherné obrázky z této sondy byly volně přístupné na webu NASA. Je fantastické, že to, co vyfotí robotická sonda na jiné planetě, si mohu na své obrazovce prohlédnout už během pár hodin.

Co si myslíte, že lidstvo na Marsu fascinuje?

O tom se za chvíli zmíním ve své přednášce. Mars je jedno ze sedmi nebeských těles, o kterých věděli již staří Babyloňané asi 2 000 let před naším letopočtem, že je něčím zvláštní. Všechny těchto sedm těles, viditelných pouhým okem (Slunce, Měsíc a nejbližších pět planet), se na obloze pohybovalo a nezůstávala statická jako ostatní hvězdy. Mars bylo jedno z těles, které dostalo své jméno po božstvech, kterým byla přisuzována určitá magická moc. Později lidé věřili, že na všech těchto tělesech mohou být další živé bytosti. Speciálně Mars spolu s Venuší byly nejzajímavější, protože to jsou Zemi nejbližší planety a navíc svou velikostí jsou relativně srovnatelné. Mars byl tedy jedním z kandidátů na obývanou planetu nějakými živými bytostmi – Martány. Proto byl náš zájem jako lidstva o tuto planetu od pradávna poměrně velký.

Jaké jsou další plány do budoucna ve výzkumu této planety?

V podstatě každá národní kosmická agentura kosmických velmocí, jako jsou USA, Rusko nebo EU, má svůj program bezpilotního auto-

matického průzkumu a potenciálně i pilotované mise k Marsu. Dá se říct, že se budou stále vypouštět nové a nové sondy. Ovšem tyto vědecké projekty jsou velmi omezené rozpočty mateřských organizací, které se řekneme nezvyšují.

Kdy si myslíte, že na Marsu přistanou první lidé, pokud vůbec přistanou?

Posledních 50 let se průběžně tvrdí, že to bude až za 30 let. Tvrdilo se to v roce 1960 a dnes se to tvrdí stále. Technicky i finančně je to tak náročná mise, že opravdu v současné době neexistuje konkrétní plán na pilotovanou misi na Mars. Existují sice stále nové a nové studie, nové a nové plány, ale ještě se nezačaly uskutečňovat. Postupně se k tomu ale (snad) blížíme.

Jaký je váš názor na mimozemský život a život na Marsu?

To je jedna ze zásadních otázek, na kterou se bezpilotní kosmonautika snaží odpovědět. Zjišťujeme nejenom, zda život mimo Zemi existuje v tuto chvíli, ale také zda mohl existovat někdy v minulosti. Byl Mars obyvatelný třeba ve stejné době jako naše Země? Je téměř dokázáno, že život na Zemi vznikl zhruba před necelými 4 miliardami let, a současný bezpilotní průzkum Marsu se zabývá tím, zda v této době nebo někdy jindy v minulosti byly na Marsu takové podmínky, které by život umožňovaly. Právě sonda Curiosity, o které budeme dnes mluvit, se obyvatelností rudé planety přímo zabývá.

A poslední otázka: Co je Kosmo Klub, jehož jste členem?

Kosmo Klub je občanské sdružení amatérských i profesionálních zájemců o kosmonautiku. Je to společenství lidí, kteří se kosmonautikou dobrovolně zabývají, rádi se dozvídají nové věci a snaží se své znalosti předávat dál formou přednášek, besed a různých seminářů. Zabývá se propagací a studiem kosmonautiky na amatérské úrovni. Je to organizace velmi otevřená a téměř bezplatná (členské příspěvky jsou spíše symbolické). Má svou webovou stránku a její členové se velmi aktivně podílí na tvorbě kvalitního informačního portálu kosmo.cz, kde je spousta základních i velmi detailních informací o kosmonautice, její historii, diskusní fórum apod.

Kateřina Šraitrová, moderátorka Science Café Pardubice
studentka bakalářského studijního oboru Anorganické materiály FChT

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rybaření bez hranic: projekt, který má smysl

„Máš nápad, jak změnit život kolem sebe? Pomůžeme ti ho realizovat!“ To byl slogan nadace O2, který vyzýval mladé lidi ve věku 13 až 26 let, aby přišli s nápadem, který by změnil život kolem nás k lepšímu. Této příležitosti jsme se chopily my 3 studentky z RESA – Michaela, Petra a Kateřina. Vypracovaly jsme projekt s názvem „Rybaření bez hranic“, jehož prostřednictvím jsme chtěly nabídnout vozíčkářům z Pardubického kraje možnost vyzkoušet si rybaření, poznat tak nové lidi a vše zakončit rybářskými závody. Zároveň jsme chtěly poukázat na to, že i handicapovaní lidé se mohou věnovat rybaření, pokud jim bude umožněn „přístup k vodě“. Přihlásily jsme se do 2. výzvy nadačního fondu Telefonica O2 Think Big, projekt nám byl schválen a finančně podpořen. Zúčastnily jsme se školícího víkendu v Poslově Mlýně, kde jsme absolvovaly semináře jako vedení týmu, komunikace s medií, administrativní zpracování projektu atd. a poznaly další projekty a jejich realizátory. Dále nám byla nadací přidělena mentorka Katka, která pro nás byla velkou pomocí jak při zjišťování informací, tak i při realizaci. A pak už bylo

vše na nás – oslovit vozíčkáře, sehnat dobrovolníky, získat sponzorské dary, zajistit dopravu, občerstvení a doprovodný program. Akce se konala na drozdickém rybníce nedaleko Pardubic a byla rozdělena do 2 dnů. Jednalo se o soboty 12. a 26. května 2012. První sobota byla věnována krátké přednášce o rybách, rybaření a rybníkářství, dále práci s prutem, vyzkoušení různých rybářských technik a hlavně k seznámení a sehrání soutěžních týmů – vozíčkář + dobrovolník rybář. V rámci doprovodného programu jsme pozvaly profesionálního kuchaře, který nám názorně ukázal, jak si správně vyfiletovat a ugrilovat pstruhy. A přestože nám počasí příliš nepřálo, nikoho ze zúčastněných to neodradilo a v sobotu 26. května jsme se opět sešli v Drozdicích. Od rána svítilo sluníčko, všude panoval klid a mír, ale když se ozval startovní výstřel, na rybníce zavládla ta správná soutěžní atmosféra. 14 soutěžních týmů a 14 tajných receptů a triků na to, jak vytáhnout největšího kapra. Ze všech stran se neustále ozývalo: „Míra“, „Rozhodčí“. Každý si vytáhl nějakou tu rybu, ať už živou z rybníka, magnetickou nebo sladkou odměnu v rámci dopro-

1

2

vodného programu, takže spokojeni byli všichni napříč generacemi. Trofejí závodu byl 66 cm kapr, avšak největší a jedinou snědenou rybou byl kapřík – vepřík s mírami 100 cm a 50 kg. Celý den jsme zakončili povídáním a hodováním za zvuku kytary, který se nesl do noci po hladině rybníka. A tak si každý z nás odnášel domů nejen hmotné ceny, ale i nádherné vzpomínky, zkušenosti a nová přátelství, která jsme během těch dvou sobot získali.

K dokončení projektu pak už „jen“ chybělo vyúčtování akce a sepsání závěrečné zprávy. Realizace projektu byla pro nás úžasnou zkušeností, jednak proto, že jsme si vyzkoušely, co všechno je potřeba zajistit pro přípravu takovéto akce, ale také proto, že jsme zjistily, že se můžeme na sebe vzájemně spolehnout a také na naše přátele, kteří nám pomáhali jako dobrovolníci. A když pak začaly přicházet pozitivní reakce od všech zúčastněných – vozíčkářů, dobrovolníků i návštěvníků, utvrdily nás v tom, že ty spousty hodin práce a nervozity měly smysl.

*Bc. Michaela Virčíková, Bc. Petra Schejbalová, Bc. Kateřina Ješutová
studentky Resocializační pedagogiky FF*

obr. 1 – skupinová fotografie účastníků projektu Rybaření bez hranic – v popředí sedící tři realizátorky projektu (zleva) Bc. Michaela Virčíková, Bc. Petra Schejbalová a Bc. Kateřina Ješutová

obr. 2 – organizátorky akce před soutěžními cenami (zleva) Bc. Kateřina Ješutová, Bc. Michaela Virčíková (uprostřed) a Bc. Petra Schejbalová (vpravo)

obr. 3 – účastník akce s asistentem a svým rybářským úlovkem

3

Čtveřice otázek pro Zuzanu Chlebnovou

Kdo je Zuzana Chlebnová?

Zuzana Chlebnová, studentka bakalářského studijního oboru Ekonomika a management chemických a potravinářských podniků Fakulty chemicko-technologické naší univerzity, účastnice castingu soutěže Česká Miss 2013.

1) Co nebo kdo vás přivedl na myšlenku se do soutěže Miss přihlásit?

Do Miss jsem se vůbec přihlašovat nechtěla, ani jsem nevěděla, že okresní casting ten den v obchodním domě Afi probíhá. Do Afi jsem zamířila pouze pro rohlíky, jak jsem také později sdělila porotě, když si mě dobírali, proč jsem přišla nepřipravena ©. Náhodou mě objevil scout z agentury, který se procházel po pasáži a vyložení mě donutil, abych to zkusila, tak jsem si řekla, proč ne.

2) Jaká byla vaše příprava na soutěž a jaký byl systém postupu?

Jak už jsem se zmiňovala v předchozí odpovědi, účast byla naprosto nečekaná, tudíž

jsem „vařila z vody“. Když o tom zpětně přemýšlím, možná to pro mě bylo snazší, protože jsem ani neměla moc času se stresovat.

Pardubického kola se zúčastnilo okolo 50 dívek. Nejprve se všechny dívky představily porotě, poté byla do dalšího kola vybrána zhruba polovina na promenádu v plavkách. Porota opět vybrala tuším 10 dívek, které dostávaly otázky, například podle toho, co o sobě vyplnily v přihlášce. Nakonec vybrali 3 dívky, mezi kterými jsem byla i já. Další kolo následovalo o 3 týdny později, kde už porota vybrala finální desítku, do které jsem se nedostala.

3) Jak šla dohromady vaše příprava na soutěž se studiem?

Přípravu jsem příliš neřešila, neboť jsem ve 3. ročníku a zabývala jsem se spíše bakalářskou prací, ale zase nemůžu říct, že bych Miss hodila úplně za hlavu, když už jsem dostala takovou příležitost.

4) Jaké jsou vaše plány do budoucna?

Prioritou je pro mě škola, ale ve volném čase se příležitostně věnuji fotomodelingu. Ráda bych se modelingu věnovala více, ale bohužel jsem se narodila v zemi, kde jsou

krásné dívky na každém kroku, a tudíž konkurence je příliš velká ☹.

Chtěla bych také popřát odvahu dívkám, které by se chtěly přihlásit do nadcházejících ročníků, je to skvělá zkušenost do života a dobrý start pro někoho, kdo by se

tomuto oboru chtěl věnovat naplno, ale je to také dřina a odříkání.

Děkujeme za rozhovor Zuzaně Chlebnové a přejeme hodně zdraví.

pro redakci zpracoval Tomáš Pospíchal

Moctezuma – další divadelní premiéra dramatického souboru studentů FF

Stalo se již nepsanou tradicí posledních let, že v čase předvánočním přicházejí studenti Fakulty filozofické (zejména z katedry sociálních věd) se svými literárně-dramatickými večery, které díky vzácnému pochopení paní Mgr. Jitky Rychlíkové, ředitelky Východočeského muzea v Pardubicích, mají možnost realizovat v nádherných prostorech Rytířských sálů pardubického zámku.

Stručné ohlédnutí za minulými ročníky nám prozradí, že v roce 2010 se odehrály hned dvě akce – večer indiánské poezie „Neuvadnou mé květy, neumlknou mé písně“ (23. listopadu 2010) a představení incko-kečuánského předkolumbovského dramatu „Apu Ollantay“ (14. prosince 2010), obojí v překladech a pod režijním vedením autora tohoto článku. O rok později jsme sáhli do tvorby domácí a připravili jsme pásmo z krátkých lidových dramatických útvarů českého baroka se silným humorným nábojem „O grobiáních o urozenost se nesnadících“ (15. prosince 2011). V rámci spolupráce pardubických a pražských vysokoškoláků z Ústavu etnologie FF UK jsme pak obě představení odehráli vždy na jaře následujícího roku ve studentském klubu K4, pod záštitou spolku PAKET (Pro AKtivní ETnologii).

V letošním roce jsme opět sáhli po tématice Nového světa a představili jsme historické drama o třech dějstvích „Moctezuma“. Geneze tohoto projektu se započala předloni o prázdninách, kdy se mi nabídla možnost zhlédnout – na znojenském hudebním festivalu – operu Motezuma českého skladatele Josefa Myslivečka (1737 – 1781), která měla svoji premiéru ve Florencii 1771. Na základě italského libreta Vittoria Amedea Cigna-Santiho (1730 – 1795) jsem zpracoval dramatický text, kterému ve finální realizaci předcházelo scénické čtení ze starých španělských a indiánských kronik.

Premiéra tohoto představení se odehrála 18. prosince 2012 v 19:00 hod. před zaplněným již zmíněným Rytířským sálem zámku v Pardubicích.

Pokud lze z reakcí publika soudit, i tato akce byla úspěšná a bude reprizována na Dni otevřených dveří Fakulty filozofické 18. ledna 2013 a po skončení zkuškového období (jako obvykle) v pražském klubu K4.

Považuji za velmi milou povinnost poděkovat všem, kteří nám byli při realizaci tohoto projektu nápomocni, zejména ředitelce Východo-

českého muzea v Pardubicích Mgr. Jitce Rychlíkové za nevšední vstřícnost a ochotu, zaměstnancům muzea za pomoc v technických záležitostech, studentu Pavlu Nekoranovi za dokonalé zpracování plakátu a videoprojekce doprovázející představení a konečně paní Lence Skokanové a paní Mileně Tröstrové za neocenitelnou práci na přípravě kostýmů.

Moctezuma a Hernán Cortés

Když španělský dobyvatel Hernán Cortés (1485 – 1547) v roce 1519 doplul z Kuby k mexickým břehům, vládl v Tenochtitlánu v pořadí osmý panovník Moctezuma II. (1471 – 1520) zvaný Xocoyotzin (tzn. Mladší syn), který nastoupil na trůn v roce 1503. V postavách Moctezumy a Cortése se střetly dva naprosto odlišné světy a bylo zcela jasné, že ze srážky může vítězně vyjít pouze jeden z nich. Karty byly rozdány a všechny trumfy měli v rukou Evropané. Počínaje technickou i vojenskou převahou přes mnohem strategičtější způsob myšlení (dalo by se ovšem také říci úskočnější) a pevnou a neochvějnou víru ve svého Boha i sebe samé.

Nevýhod na aztécké straně bylo nepočítaně. Naprostý zmatek v nich budil např. jezdec na koni, kterého zpočátku považovali za jednu bytost, a tak je naplňovalo nelíčeným zděšením, když se ta podivná nestvůra rozdělila (jezdec seskočil z koně). Mnohá poměrně nedávno podmaněná etnika se navíc přidávala na stranu Evropanů, neboť nemohla Aztékům odpustit své ujařmení a ponížení. Velkou roli sehrála skutečnost, že v prvopočátcích považovali Aztékové příchod Španělů za návrat jednoho ze svých božstev Quetzal-cóatla (Opeřeného hada), který byl kupodivu zpodobňován jako bledý muž s vousy, jehož návrat byl podle mýtu předpovídan v období, kdy přišli Španělé. A konečně opomenout nelze ani někdy až nepochopitelnou váhavost a slabost Moctezumy při jednání se Španěly, která ho nakonec stála i život.

Do běhu událostí – jak už to v dějinách často bývá – však navíc zasáhla až neuvěřitelná náhoda, která Cortésovi hned zpočátku značně celou situaci ulehčila. Jejím ztělesněním byla indiánská dívka, jež se stala jednou z nejzajímavějších postav španělské conquisty Mexika. Jmenovala se Malintzin, mnohem známější je však jako Malinche. Po smrti svého otce, kazika poddaného Tenochtitlánu, byla prodána do mayského otroctví. Od Mayů ji Cortés dostal darem a ona se stala nejen jeho milenkou, ale také tlumočnicí, neboť se velmi rychle naučila španělsky. Navíc pomáha-

la Cortésovi pronikat do mentality svých krajanů. Stala se tak Cortésovou neocenitelnou pomocnicí a mnohokrát mu pomohla dostat se z takřka neřešitelných situací.

Moctezumova smrt a pád aztécké říše

Po mnoha peripetiích nakonec Cortés srazil aztécký Tenochtitlán na kolena, ale ještě předtím si musel svůj pohár hořkosti vypít až do dna

nešťastný Moctezuma. V roce 1520 při výbuchu velkého aztéckého povstání, jež vyvolal masakr, kterého se dopustili Španělé na několika stovkách neozbrojených aztéckých šlechticů, přiměl Cortés Moctezumu, v té době již fakticky drženého v zajetí, aby vystoupil na střechu paláce, promluvil ke svým lidem a uklidnil situaci. Stalo se. Aztékové ovšem svého zbabělého a poníženého vládce odmítli velmi nevybíravým způsobem. Hned po prvních slovech se na něho snesla smršť nadávek a sprška šípů a kamení. Za několik dní potom Moctezuma zemřel. A vypukla krvavá válka. Trvalo nakonec ještě dlouhé měsíce, než Tenochtitlán po vyčerpávající obraně vedené svým posledním vládařem Cuauhtémokem padl (1521). Cortés pak žil střídavě ve Španělsku a v Mexiku.

Život velkého dobrodruha a hazardního hráče ukončila prozaická žaludeční choroba v roce 1547. Svého soka Moctezumu přežil o více než dvě desítky let.

Jednu premiéru máme za sebou a už přemýšlíme o další, pro příští rok zamýšlíme opět sáhnout po humorném repertoáru (jakém, to prozrazovat nebudeme). Rádi bychom ovšem i nadále zachovali dvě linie, po nichž se naše literárně-dramatické aktivity ubírají – střídání humorných a vážných témat a alespoň volnou tematickou spjatost se studijním oborem většiny ochotnických herců našeho souboru – sociální antropologii.

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.
Katedra sociálních věd FF

Pardubická rodačka – umělkyně na zajímavé výstavě v Bayreuthu

Bayreuth, malebné německé město, je nejen partnerským městem Prahy, ale pro nás je mnohem důležitějším fakt, že jeho univerzita spolupracuje s naší univerzitou. Bayreuth leží v severním Bavorsku na řece Červený Mohan (Roter Main). Jeho historie má velmi hluboké kořeny sahající až do vzdáleného 12. století, kdy se město poprvé připomíná v historických pramenech (1194), ač založeno bylo zřejmě již kolem roku 1150. Jeho zrod podmínily ekonomické důvody. Vzniklo totiž při důležité obchodní cestě z Würzburgu přes Bamberg do Prahy. Na jeho dějinách se podepsali i husité, kteří jej při jedné ze zahraničních výprav vyplenili.

Od roku 1630 až do roku 1769 byl Bayreuth rezidencí markrabat z rodu Hohenzollernů. K velkému rozkvětu došlo v 18. století především díky uměnímilovné markraběnce Vilemině (1709 – 1758) oblíbené sestře pruského krále Fridricha II., která se provdala za markraběte Friedricha. Za jeho vlády (1735 – 1768) byla vybudována mimo jiné i Markraběcí opera, Nový zámek ad. A tak historická část města vyznačuje příjemnou atmosféru architektury (včetně zahradní) 18. století. Ovšem světové proslulosti dodal Bayreuthu jeden z největších hudebních skladatelů 19. století Richard Wagner (1813 – 1883), který zde žil od roku 1872 a založil v městě dodnes trvající operní festival. Zemřel zde také (v roce 1886) klavírní virtuos a skladatel Franz Liszt, otec Cosimy, Wagnerovy druhé manželky.

S Richardem Wagnerem, jeho hudbou a samotným festivalem je bohužel spojena celá řada mýtů a polopравd týkajících se zejména Wagnerova (a jeho následovníků) antisemitismu.

Je vcelku neoddiskutovatelné, že Richard Wagner problém s antisemitismem měl, což nejjasněji dokládá jeho esej „Das Judentum in der Musik“ (1850), v němž své čtenáře přesvědčuje o tom, že žádný židovský umělec není schopen vlastní umělecké tvorby, ale dokáže pouze napodobovat ostatní. Na druhou stranu ovšem, poněkud paradoxně, měl skladatel přátele i mezi Židy. Že byli židovští umělci perzekvováni v průběhu dějin celého festivalu, o tom pochyb není. Cosima Wagnerová byla ve svých postojích mnohem

tvrdší než její manžel, a když se v roce 1883 ujala řízení festivalu, vyjádřila se zcela jasně v tom smyslu, že žádný Žid nebude zaujímat důležité místo v rámci tohoto kulturního podniku.

Ano, taková byla realita. Obávám se ovšem, že hluční kritici bayreuthského antisemitismu jaksi zapomínají na to, že ve druhé polovině 19. století byla tato zvrácená ideologie společná – až na drobné výjimky některých intelektuálů – vlastně celé Evropě.

Nechám stranou děsivé pogromy v jejich východních částech a spíše připomenu dvě události, které koncem 19. století tvrdě zahýbaly veřejným míněním ve Francii a v Čechách. V prvním případě to byla tzv. „Dreyfusova aféra“, jejíž podstata spočívala v tom, že na základě zfalšovaných důkazů byl obviněn vojenským soudem ze špionáže v prospěch Německa židovský důstojník francouzského generálního štábu Alfred Dreyfus. Na jeho obranu se postavila celá řada známých osobností, a to jak umělců, tak i politiků. Mezi nimi figurují jména Emila Zoly, Anatola France, Marcela Prousta, Georgese Clemenceaua ad. Dreyfus byl odsouzen, osvobozen, znovu odsouzen. Pak dostal milost! (Nikoliv zrušení rozsudku). Plně rehabilitován byl až v roce 1906.

V případě druhém, řekněme našim českým, se jedná o tzv. „hilsneriádu“, což byl proces se židovským mladíkem Leopoldem Hilsnerem, který byl obviněn z vraždy Anežky Hružové. Z následné protizidovské kampaně, která se rozpoutala, dodnes až mrazí.

Na Hilsnerovu obranu se jako jeden z mála postavil profesor Tomáš Garrigue Masaryk, který údajnou rituální vraždu označil za pověru a pozadí procesu odhalil jako antisemitské. Za což si budoucí prezident tatíček Masaryk od nejšířší veřejnosti vysloužil posměšnou básničku:

„Zasloužil bys Masaryčku, jít s Hilsnerem na houpačku!“ (Rozuměj šibenici!) Dobré od těch, kteří ho ne zas po tak dlouhé době velebili jako prezidenta Osvoboditele.

Proč o tom tak obsírně píší? Odpověď je jednoduchá – abych upozornil na nesmírně zajímavou výstavu „Umlčené hlasy“ s podtitulem „Die Bayreuther Festspiele und die ‚Juden‘ 1876 bis 1945“,

ježž jednu část mohli návštěvníci letošního ročníku bayreuthského wagnerovského festivalu zhlédnout na venkovních panelech v prostorech jako vždy pečlivě upraveného parku na „Zeleném vršku“. Obecnější první část expozice hostila budova bayreuthské radnice, tam byla především představena státní politika vůči židovskému obyvatelstvu a jeho kulturní elitě až po osudy 44 osobností svázaných s operou, jako byli dirigenti, pěvci a skladatelé. Kdy například prvním dvěma skupinám bylo nakonec (nacistickým režimem) zakázáno nejen veřejně působit, ale dokonce hrát i pro sebe německé autory typu Beethovena, Mozarta či právě Wagnera.

Část druhá pomocí dobových fotografií a velmi dobře zdokumentovaných doprovodných textů expozice velmi plasticky ukazuje vývoj – teď použiji dobové podmíněného termínu z nacistické propagandy, jenž se mi jeví jako velmi případný – „židovské otázky“ v dějinách bayreuthských hudebních slavností ve vymezeném období.

Německý historik Hanes Heer a jeho spolupracovník hudební publicista Jürgen Kesting stáli před vsutku nelehkým úkolem: pokusit se nezaújatě prezentovat velmi složitý a komplikovaný problém, který dodnes vyvolává prudké reakce, dalo by se říci na „obou“ stranách. Opírají se nejen o informace publikované ve dvou zásadních pracích, a to v knize Michaela Karbauma („Studie z dějin festivalu v Bayreuthu“, 1976) a v monografii Brigitte Hamannové („Winfred Wagnerová neboli – Hitlerův Bayreuth“, 2002). Navíc, jak sami uvedli v rozhovoru pro bavorský list „Evangelischer Pressedienst. Landesdienst Bayern“, oba zmínění autoři jim poskytli i další materiály, které ve svých knihách nakonec nepoužili, a ty Heer s Kestingem doplnili studiem odpovídajících dokumentů nacházejících se ve Wagnerově archivu a jeho knihovně.

Posledně uvedená informace je velmi důležitá, upozorňuje nás totiž na skutečnost, že současné vedení festivalu reprezentované Katharinou Wagner a Evou Wagner-Pasquier se snaží s „tíživým“ dědicstvím antisemitismu vyrovnat.

Vraťme se však zpátky k výstavě (trvala do 14. října 2012): za její nejpodstatnější část je možno považovat soubor portrétů třiapadesáti židovských umělců perzekvovaných nacisty, z nichž dvanáct skončilo svou životní pouť v různých koncentračních táborech.

Mezi židovskými umělci, kteří působili v Bayreuthu a prošli tím či oním stupněm perzekuce, najdeme i celou řadu osobností pocházejících z českých zemí. Mezi nimi – jen namátkou – například karlovarského rodáka Franze Allerse (1905 – 1995), který po Bayreuthu (1927) působil jako dirigent v Karlových Varech, Wuppertalu, Ústí nad Labem a v roce 1938 emigroval do USA. Jiný karlovarský rodák, houslista Hugo Löwentahl (v Bayreuthu v roce 1912), tolik

šťěstí neměl, zemřel v koncentračním táboře Majdanek a datum jeho smrti není dodnes známo.

A konečně mezi výraznými pěvkyněmi, jimž bylo působení v Bayreuthu také znemožněno, se objevuje i pardubická rodačka Marie Nežádalová (Pardubice 21. 2. 1897 – ? 1967).

Tato nadaná umělkyně se zpěvu učila nejdříve u Josefa Böhma ve Vysokém Mýtě (1917 – 1918), pak pokračovala na pražské konzervatoři, kde byla žačkou Egonu Fuchse, Ferdinanda Pujmana a Albína Šímy. Studovala však také u Ludvíka Čelanského. V letech 1924 – 1925 působila jako primadona českého divadla v Olomouci, poté nastoupila do uměleckého souboru Lidové opery ve Vídni (1925/26), odkud pohostinsky vystupovala ve Státní opeře v témže městě. Dalším jejím působištěm se stal švýcarský v Bern (1926/1927) a nakonec Státní opera v Mnichově (1927 – 1933). Hostovala ovšem v četných velkých německých divadlech, ale také v Amsterdamu, Londýně, Basileji a jinde, u nás pak v Národním divadle v Praze, v Brně a v Bratislavě. Při této náročné umělecké činnosti se dále vzdělávala a studovala průběžně u T. Lier-Hahammera a A. Bahrové-Mildenburgové ve Vídni. Po hitlerovském převratu v Německu bylo její další působení znemožněno. Byla provdána (od roku 1935) za německého skladatele a dirigenta Clementa Franckensteina (1875 – 1942), jeho bratr Georg Franckenstein byl v letech 1920? – 1938? rakouským vyslancem v Londýně. Protinacisticky smýšlející diplomat získal po anšlusu Rakouska britské státní občanství. Zahynul v roce 1953 při leteckém neštěstí u Frankfurtu. Marie Nežádalová žila v Hechendorfu-Pilsensee u Mnichova a po válce jen příležitostně hostovala, trvale se na jeviště už nevrátila. Její hlas je možno však možno slyšet na některých wagnerovských nahrávkách.

Literatura k osobnosti Marie Nežádalové je velmi skromná, životopisná data jsem čerpal z následujících příruček:

Marie Nežádalová, in: Národní divadlo 13, č. 9 (1935), s. 9. kol. autorů, Český hudební slovník osob a institucí 2. M-Ž., Praha 1965. (heslo Marie Nežádalová).

Janota, D. – Kučera, J. P., Malá encyklopedie české opery, Praha 1999 (heslo Marie Nežádalová).

Marie Nežádalová, in: Petr Macek a kol., Český hudební slovník osob a institucí. Dostupné z http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_m_dictionary poslední aktualizace 21. 2. 2006.

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.
Katedra sociální věd FF

Jana Zimová – Ilustrace

V úterý 5. února, v již tradiční hodinu, byla v Galerii Univerzity Pardubice otevřena 76. výstava ilustrací od Jany Zimové.

Jana Zimová vystudovala Střední uměleckou školu grafickou v Jihlavě a nyní studuje Ilustraci a grafiku na Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni pod vedením prof. akad. mal. Borise Jirků.

Autorka se věnuje hlavně ilustraci. Inspiruje se v exotických krajích a neobvyklých příbězích. Ve své tvorbě se ráda vyjadřuje s humorem a nadsázkou, vyznává řemeslo, přitahují ji pestré barvy a expresivní kresba.

Výstava Galerie Univerzity Pardubice je umístěna ve vestibulu Univerzitní knihovny a bude trvat do 3. dubna. Vstup do univerzitní galerie je zdarma.

(topo)

Víkend s aerobikem

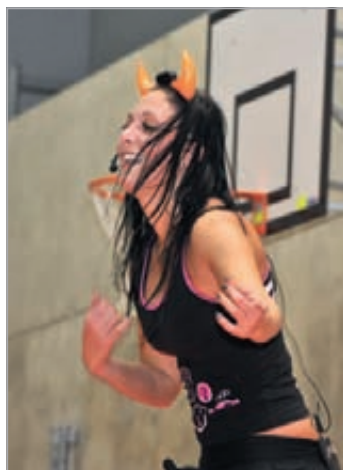
multifunkční trénink

Letošní ročník „Víkendu s aerobikem“, který každý semestr pořádá katedra tělovýchovy a sportu (KTS) ve spolupráci s Univerzitním sportovním klubem (USK), se konal 24. až 25. listopadu. Program začal v sobotu ráno a končil v neděli v pozdních odpoledních hodinách. Studenti, zaměstnanci univerzity a členové USK Pardubice měli možnost přijít si zacvičit celkem na 11 lekcí, které byly tentokrát rozděleny do jednotlivých bloků podle typu cvičení. První blok

byl věnován aerobiku a nabídl účastníkům dance aerobik, step aerobik, posilovací formu aerobiku a na závěr double aerobik. Po polední pauze následovalo klidnější odpoledne s lekcemi body and mind. První dvě lekce byly věnovány energy flow powerjóga a port de bras. Meditace uvolnila jak tělo, tak i mysl a příjemně uzavřela první den. Nedělní ráno začalo v bazénu hodinami aqua aerobiku a poté následoval blok intenzivního multifunkčního tréninku, což je v současné době velice populární forma posilovacího cvičení, při které se nejen formuje a zpevňuje tělo, ale také se zvyšuje kondice a fyzická zdatnost při cvičení s vlastní vahou, ale i za pomoci různého náčiní, jako jsou činky, stepy nebo medicinbaly. V této hodině, která probíhá podobnou formou jako kruhový trénink, si cvičenci vyzkoušeli různé cviky například na slidech, trampolínkách, balanční plošině bossu, ale také si vyzkoušeli posilování pouze s vlastním tělem, které je velice efektivní a zajišťuje zpevnění hlubokého stabilizačního systému. Poslední blok byl věnován tanečním lekcím, a to zumbě a dance fitness. Během celého víkendu měli všichni příchozí možnost využít lehkého občerstvení, aby doplnili energii, kterou v hodinách vydali. Oblast fitness a aerobního cvičení je sportovní odvětví, které podléhá neustálému vývoji, a stále se objevují nové formy a styly cvičení. Doufáme, že se nám alespoň z části daří sledovat tyto nové trendy a nabídnout je studentkám a studentům univerzity. Je velice příjemné, že účast na těchto akcích roste a že je o cvičení stále větší a větší zájem.

*Mgr. Lenka Pechová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa*

Mikulášský maraton v aerobiku

do tělocvičny si přišli zacvičit i Mikuláš s anděly

Pátého prosince, kdy jsou ulice plné čertů a andělů, byla tělocvična univerzity zaplněna studentkami a studenty, kteří si přišli zacvičit na tradiční „Mikulášský aerobikový maraton“. V letošním roce termín vyšel přesně na den, kdy chodí Mikuláš s čerty. Ten ani naši tělocvičnu nevynechal a přišel se podívat, jak studenti univerzity tráví volný čas sportováním. Opět byl program nabitý jak lekce, tak i ukázkami skupin, které se věnují ať už aerobiku, nebo tanci. První hodina, kterou vedly asistentky katedry, měla název „free dance“ a měla za úkol příchozí zahřát a naladit na následující program. Po vystoupení dětí z aerobikové přípravy SK Olymp Trutnov následovala lekce zumbly pod vedením Veroniky Trejtnerové. Po druhém, tanečním vystoupení DDM Beta si studentky, ale tentokrát v hoj-

ném počtu i studenti, mohli zacvičit aerobik s Leonou Nejmanovou nebo dance fitness s Renátou Petráňkovou. Obě dvě instruktorky vedou pravidelně lekce v oddílu aerobiku v rámci Univerzitního sportovního klubu. Poslední dvě lekce, bodystyling a port de bras, byly pod vedením asistentek katedry. Do soutěže Standarty rektora bodovaly pouze studentky, které cvičily celých 6 hodin. Z celkového počtu 98 účastníků přispělo svými body celkem 42 studentů. První se umístila Fakulta chemicko-technologická, druhá byla Fakulta ekonomicko-správní a na třetím místě skončila Fakulta filozofická.

Mgr. Lenka Pechová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Vánoční turnaj ve squashu

Tradiční vánoční turnaj ve squashu se uskutečnil tak jako obvykle v prostorách IXI klubu dne 11. prosince. Vzhledem k tomu, že se po dlouhé době přihlásilo málo studentek, uskutečnil se pouze turnaj studentů, kterých se přihlásilo 17 a reprezentovali prakticky všechny fakulty. Hráči byli rozděleni do čtyř skupin, ve kterých hráli systémem „každý s každým“ na jeden set do 15 bodů. Do dalších zápasů poté postupovali vždy první tři hráči z každé skupiny, tedy 12 hráčů, kteří se utkali podle pořadí opět „každý s každým“, ale tentokrát na dva vítězné sety do 11 bodů. Po dramatických finálových zápasech zvítězil Jiří Janovský (Dopravní fakulta Jana Pernera – DFJP), na druhém místě skončil Michal Papoušek (Fakulta chemicko-technologická – FChT) a na třetím místě se umístil Jan Jaroš (Fakulta elektrotechniky a informatiky – FEI). Především finálové zápasy měly opravdu vynikající úroveň a studenti v jednotlivých utkáních předvedli, že umí a hlavně chtějí hrát a vyhrávat.

Umístění v soutěži o Standartu rektora dopadlo následovně:

1. místo – DFJP,
2. místo – FChT,
3. místo – FEI.

Mgr. Ivana Molková
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Lyžařský kurz studentů z Fakulty zdravotnických studií

obr. 1 – přednáška profesionálního člena Horské služby ČR

obr. 2 – lyžařský kurz – 1. ročník, obor Zdravotnický záchranář

Tak jako každý rok, i letos katedra tělovýchovy a sportu organizovala lyžařský kurz, který je určen pro obor Zdravotnický záchranář. Studenti tohoto oboru z Fakulty zdravotnických studií absolvují tento kurz v rámci své praxe. Hlavní náplní je zvládnutí základních technik běžeckého lyžování, proto jsme opět vyjeli do Jeseníků do Karlova pod Pradědem, kde jsou ideální sněhové i terénní podmínky. Budoucí „záchranáři“ se seznamovali nejen s běžkami, ale také se základními pravidly, jak se chovat v horském prostředí v různých klimatických podmínkách. První dva dny výcviku byly věnovány výuce jak klasické techniky, tak i bruslení, a to nejen v upravených běžeckých tratích, ale i při rozboru za pomoci audiovizuální techniky. Třetí den byla na programu jak teoretická, tak i praktická přednáška profesionálního člena Horské služby Jiřího Hejtmánka, který studentům předvedl, jakými způsoby lze transportovat raněného, a to nejen v zimním období z lyžařských svahů, ale také z jiných exponovaných míst v letním období, jako jsou například skály.

Tato přednáška studenty velice zaujala nejen z hlediska jejich odborného zaměření, ale také díky vtipnému a velice poutavému vyprávění pana Hejtmánka. Získané lyžařské dovednosti a zkušenosti studenti využili nejen při osmikilometrovém závodu, který všichni úspěšně zvládli, ale hlavně při celodenní túře. Jednotlivé skupiny měly za úkol přesun z chaty na vyznačené místo a zase zpět, samozřejmě bez pomoci dopravních prostředků. Celková délka přesunu byla cca 40 km a jednotlivé skupiny si trasu a postup musely naplánovat, zkontrolovat s vedoucími a překonat tuto vzdálenost do určitého časového limitu. Studenti mohli využít veškerých informací, které se v předešlých dnech dozvěděli, jak z oblasti pohybu na horách, tak mazání lyží a přípravy na túru. I když bohužel počasí příliš nepřálo, všechny týmy úkol bez problémů splnily. Kurz proběhl bez větších komplikací, sněhové podmínky byly pro výcvik i celodenní přesun téměř ideální a spolupráce se studenty byla velice příjemná.

Mgr. Lenka Pechová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Spolupráce s externími lektory na katedře tělovýchovy a sportu pokračuje

obr. 1 – externí lektor v hodině posilování

obr. 2 – externí lektorka v hodině powerjógy

obr. 3 – přednáška externího lektora v hodině kondičního posilování

Spolupráce s externími lektory na katedře tělovýchovy a sportu v rámci projektu Každý může být šampionem (Inovace výuky sportu ve studijních programech Univerzity Pardubice, CZ.1.07/2.2.00/15/0350), která začala v akademickém roce 2011/2012, úspěšně pokračuje i nadále. V zimním semestru 2012 byli opět do hodin volitelné tělesné výchovy pozváni lektoři z řad trenérů a špičkových hráčů. Volitelná tělesná výchova, kde si studenti vybírají jednotlivé sporty, o které mají zájem, se snaží studentům nabídnout kvalitní výuku jak po materiální stránce, tak i po stránce odborného vedení. Díky projektu Šampion bylo pořízeno mnoho moderního a kvalitního sportovního vybavení, které využívají studenti ve svých hodinách. Ve sportu, tak jako v jiných odvětvích, jde kupředu nejen vývoj materiálu, ale postupně se inovují i metodické postupy a tréninkové metody, se kterými se asistenti díky seminářům a školením seznamují a snaží se je předávat svým studentům. Externí lektoři jsou odborníci ve svém sportovním odvětví a jsou zvaní především proto, aby studentům

předali své zkušenosti ze své sportovní kariéry a tím obohatili výuku. Jednotlivé hodiny byly rozděleny do několika bloků, které sledovaly určité cíle. Ve sportovních hrách byly úvodní části hodin zaměřeny na specifická průpravná cvičení jednotlivých sportů a v další části se studenti věnovali různým herním činnostem a kombinacím. V lekcích powerjógy, aerobiku a posilování trenéři kladli důraz především na správnou techniku provedení jednotlivých cviků. Studenti, kteří se těchto hodin nemohli zúčastnit, budou mít další možnost v následujícím semestru, ve kterém jsou naplánovány další hodiny s těmito odborníky.

Mgr. Petr Mlateček
tajemník Katedry tělovýchovy a sportu UPa

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

I. ročník bowlingového turnaje DFJP

obr. 1 – vítězné družstvo ODPAD
(zleva Petr Jílek, Michal Musil, Pavel Kukla – kapitán, Roman Graja)

obr. 2 – druhé družstvo LOGISTIKŮ
(zespodu Petra Bártová, Nina Kudláčková – kapitánka, Jaroslav Morkus)

obr. 3 – třetí družstvo TECHNOLOGŮ
(zleva Jaroslav Kleprlík, Jana Schejbalová – kapitánka + nejvyšší nához ženy, Jaromír Široký)

obr. 4 – medailisté turnaje – vítězná družstva prvního bowlingového turnaje DFJP

Dne 17. ledna se konal historicky první bowlingový turnaj družstev Dopravní fakulty Jana Pernera (DFJP). Turnaj byl zorganizován pro zaměstnance DFJP na 4 bowlingových drahách v LUKA BOWLINGU v podzemí hypermarketu Albert. Termín konání byl zvolen ve zkušebném období, kdy byla největší a jedinečná šance na zorganizování tohoto turnaje vzhledem k velkému zaneprázdnění všech vyučujících během zimního semestru. Do soutěže se 12. prosince přihlásilo 8 tříčlenných družstev z jednotlivých kateder a děkanátu. Turnaj zahájil rozhozem osobně děkan dopravní fakulty. V základní části soutěže odehrálo každé družstvo jednu hru na vylosované dráze a dle dosaženého celkového počtu bodů bylo sestaveno pořadí družstev pro následující vyřazovací část. Pořadí družstev v základní části bylo: BRUSIČI, LOGISTICI, ODPAD, TECHNOLOGOVÉ, KDS, KIDÁCI, MEMA a ESD.

Ve vyřazovací části se hrálo systémem play-off, který následně zamíchal pořadím družstev. V litém souboji o první místo zvítězilo

družstvo ODPAD nad druhým družstvem LOGISTIKŮ. Třetí místo obsadilo družstvo TECHNOLOGŮ. Konečné pořadí dalších družstev bylo: ESD, KDS, BRUSIČI, KIDÁCI a MEMA.

Vzhledem k možnosti po jednotlivých hrách střídat v družstvu hráče si v turnaji zahrálo celkem 32 hráčů a hráček, které podporovalo asi 12 diváků. Celkem bylo v turnaji včetně započítaných hendi-

kepů pro ženy (+ 8 bodů) shozeno 5 996 kuželek. Průměr shozených kuželek na družstvo byl 249,8 kuželek a na hráče byl 83,3 kuželek.

První družstvo získalo pohár prvního ročníku turnaje. Hráči prvního, druhého a třetího družstva získali po třech „zlatých, stříbrných a bronzových“ medailích. Mimo tyto tři medailové hodnocená místa družstev byli medaili za nejvyšší nához ocenění jednotlivci v kategorii muž a žena. Dále bylo vyhodnoceno družstvo s nejvyšším náhozem ve hře. Pro družstvo a jednotlivce s nejnižším náhozem byly připraveny ceny útěchy. Každé družstvo dostalo vlaječku s konečným pořadím v turnaji a cenu ve formě drobných propagačních předmětů. Mimo soutěž bylo provedeno ještě vyhodnocení o nejlepší umělecký dojem při hře v kategorii muž a žena.

Většinu cen do turnaje věnovala firma Chládek & Tintěra a ani oddělení propagace univerzity nezůstalo pozadu. Hlavním cílem turna-

je však nebyly udělené ceny, ale sportovní zážitky z bowlingu jako kolektivní hry. Setkání při tomto bowlingovém klání bylo přínosem, neboť se zde setkali hráči a hráčky z jednotlivých kateder fakulty, kteří se v průběhu roku mívají během přestávek ve výuce. Přestože někteří účastníci turnaje hráli bowling poprvé nebo podruhé, tak u nich bylo vidět postupné zlepšování v každé další hře. Nejlépe však všem šla hra až po skončení turnaje, kdy už opravdu o nic nešlo. Aby se využila časová rezerva na zamluvených drahách, tak si mohl každý ještě na závěr zatrénovat.

Věřím vyjádření účastníků turnaje, že se moc těší na další pokračování a že se na něj budou i s dalšími kolegy intenzivně připravovat.

bowlingu zdar – za organizátory turnaje

Ing. Zdeněk Bareš

Technické středisko laboratoří DFJP

Pardubice ocenily prof. Ing. Ladislava Koudelku, DrSc.

obr. 1 – medaile města Pardubic, kterou obdržel prof. Koudelka

obr. 2 – na sklonku listopadu 2012 pobýval prof. Koudelka v Anglii ve výzkumném centru Rutherford Appleton Laboratory, kde s dr. Hannonem (na snímku vpravo) studoval strukturu skel pomocí rozptylu neutronů

Pardubické zastupitelstvo uděluje každoročně za významnou činnost ve prospěch města „Medaili města Pardubic“. Právě tu předala primátorka MUDr. Štěpánka Fraňková v sobotu 1. prosince 2012 prof. Ing. Ladislavu Koudelkovi, DrSc. V souladu s předchozími roky se tak stalo před zahájením premiéry ve Východočeském divadle. Zcela zaplněnému hledišti připomněla, co zastupitele vedlo k jejich rozhodnutí.

V úvodu svého vystoupení však nejdříve vzpomněla některá životopisná data prof. Koudelky, který se narodil 3. srpna 1942 v Protivnově na Dražanské vysočině. Následně shrnula jeho vědeckou dráhu, stejně jako jeho dlouholeté pedagogické a organizační působení na katedře obecné a anorganické chemie. Vyzdvihla též jeho aktivity ve funkci prorektora, kdy se v letech 1991 – 1994 podílel na zřízení Dopravní fakulty Jana Pernera, na získání akreditace Fakulty ekonomicko-správní i transformaci Vysoké školy chemicko-technologické na Univerzitu Pardubice. Zároveň ukázala, jak přínosné i pro

samotné město byly jeho iniciativy vedoucí k vybudování Univerzitní knihovny a Univerzitní auly.

Navíc ocenila, že nestál stranou kulturního a politického života Pardubic. Zmínila proto, jak přes čtyři desítky let působil coby tenor a organizátor v místních pěveckých sborech. Teprve však po roce 1989 se mohla plně projevit jeho společenská angažovanost. Významně třeba přispěl k obnově pomníku T. G. Masaryka na náměstí Čs. legií. Spolu s dalšími jeho aktivitami tím získal důvěru voličů též v komunálních volbách 2010, kteří ho potřetí zvolili do zastupitelstva města Pardubic, v němž pracoval už v letech 1994 – 2002.

Závěrečnými slovy popřála primátorka Štěpánka Fraňková Ladislavu Koudelkovi hodně zdaru v jeho aktivitách a zároveň pevné zdraví do dalších let.

PhDr. Miloš Charbuský, CSc.

Ústav správních a sociálních věd FES

Pernštejnové na pardubické univerzitě

Loňský rok „zasvětili“ čeští a moravští historici pánům z Pernštejna, a to v rámci dlouhodobého cyklu, věnovaného šlechtickým rodům. Jak v Praze, tak i v dalších městech České republiky proběhla řada akcí, připomínajících historický odkaz Pernštejnů. Pardubice se staly svým způsobem centrem tohoto dění. Na zdejším zámku také proběhlo (12. 12. 2012) slavnostní zakončení celého „Pernštejnského roku“, jehož hlavním organizátorem byl děkan Filozofické fakulty Univerzity Pardubice prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

Pane děkane, proč se vlastně pardubická univerzita tak aktivně zapojila do těchto akcí? Jaký smysl mají pro dnešní akademický svět dějiny dávno vymřelého šlechtického rodu?

Rodilým Pardubákům přijde vaše otázka asi zbytečná, protože ti vnímají perňštejnské dědictví jako přirozenou součást své identity. Máme jednu z nejkrásnějších městských památkových rezervací ve střední Evropě; máme hodnotné historické tradice, rezervaci si každý vzdělaný člověk považuje, protože ty nelze koupit ani dovézt ze vzdálených končin, kde je zrovna levnější pracovní síla. Univerzita patří mezi pomyslné strážce těchto tradic a sama se aktivně hlásí k pozitivnímu odkazu významných osobností našich dějin, ať již je to třeba Arnošt Pardubic, či právě Pernštejnové. Na druhou stranu je však univerzitní prostředí velmi dynamické; přicházejí k nám studenti a profesori ze všech koutů republiky i ze zahraničí, kteří o těchto vazbách nevědí skoro nic.

Univerzita se svými více než 10 tisíci studenty a hlavním sídlem v Polabinách představuje skoro „město ve městě“, ale jedná se o moderní, zčásti zcela nově vybudovaný architektonický komplex. Jak je vůbec možné propojit takový areál s historickou částí Pardubic, kterou vybudovali Pernštejnové?

Pardubice mají to štěstí, že se podařilo v samotném centru celé této moderní aglomerace uchránit rozlehlou klidovou zónu. Univerzitní areál, sahající až k Labi, je přirozeně spojen lávkou zdymadla se zámekem a s historickým jádrem města. To je z mnoha důvodů velmi příhodná dispozice, takže i historické perňštejnské centrum města se stále více stává oblíbeným cílem odpočinkových, kulturních i gastronomických aktivit našich studentů. A to už i vzhledem k jejich vámi zmíněnému počtu znamená pro město značný přínos. Ale když jsme u těch Pernštejnů: naši studenti chodí i k nim „domů“, neboť díky dlouhodobé spolupráci naší filozofické fakulty s místními muzejníky a památkáři probíhá část výuky historických oborů, archivnictví a památkové péče, přímo na zámku.

Vraťte se zpět k „Pernštejnskému roku 2012“. Co podle Vás přinesl samotným Pardubicím?

Díky celostátnímu rozsahu této akce se Pardubice ocitly v centru pozornosti jako hlavní rodová rezidence Pernštejnů, kteří zdejší zámek i město vybudovali a sídlili zde v době své největší moci v průběhu první poloviny 16. století. Podobnou formu propagace jsme zatím zůstávali naši městské památkové rezervaci dlužni a věřím, že úspěšné výstavní a další akce roku 2012 se pozitivně odrazí i na turistické návštěvnosti Pardubic v následujících letech. Snad k tomu přispějí i publikace, které v souvislosti s „Pernštejnským rokem 2012“ vyšly, včetně nového vydání knihy o dějinách tohoto rodu, o kterou jsem se svým způsobem také zasloužil.

foto www.radiohost.cz/Novak a Rach

V dubnu loňského roku se ulicemi města a na zámku několik dní pohyboval filmový štáb České televize s neobvyklým vybavením. Dočkáme se perňštejnských dějin také ve filmové podobě?

Ano, dočkáme, a snad už brzy, v průběhu několika týdnů. Jedná se o hodinový dokumentární film „Svět podle Pernštejnů“, který pro Českou televizi jako hlavní autorka vytvořila paní Zora Cejnková. Film měl předpremiéru na pardubickém zámku právě u příležitosti prosincového slavnostního zakončení „Pernštejnského roku“ a myslím, že se máme na co těšit. Pardubice v něm hrají jednu z hlavních rolí.

(vw)

univerzita			
■ Univerzita Pardubice zhodnocuje stamiliony získané z Evropské unie		1	
			
■ Univerzita se připravuje na další akademický rok		6	
■ Univerzita na veletrhu GAUDEAMUS Praha 2013		8	
fakulty			
■ Dvě třetí Ceny Siemens zaměřily na univerzitu		8	
■ Fakulta chemicko-technologická reprezentovala univerzitu na veletrhu AKADÉMIA 2012		9	
			
■ Seminář pro středoškolské učitele chemie		10	
■ Podzimní cyklus přednášek JČMF		11	
■ Cyklus přednášek na téma Integrované dopravní systémy		11	
■ Další semestr Univerzity třetího věku		12	
■ Dny GIS 2012 na Fakultě ekonomicko-správní		13	
■ Mezinárodní týden Fakulty zdravotnických studií		14	
■ Vyhodnocování spokojenosti pacientů v nemocnicích Pardubického kraje		15	
■ Univerzita volného času na Fakultě filozofické v akademickém roce 2012/2013		15	
■ Projekty „Trojlístek“ a „Počítačové laboratoře bez tajemství“, zaměřené			
na pedagogy a žáky základních a středních škol		16	
konference, semináře			
■ Konference Mezinárodní asociace orální historie v Buenos Aires		17	
■ Anglisté a amerikanisté z České republiky i zahraničí se setkali při odborném bienále		18	
■ VIII. mezinárodní kongres germanistů v Seville		18	
■ Jana Zoubková a Kateřina Tučková na Fakultě filozofické		20	
■ Týden teorie a praxe v ekonomice na Fakultě ekonomicko-správní		21	
■ Konference TEXCHEM 2012 v Pardubicích		21	
projekty			
■ Transfer technologií a znalostí na univerzitě		22	
■ Projekt Zdravotnické studijní programy v inovaci: akce připravované pro studenty		22	
■ Projekt Partnerství pro chemii v roce 2013		23	
■ Akademická poradna nabízí studujícím možnost podpory a pomoci prostřednictvím psychoterapie		24	
■ Posílení excelentních týmů výzkumu a vývoje na univerzitě		24	
■ Exempla trahunt		25	
■ Workshop pro studenty středních škol		25	
■ O vědě (ne)vědecky, aneb mladí se učí povídat o vědě		26	
Informační centrum/Univerzitní knihovna/ Vydavatelství			
■ Chemické elektronické informační zdroje pro výzkum a vývoj		27	
■ Univerzita má vlastní „Google“		28	
■ Projekt ICT rozvoj zaměstnanců UPa a podpora řízení vzdělávání ve druhém pololetí roku 2012		29	
■ Odborné knihy vydané v roce 2012		29	
studenti			
■ Studentská konference VĚDĚNÍ MLADÝM		31	
■ Science Café v Pardubicích		34	
■ Rybaření bez hranic: projekt, který má smysl		37	
■ Čtveřice otázek pro Zuzanu Chlebnovou		38	
kultura			
■ Moctezuma – další divadelní premiéra dramatického souboru studentů FF		39	
			
■ Pardubická rodačka – umělkyně na zajímavé výstavě v Bayreuthu		40	
■ Jana Zimová – Ilustrace		41	
			
sport			
■ Víkend s aerobikem		42	
■ Mikulášský maraton v aerobiku		43	
			
■ Vánoční turnaj ve squashi		43	
■ Lyžařský kurz studentů z Fakulty zdravotnických studií		44	
■ Spolupráce s externími lektory na katedře tělovýchovy a sportu pokračuje		44	
■ I. ročník bowlingového turnaje DFJP		45	
osobnosti			
■ Pardubice ocenily prof. Ing. Ladislava Koudelku, DrSc.		46	
■ Pernštejnové na pardubické univerzitě		47	

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravidelnou účelovou publikaci. Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice 2, telefon: 466 036 555, fax: 466 036 361, e-mail: promotion@upce.cz.

Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity na adrese: <http://www.uni-pardubice.cz>. Šéfredaktorka: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: Ing. Ivo Holava, PhDr. Miloš Charbuský, CSc., doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Ivana Veselá. Fotodokumentace: Univerzitní konferenční centrum – Adrian Zeiner, Lukáš Báchor a archiv pořadatelů akcí. Grafická úprava a sazba: Informační centrum – Ing. Alena Komárková.

Tisk: Tiskárna Rentis, s.r.o. – únor 2013 – náklad 1 600 ks